

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (1251) 1974 SAUSIO - JANUARY 24

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Pensininkų namai

Pensininkų namų idėja nepriklausomoje Lietuvoje nebuvo žinoma. Vyresniojo amžiaus tautiečiai, dažniausiai "seneliai" vadinami, iš tradicijos gyvendavo kartu su savo vaikais, o pasenę viengungiai, kaip juos gražiai aprašo Vaižgantas savo veikale "Dėdės ir dėdienės", prisiglaudavo pas brolius, seseris ar pas ką nors iš giminių. Neturtingiems ir sau gyvenamos vietos nepajėgiantiems susirasti seneliams buvo įsteigtos valdžios išlaikomos senelių prieglaudos, o tie vyresnieji, kuriems pusiau kariška senelių prieglaudų tvarka nepatiko, neturėdami kur pasidėti, eidavo "ubagauti". Gerai tas buvo ar blogai, bet tai buvo tradicija, kurios ir laikėmės. Neapsakomos gėdos susilaukdavo tie vaikai, dėl kurių nepakantūs tėvai turėdavo išeiti iš namų kitur gyventi.

Laisvasis šio šimtmečio Vakarų pasaulis išugdė individualizmą, miglotu laisvės terminu vadinamą. Išugdė kartų skirtumą ir visų nerviškumą. Salia to, dabartinė mūsų vyresniojo amžiaus tautiečių karta, nuo pat 1940 metų pergyvenusi neregėtus gyvenimo sukrėtimus, pradeda fiziškai silpnėti, o poilsui — darytis ne tik į savo vaikus, bet ir į kitus. Jie ilgisi bendravimo su savo kartos draugais, paradoksiškai sakant, senesnieji pradeda pasigesti savo bendruomenės.

Si problema nėra vien tik lietuvių. Ją turi ir šiame krašte gimę kitų tautų vyresniojo amžiaus asmenys. Valdžia, jautri rinkikų interesams, bando problemą spręsti duodama pašalpas steigti dviejų rūšių institucijoms: vyresniojo amžiaus piliečių gyvenamiesiems namams ir nepajėgių senelių prieglaudoms. Pirmuoju atveju vyresnio amžiaus tautiečiai už pigią kainą visam amžiui (arba tiek, kiek nori) nuomoja kambarį ar butą viename dideliame pastate, priklausančiame labdaros organizacijai. Tai yra lyg ir kombinacija tarp dabartinio gyvenimo "apartamentuose" ir buvusio gyvenimo Vokietijos stovyklose su visais tokio gyvenimo plusais ir minusais. Pagrindinis plusas, žinoma, yra buvimas tarp savo amžiaus tautiečių, nes jaunesnio amžiaus asmenys tokiuose namuose pagal taisyklės negali pastoviai gyventi. Antrasis atvejis daugiau prilygsta sanatorijai, kur pacientai yra pilnai aprūpinami ne tik maistu, bet ir aptarnavimu, įskaitant slauges, sanitarus, medicinos seseris ir gydytojus.

Duodama pašalpas, valdžia stato ir sąlygas. Pirmoji sąlyga yra ta, kad labdaros organizacija, t.y. faktiškasis tokių namų savininkas, investuoti bent dalį savo kapitalo, o taip pat ir ateityje iš dalies prisidėti prie išlaikymo išlaidų. Juo didesnė valdžios pašalpa, juo kietesnės sąlygos. Tų sąlygų visai nebūtų, jeigu labdaros organizacija viską pastatytų ir operuotų savo pinigais, išleisdama tik valdžios sanitarinius ir panašius inspektorius.

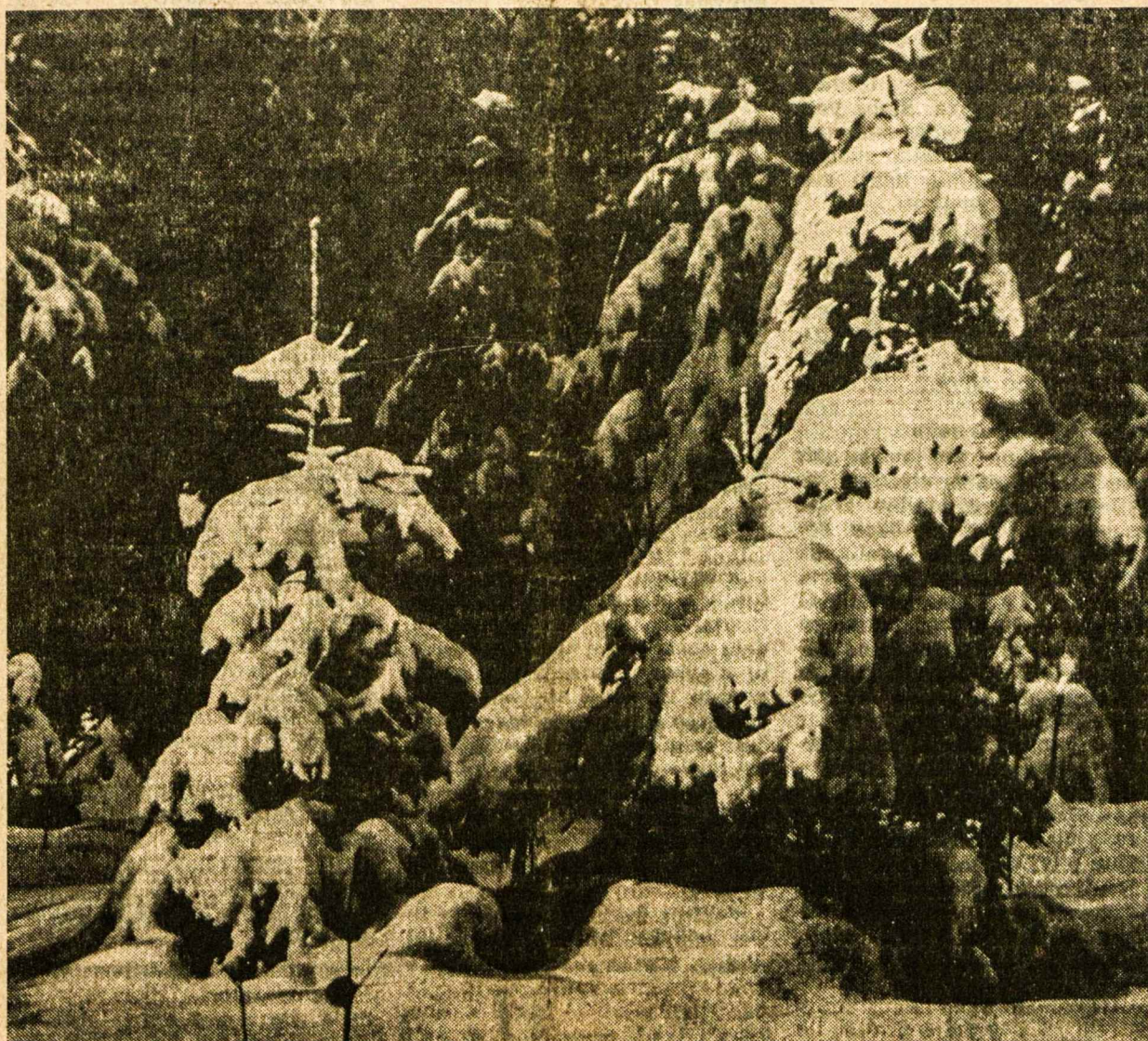
Tokia yra faktiškai būklė šiandien, bet susidomėjimas lietuvių "senelių" namais yra jau kone 25 metų senumo, t.y. nuo pat to laiko, kai antroji imigracijos banga pasiekė Amerikos krantus. Jungtinės Amerikos Valstybės lietuvių tautiečių namų turi (Sventosios Seimos sodyba prie Čikagos, Matulaičio poilsio namai Putname). Kanadoje vis apie tai kalbama, bet kalbomis iki šiol viskas ir baigėsi. Naujo impulso toms kalboms davė Anapilio sodybos įsteigimas, nes šį naujoji lietuvių korporacija turi tris esminius dalykus: jos "čarteryje" yra valdžios patvirtintas leidimas vyresnio amžiaus tautiečių namus turėti; sodyboje yra pakankamai žemės tokiam pastatui statyti; šio pastato gyventojai, gyvenant šalia Anapilio kultūros centro, turėtų progos dalyvauti bendrame religiniame ir kultūriniame gyvenime. Šiai korporacijai trūksta tikrai kapitalo, reikalingo investuoti į tokių namų statybą. Ši kliūtis, turint galvoje bendrą mūsų finansinį pajėgumą, vis dėlto nėra neįveikiama. Dėlto Anapilio sodybos taryba ir ryžtasi kreiptis į plačiąją lietuvių visuomenę. Jeigu ji ras pakankamai pritarimo ir finansinės paramos, pensininkų namų idėja taps realybe. Iš privačių pokalbių ir užuominų spaudoje matyti, kad tai labai aktuali idėja, laukianti pajėgių vykdytojų. Kad tai realus dalykas, matyti iš to, kad pradžia padaryta — Anapilio sodyba sklypą jau turi. Belieka tęsti darbą norima linkme. Dabar pats metas tuo rūpintis, nes vyresnio amžiaus asmenų skaičius kasmet didėja visoje Kanadoje. Daugeliui jų kyla klausimas kur dingti senatvėje. Anapilis, kaip ir kiti, poilsio tinkama vieta, yra jauki užuovėja. Reikia tik iniciatyvos ir tai jau dabar. Delsdami nieko nelaimėsime. O lėšų klausimas po 25-rių ar daugiau metų gyvenimo Kanadoje taip pat įmanomas. Jei atsirastų keletas stambesnių rėmėjų, susidarytų pagrindas statybai. Prie stambiųjų prisidėtų smulkesnieji, ir pensininkų namai nebėbūt svajonė. Mūsų karta tebėra pajėgi dideliu dalykam. Dėlto nėra pagrindo bėgti tauti ir abejoti. Ryžtingai ir planingai veikdami, galėsime savo užmojus realizuoti ir daugeliui tautiečių pasitarnauti. A. Rinkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

DIPLOMATAI IR ŠNIPAI

Amerikiečio žurnalisto John Barron kruopščiai paruošta knyga "KGB" atskleidžia ir Kanadą liečiantį sovietinės žvalgybos epizodą. Autoriaus teigimu, 1960-70 m. laikotarpyje KGB agentams Maskvoje pavyko gauti Kanados ambasados kodą ir sekti visus pranešimus. Į šį incidentą buvo įveltas ambasados kodo skyriaus pareigūnas, kurį suviliojo KGB gražuolė agentė Larisa Dubanova. Iki ausų įsi-mylėjusiam kanadičiui buvo suvaizduoti fiktyvios vedybos be Kanados vyriausybės žinios ir RCMP saugumo sutikimo. Tada KGB iš kanadiečio pareikalavo ir gavo kodą, grąsindama apie šias "vedybas" painformuoti ambasadorių. Kanadiečio pareigūno išdavystę po kelerių metų atskleidė ir Vakarų pusę perėjęs KGB agentas. Kodas tada buvo skubiai pakeistas, minėtas kanadietis atšauktas Otavon ir atleistas iš tarnybos už sienio reikalų ministerijoje. Pasak autorius, Kanados vyriausybė šiam išdavikui nekėlė bylos, vengdama santykių įtampas su Sovietų Sąjunga. Jo tariamo-

ji žmona L. Dubanova dabar tęsia KGB žvalgybos darbą Švedijoje. Kanados užsienio reikalų ministerija betgi teigia, kad sovietams niekada nėra pavykę gauti jos ambasadų vartojamo kodo, tačiau pripažįsta, kad KGB diplomatai sukompromituoti naudojta gražios moteris. Kai užsienio reikalų min. M. Sharp paskutinį kartą lankėsi Sovietų Sąjungoje, ji lydėjusieji kanadiečiai žurnalistai iš anksto buvo įspėti saugotis moteriškų pinskių. J. Barron ir Kanadoje dirbusių KGB agentų eiles įrikiuoja sovietų ambasados Otavoje pareigūnus M. Murni-kovą ir V. Kalužną. Pirmasis 1970 m. buvo pradėjęs lankyti estų koloniją Toronte ir buvo demaskuotas P. Worthingtono tuo metu leistame dienraštyje "The Telegram". V. Kalužnas buvo labai susidomėjęs federacinio parlamento nariais, dažnai lankydavosi jų raštinėse parlamente ir stengdavosi prieti prie dokumentų. Abu šie tariamieji diplomatai buvo atšaukti, kai apie jų veiklą pradėjo rašyti (Nukelta į 9-tą psl.)

Sniegu apklotas Lietuvos miškas, kuriame kadaise slėpėsi tėvynės laisvės kovotojai, priešėsi sovietinei rusų okupacijai. Ginkluotas pasipriešinimas buvo didelės jėgos palaužtas, bet laisvės troškimo niekas nepalaužė.

Naujos žinios apie buvusias kovas

Rusų mėnraštis pateikia naujų duomenų apie demonstracijas Kaune ir partizanų kovas

Pasaulis žino tik trupinius apie lietuvių laisvės kovas. Taip teigia vienas jaunas kaunietis, kurio laiškas iš Izraelio paskelbė rusų solidaristų (NTS) mėnraštis "Posev" š. m. pirmajame numeryje. Atsiliepdamas į tame pačiame žurnale išspausdintą reportažą "Didvyrių žemė Lietuva" apie 1972 m. Kauno įvykius, laiško autorius L.B. pastebi, kad ten pat tilpusi kovų apžvalga nuo 1940 m. iki mūsų dienų tėra tik trupiniai to, kas iš tikrųjų vyko Lietuvoje.

Kai kiekvienas kolonistų smurtas — rašo jis — tuojau pat iškyla aikštėn ir sukelia pasaulinės spaudos triukšmą, komunistams pavyksta nuslėpti kruvinus įvykius pačiame Europos viduryje. Izraeliečio laiške pateikiama naujų ir papildomų žinių apie laisvės kovas ir okupantų represijas Lietuvoje.

Kruvinos Vėlinės

Vėlinės Lietuvoje nuo senų laikų buvo grynai religinė tradicija, bet nuo sovietinės okupacijos pradžios įgavo politinį atspalvį. Kasmet lapkričio 1-2 Kauno centriniuose kapuose susirinkdavo didžiulės minios, tuo pasinaudodavo ir "miško broliai". Tokiu būdu Vėlinių demonstracijos paprastai pasibaigdavo "miško brolių" ir sovietinės kariuomenės sankirčiai. Savo metu tiek užsienio lietuvių, tiek didžiojo pasaulio spaudoje buvo rašoma apie neramumus Kaune per 1956 m. Vėlinės, tačiau jie buvo pavaizduoti kaip grynai gaivalinio pobūdžio įvykis. Savo laiške L.B. rašo, jog tai buvo tikras sukilimas. Prasiskverbę į Kauno miestą stambūs "miško brolių" būriai sukelė neramumus ir kautynes. Sukilėlių jėgos buvo tokios stiprios, kad pradžioje jie nugalejo kariuomenę ir puolė valdžios įstaigas. Padėtis buvo tokia rimta, kad pareigūnų šeimos buvo evakuotos ir laikomos stipriai saugojamos mokyklose miesto centre, o prieš sukilėlius panaudoti tankų daliniai. Kautynės truko dvi dienas, ligi sukilėliai buvo nugalėti. Tuojau po to centriniui Kauno kapai buvo uždaryti ir perkelti už miesto ribų.

L. B. liudijimas apie 1956 m. sukilimą Kaune yra tuo svarbus, kad jis paaiškina tas aplinkybes, kuriomis tada buvo suimtas paskutinis žinomas L.L.K.S vadas gen. "Vanagas". Iki šiol Vakarų pasiekusiomis žiniomis, jo suėmimas buvo laikomas visai pripuolamu įvykiu.

Demonstracija prieš Suslovą

Kitas L. B. liudijimas liečia mažai žinomus neramumus, kurie įvyko Kaune 1961 m. vasarą, kai kauniečiai surengė "įprastinį sutikimą" apsilankiusiam Suslovui. Tie neramumai žmonių vadinami "boksinių sukilimų", nes jie prasidėjo nuo boksininkų rungtynių.

Suslovo pasirodymo proga kauniečiai įjėško prie kabės riaušėms. Kaip tik tuo metu atvyko Uzbekistano boksininkai. Geriausi lietuvių boksininkai, anot L. B., kaip tik esą nacionalistiškai nusiteikę ir iki šiol vadovauja paugyliams, kurie nebijo gatvės užkabinti komjaunolius. Norėdami sukelti riaušes, saviesiems jie liepė tyčia pralaimėti, bet lygiai toks pat nurodymas valdžios buvo duotas svečiams boksininkams. Pirmąsias žiurų eiles užėmė jaunųjų būriai, kurie tik ir laukė ženklo pradėti. Tokį ženklą davė mažas berniukas, kuris užsuko ant ringo ir kirtė teisėjui.

Tuojuo minios pyktis nukrypo į milicinikus, kurių automašinos buvo apverstos ir padegtos. Iškviesta kariuomenė panaudojo šaudamuosius ginklus. Buvo užmuštų ir sužeistų. Sekančią dieną visame mieste vyko kratos, buvo įjėskomi sužeistieji. Surastų tokių apie 50, kurie drauge su įvykio vietoje suimtaisiais bėslau buvo nuteisti kalėjimo bausmėmis nuo 5 iki 15 metų. Galimas dalykas, kad laiško autorius suklydo nurodydamas 1961 metus, nes pagal kitus šaltinius Suslovas Lietuvoje lankėsi ir piktą kalbą pasakė 1960 m. vasarą, pažymint pirmosios okupacijos dvidešimtmetį.

Kraujelio žuvimas

Aiškliai liudininio atmintis sukludo, nes jis rašo, kad prieš pustrėčių metų, atseit, 1970 m. buvo nukautas paskutinis "miško brolis" Kraujelis, slapstis Molėtų rajono miškuose. Apie Kraujelio žuvimą trumpai buvo pranešta sovietinėje spaudoje 1965 m., tik tada jis nebuvo vadinamas įprastiniu "banditu", bet "plėšiko" vardu, todėl užsienio spauda į pranešimą nekreipė dėmesio. Kaip liudija L. B., Kraujelis buvo labai populiarus žmonių tarpe ir apie jį sklinda legendos. Jis buvęs išduotas meilužės, kuri parodžiui si jo slėptuvę miške. Gebistai (saugumiečiai) labai norėję jį gyva suimti, tačiau Kraujelis pavojų pajuto ir priešinosi. Nukovęs keletą saugumo šunų ir gebistų, paskutinį šovinį sau paliko. Jo kūnas buvo laikomas iš-

tisą savaitę Molėtų centriniame aikštėje, kad žmonės, kurie jį visą laiką rėmė, įsitikintų, jos jis tikrai žuvis. Pagal kitus šaltinius yra žinoma, kad Kraujelis žuvo drauge su žmona savo slėptuvėje. Kiek vėliau Utenoje ir Vilniuje buvo teisiami augstaičių partizanai, kaltinami bendradarbiavę su Kraujeliu.

Tame pačiame laiške iš Izraelio minimas darbininkų streikas Kauno avalyne gamykloje "Raudonasis spalis". Tik panaudojus GB dalinius, remiamus tankų, streikas buvo palaužtas. Tai įvyko 1962 m.

Kad Lietuvoje vis dar pasitaisko pavienių ginkluoto pasipriešinimo veiksmų, liudija L. B. žinia apie pasikėsinimus prieš karinį transportą geležinkeliais. Prieš pusantrų metų Kaišiadoryje rajone ant geležinkelio buvo padėta mina. Kiti atveju karinis transportas apšaudytas automatiniais ginklais.

Naujoje šviesoje

Nors visos tos žinios, kaip sakė laiško autorius, yra tik trupiniai, bet jos reikšmingos, nes inėja visai naujos šviesos į pokarinio pasipriešinimo istoriją Lietuvoje. Pirmiausia, priešingai daugelio užsienio autorių teigimui, kad ginkluotasis pasipriešinimas galutinai liovėsi 1951-52 m., šios žinios patvirtina, kad jis, bent sporadiškai, truko žymiai ilgiau. Tenka taip pat suabejoti ligšioliniais teigimais, kad paskutinieji ir ilgiausiai išlaikę partizanai tik Žemaitijos ir Dzūkijos užkampuose. Suminėjų faktų akivaizdžiai visai naujoje šviesoje pasirodo Augštaitijos partizanų vaidmuo. Užsienyje buvo paplitusi nuomonė, kad augštaitiai buvo menkiausiai organizuoti ir todėl jų pasipriešinimas anksčiausiai palūžęs. Kaip įrodymas buvo teigiama, kad augštaitių partizanai stokojo pajėgių vadų, o jų apygardos neturėjo aiškių ribų, slūbavo visa organizacija. Naujieji faktai rodo, jog kaip tik Augštaitijoje užtikinami paskutiniai partizanų pėdsakai. Tų faktų šviesoje galima net spėti, kad augštaitiai pirmieji prisitaikė prie pasikeitusių krašto sąlygų ir kaip tik dėlto ilgiausiai išsilaikė. Kol istorija kada nors visai galutinai išaiškės, reikėtų susilaikyti nuo visokių griežtų teigimų, liečiančių ginkluotosios laisvės kovos reikšmę.

Laikas bėga, sąlygos keičiasi. Lietuvių, kaip kovojų, taip ir tebekovojų už savo laisvę įvairiomis priemonėmis, senomis ir (Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

JAV VALSTYBES SEKR. H. KISSINGERIS PASIEKE NAUJĄ DIPLOMATINĮ LAIMĖJIMĄ Artimuosiuose Rytuose, įpiršęs Izraelio ir Egipto vyriausybėms kariuomenių atskyrimą prie Sueso kanalo. Didžiausią nuolaidą teko padaryti Izraeliui, nes jo kariuomenės daliniai bus atitraukti iš abiejų Sueso pakrančių į Sinajaus pusiasalio Gido ir Mitlos tarpeklus. Kaikuriuose ruožuose atitraukimas sieks 18 mylių, kaikuriuose — net 30. Egiptas išsikovojo teisę palikti savo kariuomenės dalinius rytinėje Sueso pakrantėje, bet sumažins vyrų ir sunkiųjų ginklų skaičių. Konkretiškai tai liečia Izraelio dalinių rytinėje Sueso pakrantėje atkirstą egiptiečių armiją. Izraelio kariuomenės atitraukimas iš vakarinės kanalo pakrantės ir iš ten apsupto Sueso miesto buvo skaudus smūgis tuos laimėjimus pasiekusiam gen. mjr. A. Sharonui, kuris dėl to jau išstojo iš kariuomenės. Susidariusį tarpą tarp Egipto ir Izraelio kariuomenių užpildys Jungtinių Tautų karo paliaubų priežiūros daliniai. Sutarties pasirašymas buvo praneštas tuo pačiu laiku Jeruzalėje, Kaire, Vašingtone ir Maskvoje. Antrąjį dokumentą, kurio turinys tebėra nepaskelbtas, pasirašė Izraelio premjerė G. Meir ir Egipto prez. A. Sadatas. Spėjama, kad jis liečia karių bei ginklų apribojimą ir galbūt net Sueso kanalo atidarymą.

KAIP REAGUOS SIRIJA?

Zydų kilmės H. Kissingeris taip buvo sujaukęs pasiekto laimėjimo, kad net du kartus pabučiavo Egipto prez. A. Sadatą. Džiaugsmą betgi drumsčia neaiški Sirijos laikysena. Jos prez. H. Asadas iš karto pasisakė prieš naująją sutartį ir netgi pagrasino Egiptui diplomatinį santykių nutraukimu, bet vėliau priėmė Sirijon atskridusį H. Kissingerį ir su juo tarėsi beveik keturias valandas. Prez. H. Asada taipgi žadėjo aplankyti Egipto prez. A. Sadatą. Dabar skelbiama, kad jis jau yra gavęs pilną H. Asado sutikimą kalbėti ne tik Egipto, bet ir Sirijos vardu. Izraelio ir Sirijos pasitarimus komplikuoja pastarosios atsisakymas parūpinti jos nelaisvėn patekusių Izraelio karių sąrašą. Izraelis yra apkalbinęs Siriją belaisvių nužudymu, tačiau ši kaltinimą paneigia JAV žvalgyba. Galimas dalykas, karo belaisvius Sirijoje bus leista aplankyti tarptautinio Raudonojo Kryžiaus pareigūnams. Zenevoje pradėtos derybos nutraukiamos — bus laukiama Izraelio ir Sirijos kariuomenių atitraukimo Golano augštumose. Palestinos partizanų organizacijos Izraelio ir Egipto susitarimą pasmerkę kaip palestiniečių reikalų išdavimą. Sutarties paskelbimas Maskvoje perša mintį, kad kariuomenių atitraukimo nuo Sueso nurodė ir Sovietų Sąjunga, kuriai kanalo atidarymas palengvintų jos karo laivyno ryšius Europos ir Azijos vandenynėse.

DVI KONFERENCIJOS

Po pertraukos vėl tęsiamos dvi pernai pradėtos konferencijos: Vienoje — kariuomenių sumažinimo, Zenevoje — Europos saugumo. Atlanto Sąjunga Vienoje buvo pasiūliusi sumažinti JAV kariuomenės dalinius V. Vokietijoje 29.000 vyrų, jeigu Sovietų Sąjunga iš R. Vokietijos bei kitų satelitinųjų kraštų atitrauks 68.000 karių. Tokiu atveju prie geležinės uždangos liktų 164.000 amerikiečių ir 392.000 sovietų karių. Pirmoji kariuomenės sumažinimo fazė lietuų tik pėstininkų, nevaržydama aviacijos dalinių ir atominių ginklų. Maskva šį pasiūlymą atmetė. Kremlius vadai nori, kad kariuomenių sumažinimas paliešėtų ne tik amerikiečius su sovietais, bet ir visus Atlanto bei Varšuvos sąjungom priklausančius kraštus, įskaitant aviaciją ir atominius ginklus. Kadangi Atlanto Sąjungos kariuomenė skaičiumi yra gerokai mažesnė už Varšuvos Sąjungos, lėktuvų ir atominių ginklų sumažinimas būtų perdaug rizikingas, kol Maskva atmeta jų atvirą kontrolę abiejose geležinės uždangos pusėse. Europos saugumo konferencijoje Zenevoje beveik nepadaryta jokios pažangos, nors Maskva čia tikėjosi greito savo dabartinių sienų patvirtinimo. Vakarai reikalauja

GRASINIMŲ BANGA

A. Solženicino butą Maskvoje saugo unimormuota milicija ir KGB agentai, bet jie netrukdo prieš rašytoją nukreiptos grasinimų bangos telefonu. Ilgus rašinius, smerkiančius A. Solženicino, paskelbė kompartijos oficiozas "Pravda" ir rašytojų laikraštis "Literaturnaja Gazeta". A. Solženicinas buvo apšauktas krašto išdaviku, istorijos falsifikuoju, taikos, demokratijos ir socializmo priešu rėmėju. Užsieniečių žurnalistas skaitė pareiškime A. Solženicinas aštriai puolė tokių rašinių anonimiškumą, dangstymą nieko nesakancios slapvaidžiais. Juo nuomone, ateis diena, kai "Gulago salyna" galės skaityti visi Sovietų Sąjungos gyventojai ir kai jie norės žinoti tų piktų straipsnių autorių pavardes. Jis taipgi pabrėžė, kad "Pravdoje" ir savaitraštyje "Literaturnaja Gazeta" operuojama iškreiptais teigimais, kurių nėra "Gulago salyne", bet kurie buvo į KGB agentų rankas Leningrade patekusiame rankraštyje. Tai liudija, kad rankraščių kopijas jo anoniminiam kritikams parūpino KGB vadovybė. Iš to pasitarimo tenka daryti išvadą, kad "Gulago salynas" tėra dalis minėto rankraščio ir kad bus daugiau knygų apie koncentracines stovyklas. A. Solženicinas apkaltino kompartiją, kad ji bijo atskleisti savo kruviną istoriją ir netgi nedrįsta paskelbti knygos turinio, dangstydami jai primetama "laikotarpio iki 1956 m. bekompromisinė kritika", kuri beveik nieko nepasako laikraščių skaitytojams. Sovietinės sistemos kritikas inž. Anatolijus Marčėnka pranešė užsieniečiams žurnalistams, kad KGB agentai padarė krata jo bute ir jį du kartus tardė, įjėskdami ryšių su po grindiniu laikraštelį "Dabartinis Įvykių Kronika", kurio paskutinis numeris buvo išleistas 1972 m. Inž. A. Marčėnka buvo kalintas koncentracinėse stovyklose 9 metus ir yra parašęs atsiminimų knygą "Mano liudijimas".

JAPONIJOS PROBLEMA

Japonijos ekonominis veržlumas sukelė neapykantos bangą Pietryčių Azijoje. Tą neapykantą išryškino Japonijos premjero K. Tanakos ir dukters Makikos oficialūs apsilankymas Filipinuose, Tailandijoje, Singapūre, Malezijoje ir Indonezijoje. Tūkstantai demonstruojančių studentų K. Tanaką sutiko Tailandijos sostinėje Bangkokke, pasisakydami prieš ekonominio krašto išnaudojimą. Apie 40% Tailandijoje investuoto kapitalo priklauso agresyvumui pasižyminčiam japonam. Tailandiją 37% viso importo pasiekia iš Japonijos, o eksportas Japonijon matuojamas tik 21%. Neapykantos neįstengė sumažinti ir premjero K. Tanakos atviras pokalbis su Tailandijos studentų centro 13 vadų, kurių jis pažadėjo sušvelninti japonų pirklių agresyvumą ir įvesti jiems didesnę kontrolę per naujai įsteigtą ekonominio bendradarbiavimo ministeriją. Dar didesnių demonstracijų premjeras K. Tanaka susilaukė Indonezijos sostinėje Jakartoje, kur studentai suėdino apie 500 japonams priklausančių pastatų, sunaikindami daug japoniškų automobilių bei motociklų. Susikirtimuose su kariuomene ir policija žuvo 7 demonstrantai, 49 buvo sužeisti.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai nuolatiniams numerams priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuomone.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

*** VYSK. BRONISLAW DOBROW.**
KI, Lenkijos vyskupų konferencijos pirmininkas, susitiko su Paulium VI prieš Lenkijos užsienio reikalų ministerio Stefan Olszowskį atvykimą pas popiežių ir nušvietė dabartines komunistinės valdžios pastangas paralyžuoti vaikų katechizaciją. Valdžia nori įvesti įstatymą, pagal kurį vaikai mokykloje turėtų būti nuo ankstyvo ryto iki 6 v. vakaro ar net vėliau. Tai nepaprastai sumažintų vaikams laisvą nuo pamokų laiką, kurio dalį reikėtų dar skirti katechizacijos pamokoms.

*** SMARKIAI MAŽEJANTIS KUNIGŲ SKAICIUS** tapo gyvybiniu klausimu Katalikų Bendrijai — pareiškė kard. Gabriel Garrone, katalikiškojo švietimo kongregacijos prefektas, kalbėdamas tarptautiniame Kunigystės pašaukimų kongrese. Jis kritikavo lengvapėdišką ir indiferentišką katalikų kunigų seminarijų vadovavimą, kuris tinkamai nepaaukšlino jaunųjų Kunigystės išpareigojimų.

*** KONTEPLIATYVIŲ VIE-NUOLIŲ NARIAI** sudaro tik dešimtadalį visų Prancūzijos vienuolių, tačiau statistika rodo, kad paskutiniuoju metu du trečdaliai žmonių, į vienuolynus pasirenka kontempliatyvią vienuoliją. Tai, anot vienuolių viršininkų generalinio sekretoriaus kun. Jean François Barbier, aiškiai rodo maldos dvasios atgavimą Prancūzijoje.

*** FUJEN KATALIKISKASIS UNIVERSITETAS** Taipei mieste, laisvojoje Kinijoje, atšventė savo dešimtmetį. Tas universitetas buvo nuolat pastatytas Pekinge, bet, komunistams užėmus kraštą, planas liko neįvykdytas. Vis dėlto Jonas XXIII skatino iš Nanking arkivyskupijos išvytą karlinolą Paul Yu Pin tą universitetą steigti Taipei mieste ir tam reikalui davė \$100,000. Paskui daugiau kaip milijoną dolerių universitetui steigimui atsiuntė kard. Richard Cushing, ir taip universitetas pradėjo savo darbą su 400 studentų. Dabar universitete lanko 9,000 studentų, 10% jų yra katalikai. Teologijos fakultetui vadovauja Jėzuitai, o kituose fakultetuose darbuojasi Dieviškojo Žodžio vienuoliai ir pasauliečiai kunigai.

*** KUN. WALTER J. MILLER, SJ.** buvęs Vatikano observatorijos vedėjas, asistentas ir Fordham universiteto pagrindinis astronomas, mirė Niujorke nuo širdies smūgio, sulaukęs 69 m. amžiaus. Jis turėjo astronomijos daktaro laipsnį, gautą Harvardo universitete, ir specializavosi pulsuojančių žvaigždžių stebėjimu. Jis buvo pagarsėjęs savo žiniomis apie Cygnus — Paukščių Tako "Gulbės debesį", nes yra padaręs net 2,500 tų žvaigždžių sistemos nuotraukų, kurių kiekvienoje galima priskaičiuoti arti 600,000 žvaigždžių.

*** KANADOJE ĮSTEIGTA NAUJA VYSKUPIJA** Rouyn-Noranda. Pirmuoju vyskupu paskirtas Kvebeko vyskupo konferencijos sekretorius mons. Jean-Guy Hamelin, 48 m. Taipgi paskirtas naujas vyskupas Gravelburn vyskupijai — mons. Noel Delaquis, 38 m., buvęs Saint Boniface vyskupijos kancleris.

*** LIETUVA SEŠĖLIO SLENYJE.** Tokiu pavadinimu Janice A. Broun, gyvenanti Škotijoje, Glasgow, rašo Niujorke leidžiamame savaitiniame žurnale "America" 1973 m. gruodžio numerįje apie rusų okupaciją ir religinę priepauidą Lietuvai. Straipsnis ilgas ir išsamus. Rašoma apie buvusią aktyvią partizanų kovą, šventovių uždarymą, valdžios kontrolę kunigų seminarijose, katechizmo mokymą ir t.t. Paminėta visa eilė vyskupų, kunigų bei eilinių piliečių, nukentėjusių dėl religijos, dabar esančių ar buvusių namų arešto arba darbo stovyklose. Be to, paminėta R. Kalantos ir kitų tragedija, peticija su 17,000 parašų Jungtinėms Tautoms ir t.t. Nors Lietuva tebėra sešėlio slėnyje, tačiau Dievas žmonių širdyse gyvas. Straipsnis baigiamas viltimi, kad po kančios Lietuvai ateis prisikeltimas. Autorė yra baigusi Oksfordo universitetą, tyrinėjanti Rytų Europos tautų gyvenimą. K. G.

*** MALDA ŠVENTIESIEMS.** TAMS buvo išleista centrinio Šventųjų Metų komiteto sekretoriato ir atspausdinta Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano". Ji yra skirta visiems tikintiesiems.

"Viešpatie Dieve ir Tėve, savo Sūnaus Jėzaus Kristaus mirtimi ir prisikėlimu panorėjai suteikti žmonių su savimi ir žmogų su žmogumi. Išgirst savo žmonių maldą šiais malonės ir išganyto metais.

Tavoji gyvybės ir šventumo Dvasia teatnaujina mūsų būties gelmes ir tejudinga per visa gyvenimą mus su prisikėlimu Kristumi, nes Jis yra mūsų brolis ir išgelbėtojas.

Su visais krikščionimis mes stengiamės eiti Evangelijos keliu. Išlaikyk mus ištikimus tavosios Bendrijos mokymui ir budrius savo brolių poreikiams. Duok mums Jėgų darbuotis santarai, vienybei ir taikai.

Jieškanti Dievo, kurio dar nepažįsta, teatradu Tavyje šviesos ir vilties šaltinį. Besidarbaujantieji kitiems teranda Jėgų Tavyje. Tave pažįstantieji teįieško toliau ir tepatiria Tavo meilės gelmes.

Atleisk mums nuodėmes, pagilink mūsų tikėjimą, kurstyki mūsų viltį ir uždeki mūsų širdis meile savo broliams. Leisk mums, kaip mylimiems Tavo sūnams ir dukroms, žengti Kristaus pėdomis.

Marijos, mūsų Motinos, padedama Tavo Bendrija tebūnie visų žmonių išganyto ženklu bei sakramentu, kad pasaulis tikėtų Tavo meile ir Tavo tiesa.

Didžio gerumo Tėve, išgirsti savo žmonių žodžiuose Dvasios maldą, kylančią Tavo garbei ir žmonių išganymui. To maldavime per Jėzų Kristų Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį, Kelią, Tiesą ir Gyvenimą amžiai amžiams. Amen."

Kalbant šia maldą grupėje, po kiekvienos pastalpos vartojamas kreipinys ir atsakas:

K. Gailstingasis Viešpatie. A. Išklauyk mūsų maldą.
K. Viešpatie, išklauyk! A. Viešpatie, maloningai mus išklauyk. Arba:
K. Viešpatie, pasigailėk. A. Viešpatie, pasigailėk.

KUN. J. STS.

Peržengus naują slenkstį

Neišspręsti klausimai slėgs 1974 metus

Kas yra laikas? Žmogus nepajėgia tiksliai jo aptarti, nes nesuvokia jo esmės. Jis žino laiko plaukiant tik viena kryptimi — iš ateities į ateitį. Griežtai galvojant, dabarties visai nėra, nes nužengtas žingsnis, užverstas perskaitytos knygos lapas — jau praeitis. Užmojis ką nors veikti, pvz. rašyti, eina į ateitį, bet kiekvienas parašytas žodis jau — praeitis. Dabartis yra tik praėjusios ateities riba, taškas nuslenkantis praeitin. Tačiau žmogus negali to taško perskirti, jis nepajėgia bent valandą gyventi ateityje.

Žmogus laiko sąvoka siejasi su artimiausia erdve ir joje vykstančių kūrų judėjimu. Žemės kelionė aplink saulę vadinama metais, jos pačios (žemės) apsisukimą — para. Siuos pagrindus turint, daromas smulkesnis ir gana tikslus laiko skaičiavimas. Taip atsiranda nauji vienetai praėjusios ateities.

Numatytas

Žemės valdovas žmogus yra tik žaislas laiko trukmėje. Jam reikalingas tarpsnis užaugti, subręsti, kaitą nuveikti ir išnykti. Tik pasikartojantys gamtos įvykiai iš anksto žinomi. Štai po žiemos ateis pavasaris ir vasara. Kokie jie bus, telieka splioti.

Žmogus ku mažiausiai gali pasakyti apie save. Jis žino vidutinę savojo gyvenimo trukmę, bet nė vienas iš anksto negali tiksliai pasakyti, kada jis mirs. Siuo metu mes neturime pranašų. Ar praėjusios pranašų visuomet buvo teisingi? Čia jau kitas klausimas, nes N. de Notredame 1555 rašytas pranašas šiais laikais pritaikyti tik po įvykių ar jas laikyti poezija.

Siuo metu jau turime pajėgius įrankius praėjusios įvykiams pratesti į ateitį. Tikimybų teorija, o ypač panaudojus sudėtingas skaičiavimo mašinas, gali išgliaudyti įvykio galimybę, tačiau ji yra bėgė aptarti žmogaus posikiams, ypač visuomeninei raidai ateityje. Jei kartais ir at-

sirastų aiškiaregis, išpėjantis ateities negandus, valdantys vargu juo tikėtų. Jeigu jie ir patikėtų, pėveliai išsijudintų, kai jau išskiltų neišvengiama nelaimė.

Baimė ir viltis

Daugelio spyruoklių žmogus yra skatinamas veikti. Jo veikla dažniausiai sukasi apie jį patį, siekiant išsilaikyti arba įveikiant įtakos visuomenėje. Jis yra neramus, dažnai prieštaringas, išsprastus lyg kevalę, tačiau turintis sąlygotą valią veikti. Jo veikla dažnai būna trumparegė, nes jis nenori net iš praėjusios patirties mokytis.

Žmogus yra gaminiojamas mistiškos vilties ateityje ir baimės prarasti tai, ką jau yra pasiekęs. Viltis skatina stiprėti, o baimė nuolat vėrčia jį budėti. Žmogaus ir tautų gyvenime tenkinamasi vilties ir baimės, — laimėjimo ir pralaimėjimo nuolaidomis. Aišku, kiekvienai naujai metai ženklinami viltimi, tačiau nepamirštama ir baimė.

Ir praėjusios yra dengiama sešėliu. Ar mes turime ryškios istorijos raidos dėsnius? Greičiausiai jų neapčiuopiamas, nors daugeliui kultūrų jau supilti kapi. O. Spengleris šneka apie tautų kultūros kilimą, tarpimą ir sunykimą. Vakarų kultūros pradžią, tačiau ir jis neranda įtikinančių šio vyksmo taisyklių.

1973 m. palikimas

Kiekvienai naujai metai nėra tuščia lenta, kuri vėliau bus prirašyta. Jie paveldi iš senųjų didelių našta rūpesčių ir neišspręstų klausimų, kuriais ypač pasižymėjo 1973 metai. Sukilimai, perversmai, pilietiniai karai, nors ir buvo padaryti žygiai taikai įgyvendinti, drumstė nuotakas. Artimuosiuose Rytuose 17 dienų karas išjudino sustingusius politinius klausimus ir paliko juos spręsti ateinančiam metam.

Gamtos nelaimės ir jų sukeltas badas priminė pasauliui

Gediminas Galva

žmonijos išmaitinimo klausimą, kuris gali vis atštrėti, jei nebus panaudotos visos turimos priemonės, ypač neturtinguose kraštuose, žmonių prieaigui išmaitinti.

Infliacijos banga, nesugebėjimas sutvarkyti valiutos klausimų, žaliavų trūkumas pramoniuose kraštuose ir staigus energetikos reikalo iškilimas sukrėtė daugelį valstybių. Naftos gamybos išvežimo varžymas ir nepaprastas jos kainų pakėlimas buvusių neturtingųjų arabų kraštų, siekiančių politinio atkėrio, sukėlė drumstį bei nerimą Vakarų pasaulyje. Visa tai gali sukelti ūkinę krizę. Tai buvo smūgis pramonės milžinams, kurie ankščiau mėgo primesti savo valių silpniesiems. Jis buvo taiklus ir skausmingas.

Atviro žaidimas

1973 m. nedaugelis žaidų te-užgydyta. Prasiverusios naujos žaidžios paliktos gydyti atečiai.

1973. I. 27 Paryžiuje pasirašyta sutartis neatnėšė taikos Vietnamė, nes tebevyksta kruvina kova. Tarptautinė karinė komisija taikai įgyvendinti yra bereikšmė. Kambodijoje siaučia pilietinis karas, kuriame ryškiai raudonųjų chimerų persvara. Tik Laose rugsėjo mėn. buvo sudaryta kovojusių šalių sutelktinė vyriausybė.

Spalio 6 d. pradėtas arabų karas neatnėšė ryškios persvaros, bet pažaidė tris karus laimėjus Izraeli. XII. 21 prasidėjo sunkios ir ilgos arabų-žydų derybos, kuriose dalyvauja JAV ir sovietai. Izraelio nenoras grąžinti arabams visas 1967 m. užimtas sritis sukelia aštrius ginčus. Ar jie nepastūmės į naują karą?

Airijoje nenurimo pilietinis karas. Čilėje kruvinas perversmas paliko randus. Graikijoje naujas perversmas nežada politinės ramybės. 1974 m. bus per trumpi užgydyti praėjusių metų žaidžios.

juodami šventus raštus, praktikuodami savęs discipliną, melsdamiesi.

Serpos turi daug spalvingų švenčių — Nauji Metai, pavasario šventė, Budos gimimo diena ir kitos. Švenčių proga kaimai ir vienuolynai pasipuošia baltomis maldų vėliavomis, o kurių yra išrašytos kaligrafišku būdu maldos. Vėjas paima jų maldas ir neša per slėnius ir dangų. Net jai, kalnų raguočiai, yra papuošti maldų vėliavomis ar kaspinais. Kai grįžta nuo Everesto ir palikau Teng Boche šerpu vienuolyną, pats lama uždėjo ant mano kaklo maldų kaspiną. Švenčių metu žmonės apsirėngia spalvingai, lamos dėvi šilkinis oranžinės spalvos drabužius. Kalnuose aidai būgnai, trimitai, juokas, maldos ir džiaugsmas. Kaikurių religinių apeigų metu lamos dėvi ant galvos ir krūtines ypatingus papuošalus, padarytus iš žmogaus kaulų. Aš tokį galvos papuošalą pirkau šioje kelionėje iš tibetiečių, kuris tikriausiai yra pavogtas iš vienuolio. Jis dengia galvą kaip kepurę; padarytas iš kelių šimtų karolių, išpaustyti iš žmogaus rankų pirštų. Karoliai suverti ant siūlų su 6-mis didelėmis Budos figūromis centre, meniškai išpaustyti iš blaudžikaulių. Kaulų spalva liudija, kad tai yra labai seni kaulai, gal šimtmečių senumo ir jauno žmogaus.

Tas tibetietis siūlė pirkti visą apeigų aprangą — krūtines ir rankų papuošalus, bet aš dėl pinigų stokos nepirkau. Kalnuose pirkau du idomius virš šimtmečio senumo medžio drožinius iš rožės medžio. Vienas jų — tai raganiaus — gydytojo įrankis, kitas — lamos atvaizdai spausdinanti klėš, vaizduojanti ant abiejų pusių piktas dvasias — blogi. Raganiaus įrankis — apie 30 centimetrų ilgio šešiakampis su kiniečių ir tibetiečių zodiako bei kitais ženklais. Raganius gydo savo pacientus, įspaudęs atitinkamus ženklus ant teslos ir duodamas ją valgyti.

Blogio klėš yra apie 30x20 centimetrų storoka lenta su negerom dvasiom abiejose pusėse. Tai meniškai medžio pjaustytas. Pavasario šventės proga lamos, atspaudę tuos blogio paveikslus ant ryžių popieriaus, pritrivina juos prie dviejų lazdu ir pakelia virš ugnies. Kitas lama tuo laiku įpila į ugnį ištirpinto jako sviesto. Staiga pakilus ugnis paverčia blogio paveikslus dūmais ir neša juos kartu su maldomis ir dangų. Minia staiga sprogsta džiaugsmu, nes juk blogis sunaikintas. (Bus daugiau)

AR JAU ATNAUJINOT
"TĖVIŠKES ŽIBURIŲ"
PRENUMERATA 2

Narsiam 1919 metų kovotojui už lietuvių tautos laisvę ir jos valstybės atstatymą Lietuvos Veteranų Sąjungos steigėjui ir jos ilgamečiam pirmininkui

generolui POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus, jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir drauge liūdi —

Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė"

Didžiam kovotojui už Lietuvos nepriklausomybę

generolui

POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus,

giminėms gilią užuojautą reiškia —

Kostas Strikaitis

A+A

STASIUI KAIRIUI

tragiškai mirus, žmoną ELENĄ, sūnus LINĄ ir VIDĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

O. ir J. Stonkai

A+A

STASIUI KAIRIUI

tragiškai mirus, jo žmonai ELENAI, sūnams — LINUI ir VIDUI nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Jonas Adomaskas su šeima

Mylimam TĖVELIUI

Suvalkų trikampyje mirus, mielą dukrą BRONĘ PRAKAPIENĘ, jos šeimą ir gimes didelio skausmo

valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Tolvaišų šeima

Stankų šeima

Tikinčiosios Lietuvos Diena ir aukos

Lietuviai ir jų draugai kanadiečiai jautriai atsiminė persekiojamuosius tikintuosius Lietuvoje. Vieningai surengta Tikinčiosios Lietuvos Diena 1973 m. pirmąjį kovą sekmadienį. Melstasi, kad tikėjimas okup. Lietuvoje išliktų gyvas, o tautiečiai ištvėrtų sunkioj kovoj už žmogaus teises ir sąžinės laisvę. Be to, Kanados lietuviai duosniai aukoją pagelbioti vargstantiems. Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos valdyba ir jos pirm. vysk. V. Brizgys nuoširdžiai dėkoja už tai visiems. Klekviena auka įvertinama ir branginama, nors negalime visų paminėti, nes neturime adresų. Ypatinga padėka Kanados lietuvių katalikų parapijoms, KLK Centrai Kanadoje, "Tėviškės Žiburiams" ir visiems, vadovavusiems val. Garbė ir padėka visiems. LKRS centre 1973 m. yra gautos šios aukos:

Lietuvių kat. misija, Sudbury, kun. Ant. Sabas \$994.00
Aušros Vartų parapija, Hamilton, mons. J. Tadaraukas 800.00
Priskelimo parapija, Toronto, kun. Aug. Simanavičius, OFM 737.25
Siluvos Svė. Mergelės Marijos parapija, London, kun. B. Pacevičius 593.00
Sv. Jono Kr. parapija, Toronto, kun. P. Ažubalis 435.00
Lietuvių kat. misija, St. Catharines, kun. J. Liauba, OFM 142.00
Sv. Kazimiero parapija, Delhi, kun. J. Gutauskas 125.00

Otavyos lietuvių kapellonija, kun. dr. V. Skilandžiūnas 123.00
Lietuvių kat. misija, Edmonton, kun. Iz. Grigaitis 27.00
Sv. Kazimiero parapija, Windsor, kun. D. Lengvinas 25.00
Kun. Ant. Sabas, Sudbury 125.00
Prel. Pappin, Sudbury 100.00
Kun. V. Skilandžiūnas, Ottawa 50.00
Kun. V. Stankūnas, Montreal 50.00
Kun. D. Lengvinas, Windsor 25.00
Kun. Ant. Paškus, Ottawa 20.00
Kun. P. Rosettis, Toronto 20.00
Kun. Pr. Gaida, Toronto 10.00
Kun. L. Kemėsis, Thessalon 10.00
Kun. J. Pilkauskas, Whitby 10.00
Kun. Aug. Sabas, Manitouwadge 10.00
Dr. J. Rimšaltė, Ottawa 20.00

Dėkinga LKRS valdyba

ČESNAKAS – SVEIKA TAU

Kaip pulkus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstantiose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maistą, turintį natūralios maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę gryninti česnaką alvyus. ADAMS GARLIC PEARLES buvo paruošiami per 35 metus ir patenkina tūkstančius vartotojų. Dar šlandien nusipirki ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysi, kaip šis pulkus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavaldė neturi nei kvapo nei skonio!

Brangiai Mamytei

Karolinai Kunkulienei

Lietuvoje mirus, sūnų VLADĄ KUNKULĮ nuoširdžiai užjaučiame —

Ch. Tiškevičius

Stepas Normantas

VI. Kl. ir Geraldas Rusinavičiai

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

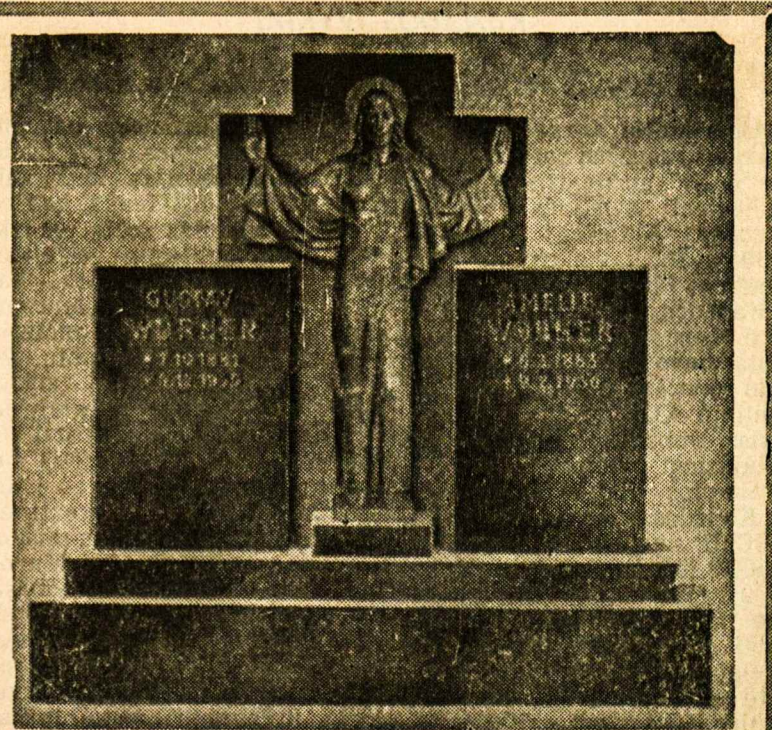
Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANCORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 443-8955
Meistriskas darbas, pulkūs lietuviški projektai

Bendroji ir vienuolių krizė

Pašaukimų į vienuolius sumažėjimo klausimu

J. VAISNORA, MIC

Šiandien darosi labai aktualus pašaukimų į vienuolius klausimas. Faktas, kad vienuolių noviciatai beveik tušti, vienuolijos atrodo be ateities. Kokios viso to reiškinio priežastys? Bandoma organizuoti pašaukimų klausimui svarstyti konferencijas, suvažiavimus, daug apie tai rašoma spaudoje. Teologai, psichologai, netgi psichanalitikai, bando sušlyti visokių priemonių ir vaistų šiai stokai atitaistyti. Ypač siūloma panaudoti modernias komunikacijos priemones: spaudą, radiją, televiziją, kur vienuolijos turi būti pristatomos lyg kokia nauja prekė. Vis tai tuškos pastangos, nesiekiančios gilesnių šio klausimo šaknų.

Sia taip Bažnyčios gyvenime svarbia problema neseniai pasiskaidė jėzuitas kardinolas Danielius. Jo manymu, pagrindinės pašaukimų į vienuolius gyvenimo sumažėjimo priežasties reikia ieškoti bendrame supasaulėjime, dvasinio prado sunykime ar atmetime. Niekio nėra sacrum (švento), viskas profanum (profaniška).

Kad šiandien reikiama dvasinumo krizė šių dienų visuomenėje, yra negincijamas ir lengvai pastebimas faktas. Jis matomas tiek asmeninėje plotmėje, kur sumenkėjo vidinio, dvasinio gyvenimo branginimas bei ugdymas, tiek ir socialinėje srityje. Šių dienų visuomenė yra visiškai nudvasinta, supasaulinta, sumedžiaginta.

Minima krizė nebūtinai sukėlė taip vadinama technikos civilizacija. Ji nėra jau tokia viską apsprendžianti, kad nebelytų nieko kito, kaip tik prie jos prisiderinti. Ji yra šių dienų išraiška esminio blogio — Dievo užmiršimo ir atmetimo. Nudvasėjimas palietė ir pačią krikščionybę. Šiandien yra smarkus pasinešimas suvesti Evangelijos esmę į paprastą tarnybą artimui, pamirštant Dievo meilę, iš kurios turi išplaukti ir artimo meilė, kuri šiandien identifikuojama su grynai žmogiška ir žemiška veikla.

Nudvasėjimo apraiškos pastebimos ir vienuolinio gyvenimo srityje. Ir vienuolinis gyvenimas yra stipriai veikiamas nudvasėjimo, kuris virsta beveik visuotiniu šių laikų pasaulio reiškiniu. Nudvasėjimo tendencijų galima pastebėti visur. Kai nudvasėjimas apima vienuolius, net ir tie, kurie norėtų išlikti ištikimi vienuoliškai dvasiai, yra kiti išjuokiami, vadinami atsiliekais ir nesuprantančiais laiko dvasios. Jie pasijunta bejėgiai atsiliekanti stipriai supasaulėjimo srovei. Tačiau šio reiškinio negalima apibendrinti: yra vienuolių, kurių vadovybės reaguoja ir bando padėti taisyti.

Kokie yra ryškesni ir plačiau paplitę dvasinio bei vienuolinio gyvenimo susilpnėjimo reiškiniai?

Dvasinio prado susilpnėjimas ir sunykimas reiškiasi trejopai: 1. Vienuolinį gyvenimą bandoma identifiikuoti su pasauliniu gyvenimu, arba, kaip sakoma, prisiderinimu prie pasaulio. Pasaulietinis gyvenimas, be jokio dvasinio prado, šiandien jau yra apėmęs šeiminių, profesinį gyvenimą ir visokią žemiškąją veiklą. Imama nesuprasti pilno pasiukimo Dievui, atsisirbimo nuo pasaulio. O čia kaip tik yra dvasinio gyvenimo esmė. Kaip tik šiuo atžvilgiu kaikiuriose vie-

nuolijose reiškiasi tendencija prisiderinti prie pasaulio, panaikinant net išorinius vienuoliškumo ženklus, kaip pvz. vienuoliškus drabužius, paskui įsėjimas pasaulietišku profesiju, bandymas išsiveržti iš bendrojo vienuolinio gyvenimo, pvz. gyvenimas už vienuolyno sienų, šalia vienuoliškos bendruomenės. Žinoma, gali būti pilno pasiaukojimo Dievui ir pasaulyje gyvenant, bet tai bus ne vienuolija, o tik vadinamas pasaulinis institutas. Kai vienuolija pasineša supasaulėjimo kryptimi, ji netenka savosios tapatybės.

2. Šių dienų vienuolinis gyvenimas yra stipriai įtaigojamas ir užkrečiamas supasaulėjusios aplinkos, kuri pažeidžia Dievui pasiaukojimo esmę. Tada pradedama vienuolijoje maldos gyvenimo krizė. Vienuoliniame gyvenime nepakanka tik maldos, kuri yra irgi dažnai apleidžiama, o turi būti labai stipriai įsisąmonintas asmeninės maldos reikalas. Tokiu keliu pasinešus — sužalojus maldos dvasią — yra pavojaus netekti dvasinio vienuolijos pobūdžio — bendravimo su Šventąja Dvasia sielų išganymui. O tai yra svarbiausias vienuolių uždavinys ir tikslas. Visokia žemiška, socialinė ir politinė veikla yra tik antraičiai dalykai, ir jie turi būti palenkiami pirmajam.

3. Vienuolinis gyvenimas pagaliau yra pavojuje tapti pasaulinio gyvenimo auka, ypač šiais medžiaginių gėrybių gausumo ir sunaudojimo laikais. Visur pastebima tendencija įsijaukti patogumų, malonumų, lengvo gyvenimo. O tai jau yra supasaulėjimas. Vienuolinio gyvenimo esmė yra Kristaus dvasią patatyti prieš pasaulio dvasią, kovoti su mentalitetu, priešingu Evangelijai. Šia prasme neseniai popiežius Paulius VI laisė jėzuitų ordiną vyriausiam vadovui priminti, kad esminiai vienuolinio gyvenimo bruožai yra "gyvenimo griežtumas (austerity), kuris padeda spirti paasulio dvasiai, mados vergelė".

Ar yra priemonių šiai padėčiai taisyti?

Vienuolinio gyvenimo supasaulėjimo krizei pataisyti reikia pirmiausia atmeti ir atsisakyti visų klaidingų principų, kurie šiandien propaguojami knygos, suvažiavimuose, konferencijose. Visa tai iškreipė ir sumaišė II Vatikano susirinkimo norėta ir linkėta vienuolinio gyvenimo atsinaujinimą. Paskui reikia atgaivinti dvasinį maldos, atgailos gyvenimą, kuris nėra vien asmeninis interesas, bet ir kiekvieno atsakomybė už bendrą vienuolių kovą su pasaulio dvasia, kuri yra priešinga Kristaus dvasiai, prieš kurią šiandien pastatoma klaida ir nuodėmė. Pagaliau reikia atgaivinti prisirišimą ir klusnumą Bažnyčiai bei popiežiumi. Tai įpareigoja ypač vienuolius, kad jie būtų veikūs tikėjimo gynėjai ir skelbėjai šių dienų pasaulio nudvasėjimo krizėje.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

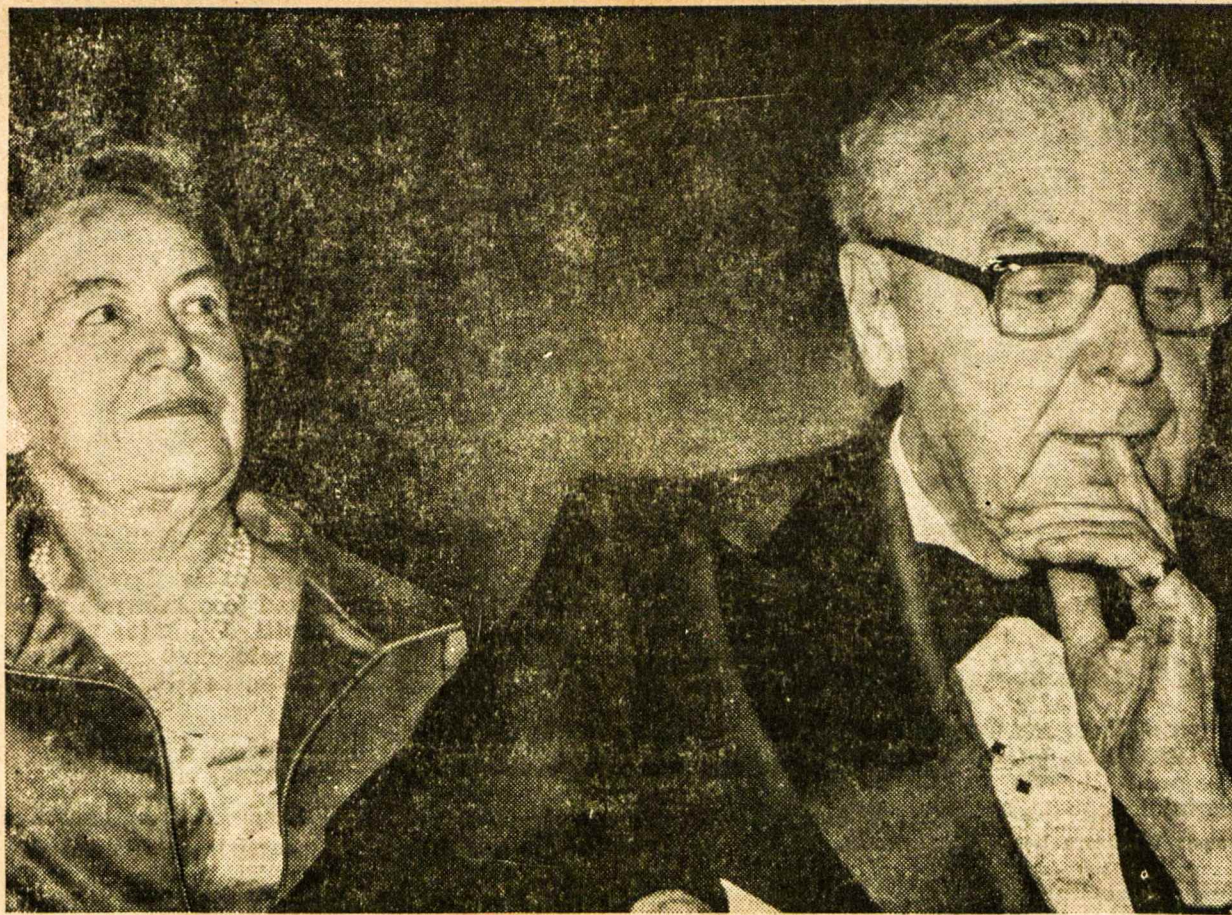
1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvos Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Paminklinė lenta žymiajam Lietuvos rašytojui kan. J. Tumuliui. Valžtantui Kaune, kur jis ilgą laiką gyveno ir kūrė

Žymusis Kanados politikas, buvęs ministras pirmininkas J. Diefenbakeris su žmona Kanados Žydų Fondo su rengtoje iškilmėje, kur jis buvo paskelbtas žymiausiu 1973 m. kanadiečiu. Be to, Izraelyje 10 mylių parko kelias tarp Jeruzalės ir Tel Avivo pavadinotas jo vardu. J. Diefenbakeris turi nuopelnų ir Lietuviams: jo valdžios dėka buvo patvirtintas gen. Lietuvos konsulas Kanadoi

Karininkas, atsidūręs kalėjime

Baltijos pajūryje prasidėjo Solženicino drama, kuriai turėjo įtakos vienas estas Liubjankas

"Gulago salyne" A. Solženicinas aprašo ir savo suėmimą, šį epizodą pradėdamas klausimu — kodėl suliamieji niekada nebandė priešintis? Leningrade buvo suimtas visas ketvirtadalis šio miesto gyventojų. Kas būtų buvę tada, jeigu jie, užuot laukę enkavedistų pasibėdimo į duris, juos būtų pasitiekę su kirviais, kūjais ar betkuriais kitais improvizuotais ginklais? Prakeiktoji enkavedistų mašina būtų buvusi sustabdyta labai greitai dėl karininkų trūkumo, neatsižvelgiant nė į Stalino turėtą kraujo troškulį.

Knygos autorius daro išvadą, kad rusams trūko meilės laisvei, tragiškos situacijos suvokimo. Rusai išieškojo savo energiją staigiu jos prasišveržimu 1917 m., pasidarė per daug nuolaidūs, susitaikė su savuoju likimu. A. Solženicinas prisipažįsta, kad ir jis pats nebandė priešintis, šauktis pagalbos, bet dargi padėjo savo suėmėjams, kai jie po vienuolikos dienų atvyko į Gudijos geležinkelio stotį Maskvoje, apsikrovę pilnai karo grobio laimainais. Nė vienas iš trijų suėmėjų nepažino Maskvos ir nežinojo kelio į Liubjankos kalėjimą. Kelia rodyti teko pačiam A. Solženicinui. Jį ėmė pagunda protestuoti prieš suėmimą ir maskviečius nukreiptais šauksmais, bet šios minties neleido įgyvendinti logiška išvada, kad geriausiai atveju juos teisgrįs apie 200 ar 400 praeivių. O kaip su 200 milijonų? Pasąmonėje gimė neaiški nuojauta, kad ateis laikas, kai jis savo protestą galės pareikšti tiems 200 milijonų — visam kraštui.

Dramos pradžia

A. Solženicino asmeninė drama prasidėjo 1945 m. vasario mėnesį Baltijos pajūryje, kur jis buvo pasiekęs su savo daliniu kaip artillerijos kapitonas. Brigados vadas Zacharas Travkinas įsakė jam atvykti į savo būstinę ir paprašė jo pistoleto. Tada staiga prie jo priėjo kontržvalgybos kapitonas ir majoras. Kontržvalgyba buvo vadinama "smerš" — mirties šni-pams santrumpa. Tie smertiečiai nuplėšė A. Solženicino antpečius, išlupo žvaigždę iš kepurės, atsegė diržą ir pareiškė, kad jis yra suimtas.

— Suimtas? Už ką? Smertiečiai neatsakė į A. Solženicino klausimą ir jį jau stūmė pro duris. Tada netikėtai jam į pagalbą atėjo brigados vadas: — Solženicinai, eikš čia!

Kai jis išsiveržė iš smertiečių rankų ir atsisuko į savo vadą, pastarasis, sverdamas kiekvieną žodį, paklausė: — Tu turi draugą Ukrainos fronte?

Tai ir buvo atsakymas į A. Solženicino klausimą. Nepaisydamas smertiečių protesto, brigados vadas atsisotojo, padavė ranką suimtajam ir palinkėjo sėkmės. Atsisveikinimas A. Solženicinui paliko labai gilų įspūdį, nes brigados vadas sėkmės linkėjo jau li a u d e s priešui ir jį netgi pavadino kapitonu, nors smertiečiai buvo nuplėšę antpečius.

Baudžiamojų celė

Smertiečių majoras ir kapitonas ilgai vartė žemėlapi, įieškodami kelio į kontržvalgybos skyrių prie armijos vyriausios būstinės, bet nė vienas jų nemokėjo skaityti žemėlapi. Pačiam A. Solženicinui teko duoti nurodymus automobilio vairuotojui. Už šią pirmąją paslaugą smertiečiai jam atsilygino savotišku

būdu — įstūmimu siauronauziamojon celėn, ant kurios grindų galėjo gulėti tik trys vyrai, o A. Solženicinas jau buvo ketkistų karininkus, kuriems taip pat buvo nuplėšti antpečiai.

Tankistų dalinys iš fronto linijų atvyko į kaimelį, kuriame buvo 48-tosios armijos kontržvalgybos vyriausioji būstinė. Kautynių išvarginti tankistai netruko pasigirti ir įsiveržė į pirtį, pamatę maudytis einančias dvi merginas. Jos pusnuogės pabėgo iš pirties. Tuo šis incidentas ir turėjo baigtis. A. Solženicinas primena skaitytojams, kad raudonosios armijos kariai buvo leista prievartauti vokiečius ir netgi jas nušauti. Tuo tarpu rusai ar lenkes buvo leidžiama tik vaikytis šposaujant — jų prievartavimas buvo uždraustas. Taigi, tie trys tankistai iš tikrųjų nebuvo padarę jokio nusikaltimo. Jie nežinojo, kad viena iš jų pabėgusių merginų buvo kontržvalgybos viršininko nuosavybė, vadinamoji "karo žmona". Dėl jos skundo šiem trys fronto linijos veteranai nuplėšė antpečius fronto niekadam nematęs smertiečių viršila.

Liubjankos kalėjime

A. Solženicino tardymas prasidėjo Maskvoje, Liubjankos kalėjime. Jis ir jo bičiulis Nikolaus Ukrainos fronte dažnai susirašinėdavo ir, nepaisydami cenzūros, pasiūlydavo iš mokytojų mokytojų Stalino, laisvose jį vadindami Didžiu. Patyrusiems cenzoriams nebuvo sunku nustatyti to Didžiojo tikrąją tapatybę. Dėl tų naiuvių laisčių abu draugai — Aleksandras S. ir Nikolajus V. atsidūrė Liubjankoje.

Kankinimų, išskyrus neleidimą miegoti, A. Solženicinui neteko patirti, nes jo "nusikaltimai" pilnai įrodė sulaukyti laisčiai. Didžiausia problema sudarė tardytojų reikalavimas išduoti kitus Stalino įžeidėjus. Tokiais tardytojas norėjo laikyti kiekvieną su A. Solženicinu susirašinėjusį asmenį. A. Solženicinas sakosi esąs dėkingas Dievui, kad jam pavyko apsaugoti tokius asmenis ir kad niekas daugiau dėl jo nebuvo suimtas.

Sąžinės priekaištai

Keletą priekaištų jis daro pats sau dėl kariuomenėje praleisto laikotarpio. Pusę metų A. Solženicinui teko būti visų skriaudžiamu eiliniu, susipažinti su kario nelengva dalia, kurią jis betgi labai greitai užmiršo, kai jo antpečius papuošė viena, antra, trečia ir ketvirta žvaigždė. Neliko nė studentiško pomėgio laisvei, nes laisvė jam buvo nežinoma. Ją pakeitė meilė karinei organizacijai ir maršams. Ramia sąžine jis siūsdavo tėvus ir senelius vokiečių artillerijos ugnyje taisyti nutraukyti telefono laidų, kad tik jo paties viršininkai jam nedarytų priekaištų.

Ramia sąžine A. Solženicinas valgydavo karininkams skirtus pyragaičius su sviestu, nekvaršindamas galvos klausimu, kodėl jis turi teisę į geresnį maistą ir kodėl jos neturi eiliniai karieiviai. Jis pabrėžia visišką ištikimybę kariuomenei ir kandžiai pastebi, kad buvo pasiruošęs tapti budeliu. Jeigu jam būtų tekę įsijungti į NKVD mokyklą prie Ježovo, iki Berijos atėjimo būtų spėjęs pilnai surambėti.

Pokalbii ai su estu

Nuo pat vaikystės A. Solženicinui labiausiai rūpėjo tik Rusijos revoliucija, kuriai suprasti

užtekdamo vieno marksizmo. Kitokioms mintims jo galvoje nebuvo vietos. Liubjankos kalėjime likimas jį suvedė su estu Suzi, praplėtusiu A. Solženicino akiratį. Suzi su užsidegimu kalbėdavo apie Estijos nepriklausomo gyvenimo 20 metų, aiškino Estijos konstituciją, kurios pagrindus sudarė geriausioji Europos demokratinių kraštų patirtis, supažindinti su parlamentu darbu. A. Solženicinas staiga pajuto, nežinodamas kodėl, kad jam pradeda patikti Suzi aiškinama demokratinė sistema.

Jis primena skaitytojams, kad Sovietų Sąjunga Estijai smogė skaudų smūgį 1940 m., jį pakartoj 1941 ir 1944 m. Dalis Estijos jaunimo atsidūrė sovietų armijoje, dalis — vokiečių kariuomenėje, dalis — partizanų eilėse. Senstelėję intelektualai Taline svarstė būdus, kaip išsiveržti iš užburto rato ir išsaugoti Estijos laisvę. Nei Churchillis, nei Rooseveltas nesidomėjo estais, bet jiem planus buvo paruošęs Stalinas. Kai raudonoji armija įsiveržė į Taliną, tie laisvės svajotojai buvo sumiti pirmąją naktį. Penkiolika jų atsidūrė Liubjankos kalėjime, kur jiems buvo pritaikytas paragrafas 58-2, laikantis kriminaliniu nusikaltimu laisvo tautinio apsisprendimo teisę.

Susitikimas su teisėjais

A. Solženicinas prisimena kaip sapnų 1963 m. vasario mėnesį augščiausiojo teismo patalpose įvykusį susitikimą su 70 karinės kolegijos pareigūnų. Posėdžių salen jį atlydėjo mandagus ir paslaugus pulkininkas. Už pasagą pavidalo stalo susėdusiem pareigūnams A. Solženicinas pareiškė:

— Kokia nepaprasta diena! Nors aš buvau nuteistas kalėti koncentracinėje stovykloje ir po to visą gyvenimą praleisti tremtyje, man niekada neteko matyti nė vieno teisėjo. O dabar jūs visi iš karto čia susirinkote.

Tačiau greit paaikėjo, kad jie ne tie, kad jų jau seniai nebėra, nes kaikiurie jų buvo išleisti pensijon, keli pašalinti iš pareigų. Pastarųjų grupei priklausė ir V. Ulrichas, vadovavęs paslaptinėjim teismam 1936-38 m. Jį Stalinas 1950 m. pašalino iš teisėjų eilių už perdidelį švelnumą, nors iš tikrųjų V. Ulrichas buvo vienas žiauriausių būdelių Sovietų Sąjungoje.

Keletas teisėjų netgi susilaukė teismo N. Chruščiovo laikais ir jo metu grąsinaujamies teisėjams: "Šiandien jūs mus teisiate, o rytoj mes jus teisim. Saugokitės!" Si akcija betgi greitai buvo nutraukta ir užmiršta. Viskas liko po senovei.

Savo susitikimą su karinės kolegijos pareigūnais A. Solženicinas užbaigia labai prasmingais sakiniais: "Jie varžėsi vienas su kitu, stengdamiesi apšviesti mane, o aš nusteibintas dairiausi aplinkui. Jie yra žmonės! Tikri žmonės! Jie aiškina, kad man nori tik gera. Taip, o kas būtų tada, jeigu reikalai taip pasikeistų, kad jiems vėl tektų teisiti mane? Čia, šioje salėje, kurią jie dabar man nori aprodyti. Ką gi, jie teisčių mane..." V. Kst.

PARDUODAME LIETUVISKUS

sūrius, estiška duona. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.

SUPERIOR SAUSAGE Co.

1004 Dundas St. West,

Toronto. Tel. 531-8422

Nykstame kaip žydo bitelelės

Mišrios vedybos tikrai klesti — ir aš taip sakau

BR. ZUMERIS

Nežinau kodėl, bet mano gimtinėje kokio nors nepasisekimo ūkininkavime atveju mėgdavo žmonės pritaikyti posakį: "Nyksta kaip žydo bitelelės". Šiandien šitas liūdnas priežodis, įstrigęs atmintin, atgyja žiūrint į lietuvių tautos nykimą tremtyje.

Nežiūrint atskirų pasišventėlių pastangų ir pasiektų gražių rezultatų kultūrinėje bei tautinėje plotmėje; nežiūrint augščiausią auką ant tautos aukuro sudėjusių mūsų partizanų, Kudirkų ir Kalantų paskatinių; nežiūrint mums būdingo, bet nevisada vykusio optimizmo, kartais tiesiog nuostabaus išradinumo, — matosi rūškana atetis — išsižiojusi praraja, kasdien ryjanti mūsų tautos vos prasiskleidusius žiedus.

Nepasotinama praraja

Tokia yra mišrios vedybos. Sis mūsų tautą naikinantį smakas ryja vos gyveniman žengiančias aukas. Jei kitoms tautoms mišrios vedybos neretai atneša pliusų, tai lietuvių yra laiminę, jei iš 100 atvejų sugriebia vieną kitą plusą. Devyniasdešimt penki nuosimčiai neuina mūsų nenaudai. Kokčiausia, kad mišrios vedybas daug kur propaguoja su nuotraukom ir plačiais aprašymais lietuviškoji spauda, pasišovusi tarnauti lietuvių puoselėjimui.

Ana, va, prieš kiek laiko labai susigaudantis korespondentas, nedaug ko siekiančiam vietinio pobūdžio laikraščiui džiaugėsi, kad už kroatų ištekančių lietuvių jau per savo vestuvės dainavo kroatškai... Še, kad nori — būta ko džiaugtis ir spaudoj trimituotų, kad mergužėlė nutautėjo dar vestuvių parrašui nenudžiūvus!

Kitoj vietoj skaitau: misteris toks ir toks susituokė su lietuvaite, žinoma lietuviškos kolonijos veikėja. Jaunikis turi gerai apmokamą tarnybą, namus, mašiną. Vestuvėse dalyvavo pora šimtų svečių. Sveikin lietuvių bendruomenės pirmininkas ir lietuviškos dvasinės vadovybės atstovas... Seka aprašymas, kiek buvo iškasta, kiek suvalgyta — stalai, girdi, lūžė nuo gėrybių. Užteko ir kūniui pasotinti ir dvasiai sparnus išskėsti... Mišrios vestuvės buvo paskelbtos lietuviškos kolonijos švente (sic!).

Arba štai kitas "džiaugsmas". Išteka pasižymėjusio lietuviškos kolonijos veikėjo vienturtė dukrelė, Jaunikis — kažkoks tarp-tautinis mišinys. Vestuvės truko tris dienas, o ketvirtą — visi simetė į sodelį. Atviram ore buvo iškeptas paršas ir lietuvišku papročiu papuostas rūtų šakelėm.

Skaitai tokį aprašymą ir verdi širdyje. Gaila korespondento, pasirašiusio po tuo aprašymu, nyku susitikti ir to laikraščio redaktorių, nes, rodos, ir matai kaip šaiposi ant lietuvių kapo išsižiojęs keptas paršas su rūtų šakelė nasruose...

Nieko kito — tik besišypsantis paršas!

Nieko kito — tiktai stalai lūžo gėrybėmis!

Nieko kito — tiktai lietuvaite dainavo kroatškai, bet ne kroatas lietuviškai!

Nieko kito — tiktai lietuviškos kolonijos šventė ant lietuvių bės kapo!

Et, negi viską surašys ir suminėsi. Ir taip gal kas nors patemps lūpa, lyg rūgštų obuolį perkandęs, sakysdamas: "Nieko čia tragiško aš nematau". Kas nors gal šypstels... Tačiau... Kai Norjus stata laivą, žmonės juokėsi. Atėjęs vėnas visus nušlavė.

Didmiesčio gatvė

Zmonių miniomis siūbuojančioje didmiesčio gatvėje susitinka dūlinantį tautietį. Pasisveikinui. Kaip gyven, kaip šeimynėlė? "Išsiskyrė" — išgirstu atsakymą. — Charakteriai nesutinka. Rusė man ne prie širdies. O kaip vaikučiai? "Atidaviau į vaikų prieglaudą — tėsizino". Na, tai laimingos klotes. Iki...

Štai prie daugiaaugstės krautuvės stiklinių durų stovi iš tremties kelionių pažįstama. Kvepalais dvelkianti, veidelis pudrelė nusėtas, lūpūtes rusvai žydi. O kur vyrelis — klausiu kyštelėdamas penkis pirštus. "Apie kurį vyrelį tu kalbi". Nu, gi tą jugoslavą, jeigu neklystu. "Nuo kultūros atsilikęs. Aš su juo prieš penkerius metus išsiskyrė". Šitaip... "Po to gyvenau su austru. Nesutikom. Kam vargintis..." Na, tai sudiev, se sute lietuvaite! "O tu dar vis ta lietuvybe sergi? Perilgai. Aš jau seniai pagijau ir kalbėti primiršau..." Aha...

Su laiko dvasia tiesiai į šėtono nasrus... Prie klegancio restorano durų vos kaktom nesusi-

dūrėm — atpažinau studijų draugą. To paties universiteto laiptus mindėm, liesą Unros sruobą srėbdami, tėvynės nelaimėm sirgdami. Dabar jo žandai raudoni, pilvukas prie visuomeninės padėties prisiderinęs. "Kalbėk angliškai ar vokiškai" — atrežė jis į mano lietuvišką pasveikinimą. Kaip tai? — spyriusi. "Matai, namuose vokiškai arba angliškai kalbam, tai per tiek metų užmiršau". O šeimynėlės turi? "Kaipgi. Du sūnus kaip ažuolai. Tikri vokiečiai. Pagal motiną išaugo..." Bet jie tavo lietuvišką pavardę tebenešioja? "Eik tu, juokdary! Į škotiją pakelčiau. Bizniui geriau. Tik tie konkurentai iš pavydo, suprant, mane vistiek "prakeiktu emigrantu" vadina. Nesijaudinu dėl to, tik, ot, kaimynas lenkas kvatojasi, girdi, skotas su lietuviškom kelnėm eina..." — guodėsi keturių siuvelykų ir penkių namų savininkas.

Susirinkime

Lietuviškos partijos susirinkimas. Kruta kelios žilos galvos. Vieno dukte už svetimšalio, kito vaikai lietuviško žodžio nesuranda, trečio jaunamartė indonezietis išsivežė, ketvirtuo sūnų ispanė paviliojo, o susirinkimo pirmininko sūnus su itale Romoj makaronų konkurse dalyvavo. Pirmininkas pakeltų balsu šneka apie patriotizmą, apie lietuvišbės išlaikymą. Lyg peiliu krūtinę pjaustų jo žodžiai. Ir pikta, ir graudu žiūrėti į galvas, kurios jau žilo plauko sulaukusios nieko nepasimoko — šneka su gyvenimo tikrove nesiderinančius dalykus, kala vienas kitam lietuvių, o jų vaikai svetimosiose lankose drugulius gaudo... Kodėl ne! Juk vienos iš jų tėvas net bendruomenės susirinkime kalbėjo: "Mano dukte geriau tekės už gero svetimšalio, negu už blogo lietuvių". Kokios čigonės kortom jis mėgino atskirti gerą svetimšalį nuo blogo lietuvių, nežinia.

Seimose

Aną sekmadienį atsidūraiu pas savo giminaitį. Po daugelio metų, žinoma, nes giminėms dažniausiai taip įsėina... Sutūpė prie stalo pašlovinus praeitį. Keturių jo dukros apie mane stypčioja: valgyti, gerti taip meiliai prašo... Ištuštinę porą stikelių kažkokio angliško gėrlo ir gerokai apdraskęs keptą vištą, pasileidau tautiniu keleliu: "kaip čia dabar įsėina, — sakau, — galim lietuviškai po žodelį sumesti. Juk savi esam" — tariau artčiausiai prie manęs stovinčiai melynakei. "Tai kad joms nelabai įsėina, — įsiškiu tėvas. — Vyresniosios dar šiek tiek graibosi, bet anos jauniausios nemoka". Kodėl? — stebiuosi. Juk abu lietuvių esate... "Kam ta lietuvių kalba? Toli su ja nenuvažiuosi. Vaikams tiktai anglišką akcentą gadina" — porino mano giminaitis inžinierius, daugelio lietuviškų organizacijų vadovas, tautinių švenčių proga paskaitas drožias, kad net salės langai rasoja...

Štai tau, — galvoju vienas sau, — atsirado dar vienas anglų akcento ir anglų kalbos švarintojas. Be reikalo anglų rašytojas Bernard Shaw paliko savo turtą anglų kalbai patikvartyti. Mano giminaitis ir jį panašius be pinigų tai padarys. Jų vaikai nors ir gryniausiai angliškai kalbės, vistiek bus "immigrant b..."

X. Y. priemiesčio pakrastyje įsikūrė lietuviška šeima. Tėvai dieną ir naktį dirbo, dolerį prie dolerio spaudė. Vaikai gatvėse lakstė, gimtojo žodžio negirdėjo. Išaugo trys dukros ir du sūnūs. Viena dukra ištėkėjo už austro, kita — už italo, trečia — vietinį surado. Sūnūs: vienas indietis, kitas vengrų į namus parvedė. Susirenka marčios ir žen-tai metinių švenčių švesti. Mažieji burbuliuoja vienas kito nesuprasdami. Senukai glosto purias anūkelių galveles, savą liežuvi ant angliško kuralpio tepia. Nė vieno žodelio lietuviškai... Tik senukai į paupį meškeroiti nuvažiuavę gimto žodžiu su žuvelėm persimetą: "Ešerukas užkibo, ungurys daužosi..."

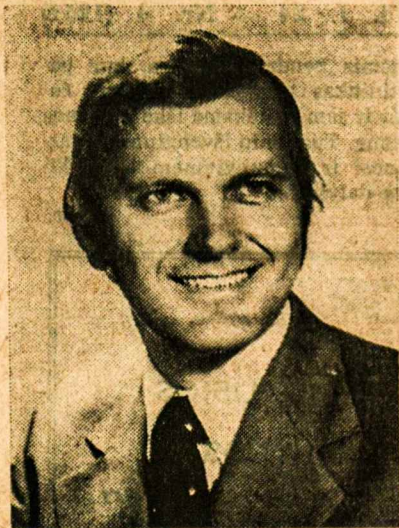
Austras žentas norėjo, kad jo vaikai ir lietuviškai mokėtų, bet lietuviško kraujo motinėle pareiškė: "Kam to reikia". Mirs senukai ir niekas neprišimins, kad iš priemiesčio namelio lietuviška šeima svetimu vieškeliu nuriedėjo — be tėvų kalbos, be nuovokos apie Lietuvą. Liks mūrinis namelis, lietuviško stiliaus sodelis svetimiesiems, o mielai Lietuvėlei senukai net lietuviško žodžio nepaliko ant dukrų ir sūnų lūpų.

"Amžina atilsis" ant kapo paminklo taip pat bus nelietuviškai parašytas...

MAZA GARBĖ SVETIMA

KALBA KALBĖTI. DIDI

GEDA SAVOSIOS NEMOKETI

DR. JONAS ZUBIS, M.D., gimęs 1942 m., Edson, Alta, nuoširdus bendruomenės veiklos rėmėjas Kalgary, gerai kalbąs lietuviškai. Baigęs mediciną Kalgario universitete 1967 m. Pacientus priima — 9933 Elbow Dr. S.W., Calgary, Alta. Dalyvauja įvairiose profesinėse ir sportinėse kanadiečių draugijose

VONYTA ZUBYTE-MOULSON, gimusi Edson, Alta., susipratusi lietuviškai, gerai kalbanti lietuviškai, uoli lietuviškos veiklos rėmėja Kalgaryje. Studijavo UCLA ir Colorado kolegijose. Dėstė praktinio meno dalykus Denver, Colorado. Turi nuosavą įstaigą "Zubis House of Arts" Kalgaryje ir Lake Louise

LIETUVAITĖ PASAULIO BANKE

VASINGTONAS. Praėjusį rudenį Astra Michelevičiūtė pradėjo dirbti Pasaulio Banko bibliotekoje Vašingtone (The World Bank). Pasaulio Bankas yra viena iš JT sistemos institucijų, įsteigta 1944 m., bet plačią mastu pradėjo veikti tik 1946 m. To banko tikslas — pagelbėti ekonomikai ir kultūriškai atsilikusiems kraštams. Šiandien šios tarptautinės organizacijos nariais yra virš šimto valstybių. Pasaulio Banko direktorium yra Robert McNamara, buvęs JAV krašto gynybos ministeris. Jis direktoriaus pareigas pradėjo eiti 1968 m. Apie 3500 kvalifikuotų ir iš įvairių pasaulio valstybių stropiai atrinktų tarnautojų sudaro banko personalą, kuris yra išsibarsčius po visą pasaulį. Iš to skaičiaus tik 1500 yra nuolatiniai tarnautojai (staff employees). Astra M. yra viena iš jų. Ji yra pirmoji lietuvė, patekusi į to banko nuolatinių tarnautojų eilės.

Astra M. yra daug keliavusi ir

studijavusi įvairiuose pasaulio kraštuose. Moka keletą kalbų. Ji laisvai kalba lietuviškai. Į JAV atvyko su tėvais iš Vokietijos, būdama dvejų metų. 1965 m. Astra baigė augšt. mokyklą Romoje (Marymount International School). Po to ji įstojo į Georgetown universitetą Vašingtone ir 1969 m. baigė jį bakalaurės laipsniu (Foreign Service). Gilino studijas Sofijos universitete Tokijo, Japonijoje. Sugrįžusi į JAV, ji studijavo bibliotekininkystę katalikų universitete Vašingtone ir ten 1972 m. gavo magistro laipsnį. Po to ji išvyko į Bonną, V. Vokietiją, pas ten tuo metu gyvenančius tėvus. Bonnoje dirbo apie metus laiko JAV ambasadoje kaip vokiečių-anglų kalbų vertėja (US Army liaison office). 1973 m. rudenį grįžo į Vašingtoną ir pateko į Pasaulio Banko tarnautojų eilės. Ateityje Astra planuoja siekti doktorato.

St. V.

Šiltos, saulėtos dienos Floridoj

MIAMI BEACH. Temperatūra — virš 70°F. Vidurdieniais gerokai karšta — turistai turi jiešioti pavėsio. Kalėdų atostogas linksmai praleido iš šiaurės atvykę specialiai dr. Stasys Petrauskas su žmona Julija (planistė Rajauskaitė) iš Niujorko, dr. Vacys Tumasonis su žmona dr. Vida, dukra Saulute ir savo svečiais iš Cikagos, taip pat kiti gydytojai, atvykę trumpų švenčių atostogų drauge su savo šeimomis ir apsisotę nuosavose rezidencijose Key Biscayn saloje. Jie visi dalyvavo bendrose tradicinėse Kūčilose lietuvių klube, kur turėjo atskirą stalą. Taip pat savo stalą turėjo Vildžių-Ogdenų šeima. Plk. Kazys Vildžius su žmona Ona atskrido iš Vašingtono, jų sūnus — jaunas inžinierius Romualdas iš Filipinų. Jo dukrelė Jūlytė pasakė scenoje kalėdinį lietuvišką eilėraštį. Visi giminės buvo suvažinę pas Violėtą Vildžiūtę ir Robertą Ogdenus, pastoriai gyvenančius Miami mieste

WINNIPEG, MANITOBA

NAUJU METŲ sutikimą surengė Winnipeg lietuvių parapijos komitetas, vadovaujamas klebono kun. J. Bertašiaus. N. Metai sutikti giedant Lietuvos himną. Buvo gera muzika. Vakariene buvo paruošta iš visokių patiekalų. Dalyviai vaišinosi iki pabaigos.

"LIETUVIŲ KLUBAS MANITO-BOJE" po kiek laiko jau buvo truputį pabaltėjęs, bet 1973 m. lapkričio 16 d. "Liaudies Balse" pasirodė skelbimas: "Pranešimas. Pranešu, kad aš esu gavęs labai gražų, turiningų knygų iš Lietuvos. Jas prisiuntė Kultūrinių Ryšių Su Užsienio Lietuviais Komitetas. Šios knygos dabar randasi Winnipeg Lietuvių Klubu knygyne ir norintieji jas pasiskaityti čia galite jas gauti. Yra knygų ir anglų kalba, širdingai ačiū aukščiajam minėtam Komitetui. V. Novogrodskas." To klubo pirmininku jis ir dabar yra. Kokiais sumetimais jis berašyt, bet ar verta nuodyti tais komunistiniais nuodais dar vieną kitą lietuvių, o ypač angliškai kalbančių. Atrodo, kad ir palengva, yla iš maišo ima listi. Nepaslapstis, kad praėjusiais metais jis tik grįžo iš okup. Lietuvos. Apie jo viešnagę jau esu rašęs. Atrodė lyg ir pasitaisęs, bet žiūriu, kad ne.

Pavarčiau ir aš kelias po platinamas knygas. Viena jų — Z. Angariečio "Agrarinis klausimas Lietuvoje". Išleista 1972 m. Joje yra skyriai: Ze-

mės Dekretas, Turtų surašymo ir Lietuvos ūkio stovio aprašymo struktūros (įkainavimai etc.), Kam žemė turi priklausyti?, Laukų darbininkai ir žemė, Buožės neduos žemės, Lauko darbininkai ir jų vargai, Komunistų internacionalas ir žemės klausimas. Vienas senųjų atelvių, paskaitęs šią knygą, išsireiškė: "Man ir plaukai atsistojo ant galvos, perskaitysi kas ten okup. Lietuvoje daroma. Viskas, viskas atimama..."

Kita knyga — "Laukė tėviškės berželiai" Ant. Povilavičiaus. Ten prirašyta visokių rusiškų himnų, įdėti uniformuotų rusų kareivių atvaizdai ir šmeižtai apie Lietuvą.

Trečia — "Lithuania. Past and Present. Eight Centuries in the Life of a Nation." Šios knygos pavadinimas pavogtas iš Ernesto J. Harrisono knygos "Lithuania. Past and Present." Po tiek metų Lietuvos paver-gimo okupantai, norėdami užtišuoti savo kaltę kitų tautų akyse, vagia iš kitatautių jau išleistų knygų pavadinimus ir begėdiškai į jas bruka šmeižtus apie Lietuvą ir tuo būdu tikisi suklaidinti angliškai skaitančią visuomenę.

Čia dar daug kas būt galima parašyti, bet šiam kartui užteks, tik norisi paklausti: kur eina "Kanados Lietuvių Klubas Manitoboje" ir ko jis tokiu savo veiksmu nori pasiekti? Juk jis daro gėdą visai Winnipeg lietuvių visuomenei. K. Strikaitis

THUNDER BAY, ONTARIO

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME mūsų plačiosios apylinkės lietuvių ir rėmėjus ir linkime kiekvienam geriausios sėkmės. Praėję metai mūsų apylinkėi buvo vieni iš sunkiausių. Tikimės, kad šiais metais vėl atsistosime ant tvirtų kojų.

MŪSŲ LIGONIAI: B. Bagdonienėi padaryta operacija. Justas Oscila po operacijos gydomi namuose. Kostas Klova tebesigydo. Albinas Andriusis dar ligoninėje. F. Druktenis ruošiasi greitai išeiti iš ligoninės. J. Misevičius jau pasveiko ir išvyko į darbą. J. Paukščio dukra, 13 metų, buvo ligoninėje ir jau grįžo į namus.

STAIGA MIRE J. Zimavičius, 71 metų. Buvo labai geras žmogus, ankstyvesnės kartos ateivis. Pradžioje dirbo miškuose, vėliau persikėlė į "Great Lakes Co." Vedė našlę ukrainietę su 4 mažais vaikais. Visus išaugino. Jo žmona mirė prieš metus. Juo rūpinosi ir palaikė jo išauginti vaikai.

KITOS ŽINIOS. J. Paulionytė, Jūrato ir Sigita Okmanai atostogavo per Kalėdas Toronte. Inž. Benius Giedraitis atvyko čia iš JAV ir pra-

leido šventes su tėvais, broliu ir sėmte. Prieš Kalėdas turėjome vaikams eglutę Ogdon mokyklos patalpose. Simonaičių sūnus, baigęs mokytojų kursų, mokytojaus Kenoroj, Ont. Kalėdas praleido Thunder Bay su tėvais. Jis yra vedęs ir turi mažą sūnelį. Mokytoja J. Dubininkaitė-McGaracle atsiuntė kalėdinį sveikinimą ir čekį \$25 — auką mūsų projektui tautybių parke. Prieš kurį laiką ji mokytojaus mūsų mieste ir studijavo universitete vakarais. Dabar ji mokytojaus Londono, Ont., augina dukrelę. Jos vyras studijuoja mediciną Londono universitete. Nuoširdus ačiū už auką. Ji pati, gyvendama Thunder Bay, mums daug padėjo. Šiuo motina Dubininkienė praėjusią vasarą mirė Toronte. Reiškiamė jai ir visai šeimai nuoširdžiausią užuojautą. E. J.

ATLIEKU GRINDŲ
atnaujinimo (sanding) poliravimą ir blizginimo darbus Toronte.
ALFONSAS SODONIS
Telefonas LE6-2805

O'KEEFE CENTRE

FRONT & YONGE 363-6633
AIR CONDITIONED

Vasario 13 – kovo 2

S. HUOK dėka
KANADOS BALETAS
RUDOLF NUREYEV –
svečias šokėjas

PROGRAMOJE: *Don Juan, Les Sylphides, Solitaire, Le Loup, The Sleeping Beauty, Giselle*

Naujas pastatymas bus praneštas vėliau

Kasa atidaryta kasdien 11 v.r. — 9 v.v.,
išskyrus sekmadienius

Telefonas informacijai: 366-8484 (O'Keefe Centre)
arba 363-0228 (specialus Kanados baletu numeris)

"T. Ziburiams" aukojo

\$50: Viktoras Staškūnas; \$37: Bruno Radeckis; \$25: Aleksas Dūdona; \$11: J. Žiogienė; \$10.50: Elena Jašūnienė; \$9.50: K. Sapočkinas; \$7.50: Jonas Vėgelis; \$5: El. Narbutaitė, Kristina Vaičekauskienė.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė po \$20: Jonas Jonikas, mons. Vyt. Balčiūnas; po \$15: Petras Butėnas, J. A. Grigonis, dr. S. Cepas, Vl. Kazlauskas, Vyt. Starkus, Albinas Melvydas, A. Bagdonas, Stefa Meškauskienė, P. Karn, Adolfas Sekonis, A. Skardžius, Julius Kviečinskis, Pov. Raudys, V. Melnykas, Ant. Paleckis, Juoz. Pešecakas, dr. Jonas Baltrušaitis, dr. J. Kaškelis, A. Nausėdas, Kazys Lemberbertas, J. C. Valiukai, V. Grabauskas, L. Vyšniauskas, St. Janušas, E. Krakauskienė, St. Yokubynienė, Petras Augaitis, kun. V. Dabušis, Vytas Vaitkus, Julius Stalioraitis — už savo ir seselės M. Valentino prenumeratą, Elena Sakienė, Stefa Rydelienė, Julius Strodamskis, dr. J. Sungaila, Vl. Zemaits.

\$4.50: Rūta Kriaučiūnaitė, dr. Jonas Yčas, Kazys Cepaitis, Eliz. Sleky, Linas Markelis.

\$3.50: Vyt. Miškinis, Vinc. Kėžinaitis; \$3: Julius Kviečinskis, Petras Mazaitis, Liucė Pavcevičienė, Julius Strodamskis, M. Krilavičius; \$2.50:

5 psl. • Tėviškės Ziburiai • 1974. I. 24 — Nr. 4 (1251)

K. Asevičius; \$2: Petras Dranginis, M. Zemeckienė, B. Racevičius.

\$1.50: Aug. Stankaitis, E. Miliauskas, J. Rutkauskas, M. Dudaravičius, Julius Oscila, K. Šviežikas, B. Kavaliauskas, E. Radavičiūtė, Tadas Tarvydas, F. Mockus, K. Beniušis, E. Benetienė, A. Ališauskas, V. Bilevičius, J. Žvirblis, K. Zauka, Vl. Jasinevičius, V. Miškinis, A. Kudirka, J. Januška, J. Kablys, V. Vitas, Ign.

Pakarna, A. Druseikis, A. Bekintis, Juoz. Bataitis, St. Tolvaiša, Ant. Gatautis, Pr. Griškonis, P. Petrėnas, J. Paulaitis, J. Stankus, K. Ramonas, E. Abromaitis, J. Bersėnas, P. Z. Linkevičius, Jul. Mickienė, K. Simaitis, Vinc. Vaičiūnas, Juoz. Žilionis, Jonas Suslavičius, J. Mačėnas; \$1: J. Brazlauskas.

Nuoširdžiai dėkojame visiems paudos rėmėjams.

EKSKURSIJA i EUROPA

- 5 dienos Vilniuje
- 2 dienos Maskvoje
- 5 dienos Vakarų Europos miestuose

1. Išskrenda gegužės 30 d., grįžta birželio 13 d.
2. Išskrenda birželio 13 d., grįžta birželio 27 d.
3. Išskrenda liepos 18 d., grįžta rugpjūčio 1 d.
4. Išskrenda rugsėjo 5 d., grįžta rugsėjo 19 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės pas

V. Bačėnā TEL. 533-3531

YOUNG & BIGGIN LTD.

namų pirkimo ir pardavimo agentūra

jums maloniai pristato savo naują parduotuvę

Joną Motiekonį.

Jis jums mielai patarnaus perkant ar parduodant vakariniame Toronte ir Mississauga rajone.

Young & Biggin Ltd. Realtor

1576 Bloor Street West

Toronto 9, Ont.

Tel. 537-3431

Jūs šiandien RYTOJ

TIK ŠIANDIEN SKIRIA JUS NUO RYTOJAUS
DĖLTO KANADOS PENSIJŲ PLANO IŠMOKOS BUS
PADIDINTOS ŠIANDIEN IR NUSTATOMOS PAGAL DIDĖJANČIAS
RYTOJAUS PRAGYVENIMO IŠLAIDAS

Ką tai reiškia Jums kaip gavėjui?

Nuo 1974 m. sausio 1 d. Kanados Pensijų Plano išmokos bus pakeistos, siekiant pasivyti ir išlaikyti pragyvenimo lygio išlaidas.

Jeigu Jūs gaunate mėnesines išmokas, pradėtas mokėti 1967-1973 metų laikotarpyje, Jūsų pajamos buvo perskačiuotos taip, kad suma, kurią gaunate 1974 metais, yra jau suderinta su dabartiniu pragyvenimo lygiu pagal ankstesnę išmokų laikotarpį. Kai gausite 1974 metų sausio išmokų čekį, pastebėsite, kad jis padidintas. Tasai padidinimas svyruos nuo 8% iki 20% priklausomai nuo metų, kuriais pradėjote gauti išmokas.

Ateityje, jei pragyvenimo išlaidos didės, galite tikėtis tolimesnių pakėlimų pagal dabartinio pragyvenimo duomenis.

Ką tai reiškia Jums kaip mokėtojui?

Kaip mokėtojas Kanados Pensijų Plano dalyvaujate pagrindiniame ir kilnojamoje pensijos plane, kuris užtikrina Jūsų ateitį ir taip pat jau dabar teikia globą Jums patiems bei Jūsų šeimos nariams invalidumo arba ankstyvos mirties atvejais.

Kanados parlamentas, siekdamas išlaikyti Jūsų būsimų pajamų vertę, priėmė įstatymą, pagal kurį dabartinės Jūsų įmokos duos pajamas, atitinkančias dabarties pirkimo pajėgumą už dvidešimt, trisdešimt ar net penkiasdešimt metų... tada, kai Jums to reikės!

Tam tikslui vyriausybė planuoja kiekvienais metais kelti pajamų ribą, t. y. maksimalinę sumą, pagal kurią mokamos įmokos ir apskaičiuojamos išmokos. Tuo būdu bus pasiektas ir išlaikytas Kanados pramonės darbininkų lygio vidurkis. Minėtoji riba bus pakelta nuo \$5,600.00 1973 metais iki \$6,600.00 1974 metais ir iki \$7,400.00 1975 metais.

Nauja pajamų riba reiškia, kad metinė pagrindinė atskaita, t. y. pradinė suma, nuo kurios Jūs nemokate įmokų, yra pakeista iš \$600.00 1973 metais į \$700.00 1974 metais.

Tie pakeitimai taipgi reiškia, kad maksimalinės tarnautojų įmokos pakils iš \$90.00 1973 metais iki \$106.20 1974 metais. Atitinkamai pakils ir Jūsų darbdavio įmokos. Savarankiškai dirbantiems asmenim maksimalinės metinės įmokos pakeltos iki \$212.40 1974 metais iš \$180.00 praėjusiais metais. Uždirbantiems mažiau kaip \$5,700.00 įmokos nėra pakeltos.

Pajamų ribos pakeitimas reiškia, kad maksimalinė pensijos suma pakils nuo \$90.71 pensijoms, išmokamoms 1973 metų gruodyje, iki \$134.97 tiems pensininkams, kurių pensijos prasidės 1975 m. gruodyje. Jei maksimalinė pajamų riba po 1975 metų kils, atitinkamai kils ir maksimalinė pensijos suma. Taip pat bus padidintos išmokos invalidams ir palikuonims.

Jei turite klausimų ar norite platesnės informacijos rašykite:

**Canada Pension Plan,
Department of National Health and Welfare,
Place Vanier, Tower "A",
Ottawa, Ont.
K1A 0L1**

Jūsų įmokos šiandien užtikrina globą rytoj.

Department of National
Health and Welfare
Ministère de la Santé nationale
et du Bien-être social

Marc Lalonde, Minister.

LONDON, ONT.

ATVYKSTA "AUKURAS". Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras", Londono lietuvių parapijos komiteto kviečiamas, vasario 2, šeštadienį, atvyks į Londoną ir čia suvaids 3 v. V. Alanto komediją "Šiapus už dangos". Režisūra — E. Dauguvietytės-Kudabienės. Vaidinimas bus parapijos salėje, 1414 Dundas E., ir prasidės 8 v.v. "Aukuro" spektakliai visada čia sutraukia daug žiūrovų. Linkėtina, kad ir šį kartą nekaita būtų. Parapijos komitetas kviečia atvykti pasijuokti ne tik Londono, bet taip pat ir Rodney, Delhi, Ingersoll ir kt. apylinkių lietuvių. D. E.

WINDSOR, ONT.

KLB WINDSORO APYL. VALDY-BA pakvietė Hamiltono "Aukura" suvaids Windsor Andersono pasaką "Sniego Karalienė". Atsilaikę į šį vaidinimą bus patenkinti ir vyresnieji, ir jaunieji. Spektaklis įvyks vasario 3, sekmadienį, 3 v.p.p., ukrainiečių "Prosvita" salėje, 2528 Seminole g.vė. Windsorio ir Detroito tautiečiai kviečiami tą dieną praleisti maloniai laiką su windsorietėmis ir hamiltoniečiais.

VASARIO 16 MINEJIMAS Windsorio numatytas vasario 24 d. Apie vietą ir laiką bus pranešta vėliau. Kor.

Keisti Fondo vadovybės pasiūlymai

Kanados Lietuvių Fondui 1973 metai buvo lyg ir sukaktuviniai. Tais metais buvo užbaigtas, nors ir gerokai pavėluotai, pirmasis Fondo pagrindinio kapitalo organizavimo etapas — surinkta \$100,000. Atrodo, kad šiuo metu šaukiamas metinis Fondo narių susirinkimas bei su juo siejamas koncertas — balius kaip tik ir turėjo turėti tikslą šiuo nueituoju keliu bei pasiektais laimėjimais pasidžiaugti. Deja, visa ši sukaktuvinė nuotaika dingsta, kai Fondo narys paskaito kartu šaukiamo specialaus susirinkimo darbotvarkėje numatytus pakeisti statuto paragrafus. Jie pateikiami tik anglų kalba (lietuviškas vertimas Kanados Lietuvių Fondo nariams net neduodamas). Stai tie pakeitimai.

Delete the last sentence of the first paragraph of Section 37 (page 8) which reads: "Each member shall have one vote for every one hundred dollars donated by him to the Foundation."

Vertimas: Išbraukti paskutinį sakinį iš 37 sekcijos pirmojo paragrafo (8 psl.): "Kiekvienas narys turi vieną balsą nuo kiekvieno Fondui paaukoto šimto dolerių."

Add in place a new provision as follows: "Each member shall be entitled to one vote, however, that members may apply to the Board of Directors for additional votes. The directors may in their discretion grant to any applying member in recognition of his merit or outstanding services to the Corporation additional votes on receipt of payment of one dollar for each additional vote granted."

Vertimas: Augščiau minėtoje vietoje statuto sakinį išbraukus, įrašyti naują paragrafą: "Kiekvienas narys turi vieną balsą, bet nariai gali prašyti Fondo tarybą duoti jiems papildomų balsų. Gavę Fondo nario pareikšimą, direktoriai savo nuostata, atsižvelgdami į nario pasidarymus ir nuopelnus korporacijai, gali tokių papildomų balsų Fondo nariui duoti, šiam pastarajam sumokant už kiekvieną papildomą balsą vieną dolerį."

Aš nežinau, ar yra demokratinė pasaulyje bent viena organizacija, kurios valdomieji organai savo nuostata dalintų balsus rinkikams, tuos pačius organus renkantiems. Tai, aiškiai sakant, sudaro valdomiesiems organams neregėtą precedentą padalinti visuotinio susirinkimo balsus savo draugams ir per juos daryti visuotiniame susirinkime tai, ką tik nori, "demokratiškai" balsuojant.

Negeresni ir kiti siūlomieji pakeitimai. Vienas jų sako:

Any person, company, body corporate, trust, estate or association

may, upon the approval of his application by the Directors of the Board, become a member of the Corporation by paying a membership fee of one dollar.

Vertimas: Kiekvienas asmuo, bendrovė ar organizacija gali būti Fondo nariu, jei jų prašymą priima Fondo taryba ir jei prašantis sumoka vieną dolerio nario mokesį.

Vadinasi, iki šiol įstoti į Fondą reikėjo sumokėti \$100, o dabar pakaks tik \$1, jei tą dolerį Fondo taryba priims. Kodėl taip nusipigina? O kaip gi su tais, kurie iki šiol įmokėjo tūkstančius dolerių? Ar jiems, kam norės, Fondo taryba išdalins po tūkstantį ar daugiau naujųjų balsavimo kortelių? O jei visi tų masinių kortelių negaus, kaip gi galima prieiti, kad asmuo, sumokėjęs šimtais dolerių, balsavime bus lygus kitam asmeniui, sumokėjusiam tik vieną dolerį? Tai juk nesamoniškas ir organizacinis chaosas!

Pagaliau dar vienas siūlomas keisti paragrafas:

Delete old section 31 which reads: "At any annual meeting, in addition to any other business that may be transacted, the report of the Board of Directors, the financial statement and the report of the auditors shall be presented and Board of Directors elected and auditors shall be fixed."

Vertimas: Išbraukti seno statuto sekciją 31, kuri skamba taip: "Kiekviename metiniame susirinkime, šalia kitų reikalų, turi būti daromi Fondo tarybos pranešimai, finansinė apyskaita, revizijos aktas, o taip pat turi būti renkama Fondo taryba ir paskirti revizoriai."

Replace it with new section 31 as follows: "At every annual meeting, in addition to any other business that may be transacted, the report of the Board of Directors, the financial statement and the report of the auditors should be presented and the auditors appointed."

Vertimas: Statuto sekciją 31 pakeisti taip: "Kiekviename metiniame susirinkime, šalia kitų reikalų, turi būti daromos tarybos pranešimas, finansinė apyskaita ir revizijos komisijos aktas, o taip pat paskirti revizoriai."

Ar pastebėjote, kad siūlomame pakeitime nebėra sakinio paaiškinimo, kalbančio apie Fondo tarybos kadenciją? Jeigu statuto nepasakoma, kad taryba renkama kasmet, tai kada gi baigiasi jos kadencija? Kadangi šių metų susirinkime rinkimų nėra numatyta, vadinasi, pakeitimą priėmus, taryba lieka be kadencijos pabaigos. Tai dar viena niekur negirdėta nesamoniškas.

Labai, labai gaila, kad Kanados Lietuvių Fondo taryba, užuot sudarydama gerą nuotaiką naujojo vajeaus pradžiai, pasi-

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Parama" tarnautojai, pasirodę su tikti svečius naujų patalpų atidarymo iškilimams Lietuvių Namuose 1973. XII. 15. Iš kairės: D. Zakarevičienė, V. Dalindienė, E. Smilgis, A. Ramauskienė, vedėjas St. Grigaliūnas

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Ar subyrės dabartinė koalicija?

J. KAIRYS

Jos subyrėjimas sudarytu opozicijai galimybę vėl sugrįžti į valdžią. Todėl tokio įvykio ji labai laukia. Koalicijos subyrėjimo laukia daug ir pavienių vokiečių, pamačiusių žalą, padarytą vokiečių tautai.

I V. Vokietijos parlamente kandidatų tepravesdavo dvi krikščioniškos grupės — CDU ir CSU, socialdemokratai — SPD ir liberalai — FDP. Savo kandidatus siūlydavo komunistai ir jiems artimi, bet iki šiol jie nesurinkdavo nė rinkimų įstatymo reikalaujamų 5% balsų. Nedaug balsų surinkdavo ir liberalai. Parlamente jie yra mažiausia partija. Absoliučią daugumą balsų tesurinko kartą tik krikščionys demokratai. Socialdemokratų partija nebuvo dar surinkusi tokio skaičiaus, nors iki paskutinių rinkimų nuolat priaugdavo. Todėl beveik visą laiką buvo sudarinėjamos koalicijos, ypač su liberalais. Su jais dėjosi krikščionys demokratai, o nuo 1969 m. rudens su jais valdo socialdemokratų partija. Koaliciją su socialdemokratais krikščioniškos grupės buvo sudariusios tik vieną kartą. Dabartinės koalicijos subyrėjimas yra galimas tik liberalams atsiimtus nuo socialdemokratų.

rinko šį laiką Fondo nariams sukiršinti. Argi neaišku, kad tai pakenks pačiam pinigų telkimui, visai Fondo veiklai ir su kels nepasitikėjimą pačia institucija? K. L. Fondo narys

St. Catharines, Ont.

TAUTINIAI SOKIAI MIESTO ARENOJE. Naujos arenos atidarymo proga mūsų "Nemuno" ansamblis vėl gražiai atstovavo lietuviams gausiame kanadiečių susirinkime. Aštuonios poros puikiai pašoko kelis tautinius šokius ir susilaukė gausių publikos katūčių. Tuo būdu kiekviena žymesne proga šio Niagaros krašto kanadiečiai gali pamatyti gražiai organizuotus lietuvių, atstovaujančius Lietuvai, apie kurią gana dažnai skaito spaudoje tokiu ar kitokiu reikalu. Aną dieną spaudoje buvo įdėta buvusios "Miss Lithuanian Community" Vaidilutės Setikaitės puiki nuotrauka tautiniuose drabužiuose. Ji stovėjo šalia ukrainiečių poros. Jie atstovavo etninių grupių kalėdėnės tradicijoms.

ARTEJA VASARIO 16. Jau žinoma, kad programą atliks Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras bei mūsų "Nemuno" ansamblis. Vasario 16-ji išpuola kaip tik šėštadienį, kai visi laisvi nuo darbų. Tad reikia laukti didelio ir įdomaus minėjimo. Ar nebūtų verta pagalvoti visiems Niagaros pusiasalio lietuviams ir šių mums brangią šventę suvažiuoti? Juo daugiau žmonių, juo iškilmingesnis minėjimas. Be to, seniai jau vieni kitus bematėm.

APIE PASKAITAS. Šiais laikais paskaitų žmonės nėra labai linkę klausyti, tačiau minėjimas be paskaitos nėra joks minėjimas. Atsižvelgiant į žmonių nuotaikas, tenka tad paskaitas trumpinti. Deja 10-15 minučių paskaitos apie svarbius tautinius įvykius negali jų išsamiai apibūdinti. Dėlto iš trumpų paskaitų kažko laukti negalima.

6 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. I. 24 — Nr. 4 (1251)

Salia to, mūsų Bendruomenėje yra nuo seniau priimta, kad paskaitininką įvesdinantis, pvz. apylinkės valdybos pirmininkas, pasako gana ilgą kalbą, dažnai beveik apie tą patį, ką ir paskaitininkas. Reiktų apsigalvoti, ar verta tai daryti, ar pasekti di-

desnėmis bendruomenėmis, kur paskaitininkas pristatomas keliais žodžiais ir jam paliekama iškelti dienos reikšmę. Tuo būdu išvengtumėm kartojimosi ir sutauptumėm laiko kitiems dalykams.

Kor.

Buvusios
firmos
"Tip-Top Meats"

Europietiškos mėsos ir skanėstai
sekančiose krautuvėse visuomet
gaunami pigesnėmis kainomis
("BUDGET PRICE SPECIALS"):

1727 Bloor St. West (prieš Keele požeminio traukinio stotį) •
Yorkdale Shopping Centre • Fairview Mall •
Ziggy's at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre •
Bramalea City Centre • Huron Square Shopping Centre, Cooksville
(2500 Hurontario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper
Paradise) •
Ir šiose LOBLAWS krautuvėse:
480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) •
Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •
596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa •
2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa •
1040 Princess St., Kingston •

IR JUMS TEKS ATITINKAMA ONTARIO MOKESČIU KREDITO DALIS

2 iš 3 asmenų, kurie
užpildo pajamų mokesčių blankus,
pasinaudos \$300 milijonų kreditu

Šį pavasarį Ontario vyriausybė išdalins \$300 milijonų mokesčių kredito pavidalu šios provincijos gyventojams. Šeimos, pensininkai, nuomininkai, luošieji ir kiti — 2 iš 3 Ontario gyventojų, kurie šiais metais užpildys federacinių pajamų mokesčių blankus, pasinaudos tomis nuolaidomis.

Naujoji Ontario mokesčių kredito sistema yra įvedusi tris skirtingus kreditus. Štai kas gali jais pasinaudoti:

1. Savininkai arba nuomininkai (įskaitant kambarių nuomininkus bei pensinierius) gali pasinaudoti nuosavybės mokesčių kreditu.
2. Užpildantieji federacinių pajamų mokesčių blankus gali pasinaudoti pardavimo mokesčių kreditu.
3. Asmenys, turį daugiau kaip 65 metus amžiaus, gali pasinaudoti pensininkų mokesčių kreditu.

Užpildykite federacinių pajamų mokesčių blankus. Nauja violetinė

Ontario mokesčių kredito forma bus prie jų prijungta.

**Mes norime, kad Jūs gautumėt atitinkamą
Ontario mokesčių kredito dalį**

Ontario's
fair
share

TAX CREDIT SYSTEM

William G. Davis, Premier
Allan Grossman, Minister of Revenue

Jei turite klausimų, galite nemokamai kreiptis telefonu, išsukdami 0 ir prašydami telefonistę sujungti su Zenith 8-2000. Gyvenantieji metropoliniame Toronte tesikreipia į numerį 965-8470

The Carling Community Arts Foundation

DEDICATED TO CANADA'S MULTICULTURAL TRADITION

Sis Fondas buvo įsteigtas remti bei skatinti puoselėjimui daugiakultūrių tradicijų. Mes teikiame finansinę paramą šios srityse: liaudies meno, kultūrinės veiklos ir specifiškai etninių programų.

Mes mielai atsiliepiame į prašymus — informacijos ir paramos. Prašome kreiptis šiuo adresu: The General Manager, The Carling Community Arts Foundation, 79 St. Clair Ave East, Toronto, Ontario, M4T 1M6

CARLING O'KEEFE BREWERIES
Brewers of Black Label, Heidelberg and Red Cap

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,
ATLIEKA ĮVARIJUS VAMZDŽIŲ IR
APSIPLYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

Senokai jo pasigedom. Vienu metu artodė bene bus dingęs be žinios. Nusibaigęs, susidūręs su nenugalimam klūtim, kaip daugelis kilnių intencijų.

Visdėlto ne! Ačiū Dievui! Gerokai vėluodamas, palyginus su ankstyvesniais tomeliais, „Spaudos metraštis 1969“ stailga išnėrė 1973 m. pabaigoj. Vėl pakeitęs savo pavadinimą bihliotekininkų išgąsčiui. Suprastiškas pavadinimą taip, kad svetimitaučiui nieko nebesako — „Yearbook of the Press“. Anksčiau buvo kur kas aiškiau: „Lithuanian Publications Abroad, 1967.“ Paskui kasmet vis mainėsi. Kodėl negalima pasirinkti ko nors pastovesnio, kaip pvz. „Annual Bibliography of Lithuanian Publications Abroad.“ Kodėl nemėginta duoti eilės numerio? (1966 m. laida rodė posliną šia kryptim). Jau pats faktas, kad šis leidinys išvardija 1969 m. raštiją, atseit, ateina po ketverių metų, nuteikia pesimistiškai. Ne ką drąsiau darosi, kai pastebi, kad aprašų skaičius sumažėjo visu tūkstančiu. Paskutiniame 1968 m. leidinyje, pasirodžiusiame 1970 m., jų buvo 2491. Dabar tik 1423. Kodėl? Ar laikraščiai užsidarė, ar žmonės pasidarė nerastingais, ar redakcija pristigo darbo jėgos — neaišku.

Siaip naujovių nesimato. Redaktorių sudėtis ta pati. Metraščių sudarė užsienio Lietuvių Spaudos Bibliografijos Tarnyba: Jonas Svedas (pirm.), dr. Zenonas Ašoklis ir Jonas Valaitis. Leidžia JAV LB Kultūros Fondas. Leidinio sąranga nepakitus. Metraščių sudaro trys dalys: 1. knygų bibliografija (76 leidinių), 2. periodikos sąrašas; 3. periodikos straipsnių indeksas. Pirmoji ir trečioji dalis suskaldyta poskyriais; laikomasi tėvilo Dewey klasifikacijos. Ši kartą redakcija vengia atvirai pasakyti pratarmė, kokiais kriterijais vadovavosi atrenkant dokumentaciją. Neaiškumu bus, bet apimtis atrodo, kad kruopščiausiai siūlyti straipsniai, pasirodę „Aiduose“ ir „Metmenyse“. Gal tai optinė iliuzija, bet atrodo, kad mandagiai elgiama si ir su „Akiračiais“, retokai minėtai 1968 m. leidinyje. Kaip kruopščiai persijota kita spauda, sunkiau spręsti. Susidaro įspūdis, kad redakcija apsiribojo vien lietuvių kalba rašytas straipsniais. Ar tai logiška, kitas klausimas. Mūsų manymu, „Lituanus“ būtų vertas ypatingo dėmesio. Galima taip pat būtų pagedauti, kad JAV Kultūros Fondo Bibliografinė Tarnyba ryžtųsi registruoti tarptautinės spaudos skiltyje pasirodancius straipsnius, liečiančius Lietuvą ir jos kultūrą. Nesunku atspėti, kad turimi finansiniai ištekliai neleidžia plačiau užsimoti.

O galia, nes, nežūrint eilės trūkumų, šis leidinys visdėlto atlieka informacinę funkciją. Sakysit, koks gi įdomumas sklaidyti tokį inventorių? Klysta! Pasiutusiai gera pamatyti, kaip bėga laikas, kai regti, kaip ant delno, kuo sirgom ar džiaugėmės prieš ketverius metus. Žinia, apytikrė knygų bibliografija (jų duomenų kartais prireikia, kaip pvz. svarstanti Montrealio Akad. Sambūrio literatūrinę premiją) galima susirasti ir kitur. Pvz. „Aiduose“. Bet straipsnių suregistravimas — didelė paslauga žurnalistui-kultūrininkui. Šis skryslis, tarp kitko, akivaizdžiai atskleidžia sritis, kur mes, išeiviai, esam kūrybingi, kur ne. Jau vien kiekybiiniu mastu. Sakysim, kalbos skyriely (400) aptinkam vos 16 nuorodų, filosofijos — 3, grynų mokslų — 24, tuo tarpu bendrybių skyriui sugarma 239 aprašai. Pridėjus dar rašinius politinėm temom (153), bendras skaičius imponuojantis. Būdinga, kad ekonomikos poskyryje (330) telpa vos 7 nuorodos, tarsi tie dalykai poetiškai lietuviu sielai būtų beverčiai. Žodžių, jei tektų priimti šį inventorių kaip išėjimo dvasinių interesų portretą, saktumėm, tai profilis su gerokai pinokiška nosim.

Suns balsas i dangų neina. Aptardami „Tėviškės Žiburiuose“ ankstyvesnes Metraščių laidas, esame išreiškę eilę pagedavimų. Ypač pagedavom, kad dailiosios literatūros srityje redakcija laikytųsi nuostatai, naudojamų svetimitaučių bibliografiniuose žinynuose. Būtent, kad stengtųsi grupuoti nuorodas, kaip daro „M. L. A. Bibliography“, t. y. pagal rašytojus. Metraščio redakcija, atrodo, nelinkus šių pagedavimų paisyti. Kadangi leidinys nedidelis (83 psl.), skaitytojas, gerokai pasiknausios, gali šiaip taip atrasti reikiama dokumentaciją, bet Metraščio paslauga menkoka. Ilgainiui šis atsisakymas padėti skaitytojui susirasti greitai, kas jam reikalinga, taps didele leidinio yda. Jau dabar faktiškai tenka sklaidyti ištisai keturis

biuletenius. Pasikliauti vienu poskyriu nevisada gudru. Taip, sakysim, apie Aisčio „Milfordo gatvės elegijas“ skaitytojas aptiks nuorodų kritikos (900.39) poskyry, bet pražiopsos Ks. Kauno filipiką bendrybių skyriui (000).

Keistoka taip pat, kad redakcija nepabandė suvienodinti aprašų. Kaikuriuos recenzijos vadinamos „kritišku vertinimu“, kitos — „aptarimu“, „kritiška apybraiža“, trečios, pagaliau „recenzija“. Ar nebūtų buvę paprasčiau naudoti visais atvejais vieną ir tą patį sutrumpinimą KR, kaip kad daro svetimitaučiai savouju CR.

Tokių palaidų galų, nesutvarkytų smulkmenų, leidinyje apstoka. Leidinio autoriai nusprendė, sakysim, vedamuosius traktuoti kaip anoniminę rašlavą. Kiekviename poskyry jie užregistruojami šitaip:

Redakcija. „Lietuvos oro susisiektimo pradžia“ Keleivis. 1969. 7. 23
Redakcija. „Japonai — geriausi gėlių augintojai“, Tėvynė 1969. 2. 4
Redakcija. „Mes ir kapai“ (Kapu puošimo dienos proga)
Sandara...

Kažkodėl (mums tai miela, bet taip neturėtų būti) išimtis daroma „Tėviškės Žiburiams“. Jų vedamieji įrašomi šitaip:

Tėviškės Žiburių Redakcija. Vedamasis. „Nuomonių plantacija“ Tėviškės Žiburiai. 1969. 2. 6.

Gražu, žinoma, kad Kanados spaudai skiriamas toks dėmesys, bet mums sunku susitaikyti su mintim, kad vedamieji yra laikomi nežinomu liaudies kūrėjų darbais. „Tėviškės Žiburių“ atveju jie beveik visada pažymimi inicialais. Nejaugi Bibliografijos Tarnybai šis „žvalgybinis“ darbas būtų sudėtingas?

Pasitaiko ir kitų keistybų. Kartais tai korektūros klaidos, kaip pvz. nuorodoj No 796, kur K. Bradūno eilėraštis „Vakariinės dūmos“ tampa ukrainietiško skambesio nuoroda „Vakariinės dūmos“. Prasciaū, kai aptinksi savivališku sulietuvinimu (nuorodoj 71 Ansas Lymantas perkrikštyjamas be ceremonijų Jonu Lymantu). Arba, kai susipainioja žurnaluose. Taip pvz. yra nuorodoma No 812:

Redakcija. „Susipažinimui: Sigitas Geda... Metmenys, 1969. 4. Mėginom susirasti šį straipsnį „Metmenyse“. Nerandom. Įtariam jį buvus „Akiračiuose“.

Abejotinos vertės dalykų laikytum biografinės medžiagos sklaidymą po kelias skiltis: „Bendroji biografija“, „Sukakty, minėjimai“ ir „Mirusieji“. Toks skirstymas gerokai dirbtinis, ir todėl nelogiškumu gausu. Sakysim, J. Kardiui skirti nekatalogai kažkaip nuslinkę į „Bendr. biografijos“ skiltį, bet dalis jų pakliuvo į „Mirusių“ poskyrį. Kodėl?

Galima pagaliau pasiklausti, kodėl Metraštis nepalydimas autorių suvestinės rodyklės. Ji praverstų. Aiškiau matytųsi metinis rašiusiųjų produktyvumas. Ypatingai, jei redakcija teiktųsi, kaip sakėm, papildyti kaikiuriuos visiem žinomus (bet labai išsklaidytus) inicialus, kaip pvz. Pr. G.; R. E. M.; Rmjs. J. ir t. t.

Vis tai maži patobulinimai, kurių prašosi Metraštis ir kurie būtų naudingi redakcijai, kai atėis metas sudaryti platesnį laikotarpą apimančią (cumulatyvę) bibliografiją.

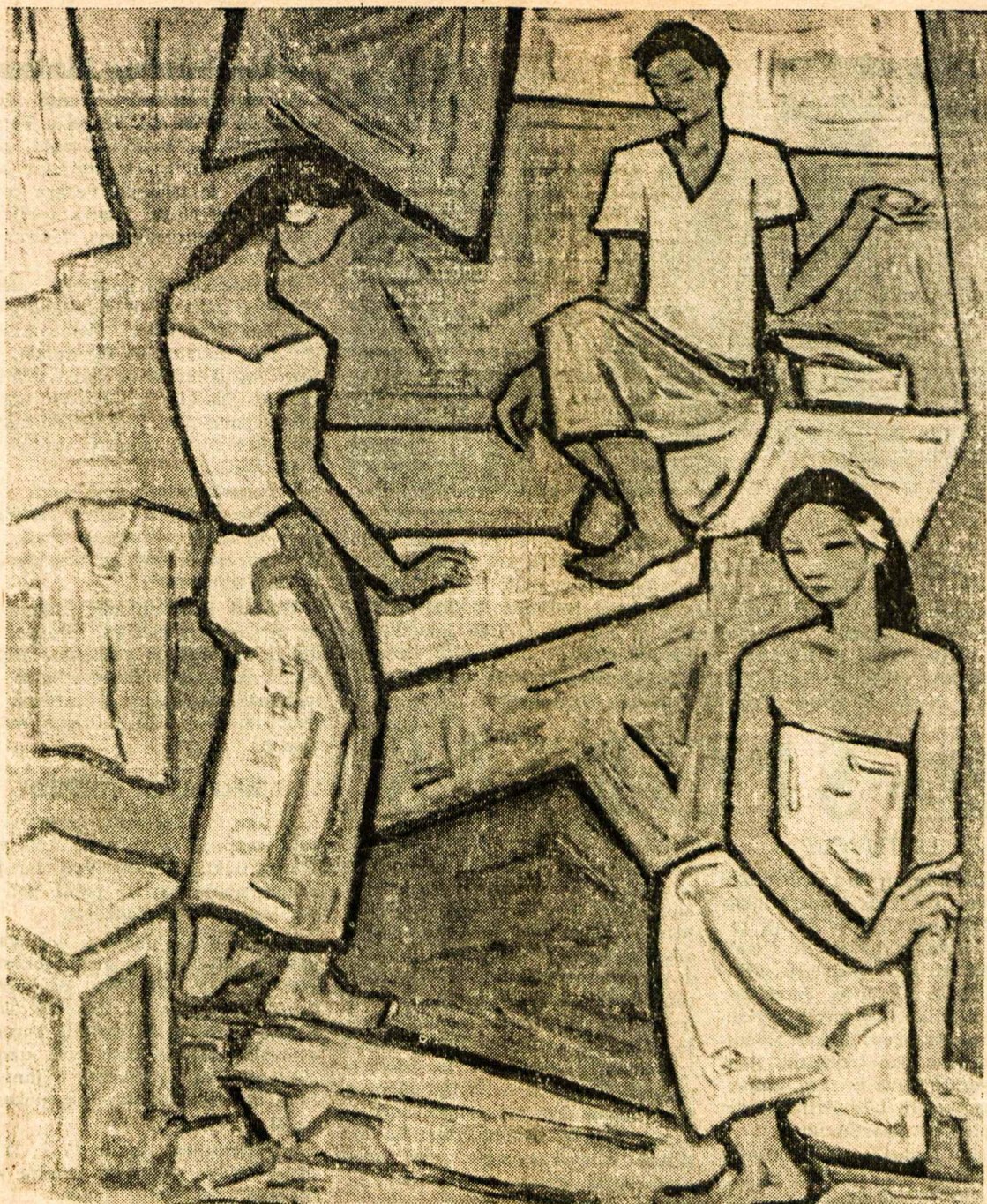
Spaudos metraštis. Yearbook of the Press, 1969. Užsienio Lietuvių Spaudos Bibliografijos Tarnyba. Bibliographical Service of the Lithuanian Press Abroad. Chicago, Ill. 1973, 83 p., \$3.

Atsiūsta paminėti

THE BALTIC STATES 1940—1972 II laida, atspausdinta Suomijoje. Dokumentinis leidinys anglų kalba, įteiktas Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai. 129 psl. minkštasis viršelias. Kaina nepažymėta. Leidėjas — The Baltic Committee in Scandinavia, P. O. Box 160042, S-103 Stockholm, Sweden. 1973 m. leidinys. Priedas — spalvotas atvirukas su Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavomis, anglų kalba reikalaujantis, kad Europos saugumo konferencija įgyvendintų baltiečių prašymą — okupuotais sovietų kariuomenės pasitraukimą ir teisę pasinaudoti laisvu apsisprendimu.

Jonas Grinius, VEIDAI IR PROBLEMOS LIETUVIŲ LITERATUROJE I. Redagavo A. Liuiama, SJ. 408 psl. minkštasis viršelias. Tiražas — 1.000 egz. Kaina nepažymėta. Išleido 1973 m. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademią, Piazza della Pilotta 4, Roma, Italy. Spausdintas išlaidos apmokėtos prof. dr. Kazio Almino, JAV Lietuvių Fondo ir LKM Akademijos.

Erlenas, GIRIŲ SARGAS. Apykas. Melbourne, Australija, 1973 m., 210 psl. Išleido kn. Pr. Vaseris, 18 Henry St., Kensington Vic. 3031, Australia, Kaina — \$3.00.

Dail. Jonas Rimša, kuriam suėjo 70 m. amžiaus. Nuotraukoje — „Kiniečių krautuvėje“ Tahiti 1967

Du modernūs kontrastiniai vaidinimai

Algirdo Landsbergio „Vėjas Gluosniuose“ ir „Gluosniai vėjuje“

ANATOLIUS KAIRYS

A. Mackaus Knygų Leidimo Fondas išleido Algirdo Landsbergio du stebuklinius tos pačios tematikos vaidinimus vienoje knygoje: „Vėjas gluosniuose“ ir „Gluosniai vėjuje“. Naujo dramatinio veikalo pasirodymas, ypač žinomo rašytojo, visuomet skaitytus žūgialiu nutiekia, o teatro gerbėjų tarpe sukelia intriguojančią nuotaiką.

A. Landsbergis nėra labai produktyvus rašytojas kiekieno šio žodžio prasme. Šie „Vėjai“ ir „Gluosniai“ yra vos trečias autoriaus pasirodymas knygos formoje po „Meilės mokyklos“ (1965 m.) ir „Penkių stulpų turgaus aikštėje“ (1966 m.). Parašyti du vienaveiksmiai tėra išspausdinti žurnaluose: „Barzdą“ — „Metmenyse“ ir „Sudiev, mano karaliau“ — „Aiduose“. Du žinomi pilnos apimtės dramatiniai veikalai „Stiklinis kamuolys“ ir „Piknikas“ tebėra rankraščiuose. Vienas stambesnis romanas („Keliuonė“, 1954) ir keliolika novelių („Ilgoji naktis, 1956) sudaro apytikriai visą A. Landsbergio literatūrinį lobį liūioliniame kūrybos kelyje. Bet gi veikalų skaičius kūrėjų niekada nebuvo tikras krypties rodiklis. Kūrybinė kokybė yra vėjas kiekvienam gluosniui. Tuo mus Algirdas Landsbergis ir žavi.

Geroji A. Landsbergio, kaip rašytojo, ypatybė — neskubėti. Jis leidžia savo kūriniui „pašaltį“, pavaikščioti grubia žeme „basam“, pakelti sunkią žodžių naštą „nuogam“! Pvz. „Stiklinis kamuolys“, parašytas jau prieš 20 metų, dar tebėra neišleistas. „Penki stulpai turgaus aikštėje“ jau 1957 m. laimėjo LB Klevandelo apygardos premiją ir buvo plačiai visur vaidinami bei verčiami, o knygos forma tepasirodė 1966 m. Dabar išleisti ir čia recenzuojami „Vėjai“ (išskyrus antrąją versiją) irgi seniai parašyti, nes prieš 15—16 metų buvo vaidinti Čikagoje (režisavo Algimantas Dikinis), o dar kiek anksčiau skelbti „Aiduose“. Šie faktai sako, kad A. Landsbergio kūriniai ilgus dešimtmečius keliauja audringais kritikos debesimis, kol sutvirtėję ir galutinai susiformavę nusileidžia į jau nurimusią žemę...

Nors abu dabar apžvelgiami vaidinimai priklauso tai pačiai šv. Kazimiero temai, tačiau jie savo technika, teatralika ir idėjomis tap nesuderinami, kad jau pradžioje tenka suabejoti autoriaus intencija dėti abi versijas į vieną knygą. Tarp „stebuklo“ ir „nėstebuklo“ yra mažesnis skirtumas, negu tarp „Vėjo gluosniuose“ ir „Gluosnių vėjuje“. Todėl ir tenka abu veikalus aptarti atskirai.

„VEJAS GLUOSNIUOSE“
Šv. Kazimiero drama vyksta XVI š. vienoje pilaitėje ties Livonijos siena, kur Lietuvos-Lenkijos armija kariauja su Maskva dėl Livonijos žemių. Mūsų armijai gresia pralaimėjimas ir sunaikinimas. Šventasis, pasiveręs studentu ir gavęs palydovu Angėlą jėzuito apdaru, Dievo

isakymu leidžiasi žemėn savųjų gelbėti — padaryti stebuklo. Dar prieš aušrą, kada kariuomenė ilsimi rytdienos mūšui, jie atvyksta į paskyrimo vietą, kur yra apstojos ir pats karalius — Zigmantas Augustas.

Visi miega, tik 7 asmenys (tai gluosniai) — kas pareigų, kas meilės, kas neraliai svajoniu (tai vėjas) kankinami nemiega. Su šiais septyniais šv. Kazimieras ir jo palydovas Angelas turi progos susitikti, pažinti jų gyvenimus, jų troškimus ir ryžtis juos gelbėti.

Krištopas Vyšniauskas (plikbajoris) ir Petras Jasaitis (žemdirbys) pilies kieme neša sargybą. Prie rusenancio lauzo jie skaičiuoja savo žygdarbius, prisimeną namus, ramų gyvenimą ir vienaip ar kitaip pareiškia samonorus ir viltis. Abu jaučiasi nusipelnę Karaliui, net jo gyvybę išgelbėję, todėl esą verti Karaliaus dėmesio bet atlyginimo. Jasaitis norėtų atgauti laisvę ir vesti Onutę, virėjos globotinę. To pat nori ir Onutė. Plikbajoris Vyšniauskas svaioja tapiti karališkuoju duonos raikytoju, nori virėjos Kunigundos meilės bei jos pinigų maišelio, bet pats nežino ko labiau. Kunigunda nori vyro labiau, negu pinigų ar titulo. Didikas Eugenijus Kurevičius, nors — nihilistas dvasioje, tačiau susižavi pilaitės vietininko žmona Aldona daugiau, negu jo mėgstama astrologija ir visai pasiduoda meilės iliuzijoms, lygiai kaip ir Aldona — iš meilės Kurevičiui geidžia, kad jos vyras nebegrįžtų gyvas...

Visų norai ir troškimai gana smulkūs, nuodėminiai, žemiški: turto, meilės, titulo, gero gyvenimo etc. Ir šių tikslų jie siekia toli gražu ne kilniomis priemonėmis... Amžinybės prasme, tai nemystės, nevertos stebuklo, tačiau Kazimieras gerai pažįsta žemę ir žmones: „jie tokie yra!“ Kazimieras pamilsta jų vergus, kančias, skurdą ir ryžtis jiems padėti. Tačiau, kad stebuklas būtų prasmingas, reikia padaryti Karalių vertu tokio stebuklo. Karalius gi, priešingai savo vaidinimams, negyvena žemiškais rūpesčiais. Jo meilė neseniai mirusiai žmonai Barbora Radvilaitėi tebėra tokia stipri ir žudanti, kad jis apie nieką kita nenori nė galvoti. Jam nerūpi žemiškoji kelionė, nei sosto reikalai, nei karas su Livonija, nei jis prisimena sau ištikimus tarnus.

Kazimiero itakoję Karalius taip patvarko, kad Vyšniauskas gauna Kunigundą su jos pinigais ir karališkios duonos raikytojo titulu. Jasaičiui jis atiduoda Onutę ir padaro jį savo sodo sodininku. Kurevičiui ir Aldonai jis leidžia gyventi „nuodėmingoje katalikybėje“ ir pažada jiems apsaugą nuo dar gyvo Aldonos vyro, idant jų meilė taptų „kūnu ir džiaugsmu“ (62 p.). Karalius, padaręs šiuos žmones laimingais nors ir trumpai valandėlei, nes visi „laimingieji“ žus priešaušrinėje kovoje, ta-

po vertas stebuklo (?!, A. K.), o tuo pačiu įprasmino ir savo juodą gedulą nežemiškoje Barboros meilėje. Dar prieš aušrą stebuklas įvyksta: akanciojo švieštos pasirodo šv. Kazimieras.

„Vėjas gluosniuose“ parašytas dramaturgijos meistrų — klasikų stiliumi ir forma. Skambi, sceniška kalba, taisyklingas žodis, taiklus dialogas nuspalvintas saikia ironijos doze, charakterių aiškumas, turinio ir idėjos dar, poetinis iškalbingumas ir filosofinis gilumas suteikia šiam kūriniui išskirtinę vietą mūsų dramatinėje literatūroje.

Ypač trys charakteriai: Karalius, Kazimieras ir Angelas išspręsti ir išpildyti be priekaištų, nuostabiai tikri ir gyvenimiški jiems skirtų vaidmenų ribose. Veikalo kompozicija pilnai atitinka idėjinę veiksmo slinkti. Logiškai atidengdamas vaidą po vaido, autorius neapsunkina nei skaitytojo, nei žiūrovo šaltiniais epizodais, neišplečia ekspozicijos veiksmui pagyvinti, nelveda bereikalingų scenos efektų, kurie teiktų gal daugiau išorinio dramatiškumo, sceninio lankstumo, tačiau neleistų pasireikšti vidinei personazų įtampai.

Reikia visdėlto pripažinti, kad nežūrint kompozicijos tobulumo, pirmas veiksmas gerokai statiškas, veiksmo pastebimai mažas, intriga vos nujauciama. Pirmenybė atiduota dialogui, poetinei filosofijai, istorinei perspektyvai etc. Visa tai šiame veikalė kaip tik ir atskleidžia šv. Kazimiero idealą. Tokiu atveju dramos neveiksmingumas visai pateisinamas.

Neigiamą įspūdį daro keista veikėjų žymė: autopanegirika. Pavyzdžiai. „Vyšniauskas. Aš iš tų gerųjų bajorėlių“ (15 p.). „Kurevičius. Dar išplėstaikis devyniolikametis aš klausiausi Koperniko Frauenburge“ (21 p.). Virėjos padėjėja giriiasi: „Onutė. Žadėjo Rygą užkariuoti, ir tenyškės karolius mano ant kaklo sukabinti“ (25 p.). Savo vyri neistikima Aldona samprotauja: „Aldona. Aš negaliu meiluot sau ir tau: aš laukiu jo mirties. Švenčiausioji Panele, kas didesnė — mano mellė, ar mano nuodėmė?“ (44 p.). Net Angelas giriiasi Karaliui savo angelyste: „Angelas. Kaip kitaip žmonės priartės prie angelų?“ (49 p.). O Karalius šitaip teisinga savo apsisprendimą trauktis: „Karalius. Stovėt šitam užkampe man įgriso iki pat karališku kaulų.“ ir pats šv. Kazimieras toli gražu nepasirodo kuklus: „Kazimieras. Norėčiau priminti jums, kad aš kandidatas į šventuosius“ (70 p.). Kurevičiui jį pagirus už jo poetinę visatą, atsako: „Tokia ji yra — tobulas eilėraštis“ (20 p.). Visi mano pa-brauktieji žodžiai rodo autopanegirika, savęs iškėlimą. Tai vieništelė šioje versijoje keistenybė. Ar tai iš tikro peiktina tokiame veikalė, nesimū spręsti. Gal visa tai priklauso autoriaus humoristikai ar stiliui, tačiau, mano nuomone, šioji autopanegirika nepagražina veikėjų veido, nei jų sielos... (B. d.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

„DRAUGO“ ROMANO KONKURSA

SA laimėjo čekigietė rašytoja, aktorė ir režisė Birutė Pūkelevičiūtė. Mecenatų inž. Antano ir Marijos Rudžių \$1.000 premija jai paskyrė Čikagoje posėdžiavusi vertintojų komisija — pirm. Juozas Brazaitis, sek. Paulius Jurkus, Leonardas Andrius, OFM, Nelė Mazalaitė ir Pranas Naujokaitis. Konkursui buvo atsiųsti šeši romanai. Vertintojai geriausiu romanu vienbalsiai pripažino „Naujųjų Metų istoriją“, pasirašytą Sidabro slapyvardžiu. Atplėšus voką, paaiškėjo, kad Sidabru buvo pasirašiusi B. Pūkelevičiūtė. Taigi, dabar jai jau yra tapusi net triguba „Draugo“ romano konkursu laureate, premijas gavusi: 1956 m. — už „Aštuonis lapus“, 1970 m. — už „Rugėjų šeštadienį“ ir 1973 m. — už „Naujųjų Metų istoriją“. Trečioji „Draugo“ premija jai bus įteikta balandžio 7 d. Čikagoje, Marijos Augštesniosios Mokyklos salėje.

SOL. GINA CAPKAUSKIENĖ, turėjusi daug koncertų 1973 m., prieš Kalėdas buvo išvykusi pailsėti į Karibų jūros Dominikos salą. Tačiau ir atostogų metu neišsivertė be koncerto, kurį gruodžio 12 d. surengė Dominikos Raudonasis Kryžius salos sostinėje Roseau, Convent auditorijoje. Koncertą globojo šios britų kolonijos gubernatoriaus C. Lartigue, o jo pelnas buvo skirtas Dominikos Raudonajam Kryžiui. Pranešimą apie įvykstantį koncertą paskelbė vietinis laikraštis „The New Chronicle“, primindamas montrealietės G. Capkauskienės sėkmingus koncertus Kanadoje, Europoje, JA Valstijose, Montrealio radijo bei televizijos stotyse, jos dalyvavimą Čikagos Operos „Traviatos“ ir „Carmen“ spektakliuose. Gaila, kad skaitytojam ta Čikagos Opera nebuvo tiksliau pristatyta kaip lietuvių muzikinės vienietės išėjimoje. Koncerto programą sudarė klasikų kūrinių: Mozarto „Eksultatė jubilatė“, „Užburtosios fleitos“ arja, Rossinio „Piemenaite“, Brahms „Lopšinė“, E. Griego „Aš tave myliu“, „Solveigos daina“, Gershwinio, Herberto, Leharo bei kitų kompozitorių dainos. Solistei akompanavo pianistas M. Bascom, koncertą Beethoveno ir Šopeno kūrinių intarpų papildė pianistas M. White. Koncerto programoje nebuvo nė vienos lietuviškos kompozicijos, nes jis sol. G. Capkauskienė užklupo netikėtai — Dominikos salon jį netgi nebuvo nusivėžusi gaidų. Tarptautinių klasikų kūrinių gaidas teko surankioti iš vietinių muzikų, o lietuviškųjų kūrinių gaidų Dominikoje neįmanoma gauti.

SUPAZINDINIMĄ SU A. GALDIKO MONOGRAFIJA Brooklyn Kultūros Zidinyje surengė Niujorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga. Įvadinį žodį tarė jos pirm. dail. Albinas Elskus. Paskaitą apie vėliovines Adomo Galdiko kūrybą, iliustruotą kūrinių skaidrėmis, skaitė prie monografijos paruošimo daug dirbusi dail. Aleksandra Kašubienė. Visi dalyviai pasirašė ir išsiuntė bendrą laišką šioje iškilmėje dėl ligos negalėjusiai dalyvauti Magdalėnai Galdikienei, gyvenančiai Putname. Čikagos Jaunimo Centre supažindinimą su monografija įvykė 17 d. rengia Putnamo seselių rėmėjai tradicines vakarienės metu.

LIETUVOS STATUTO PARODA 500 metų sukakties proga yra atimoma Niujorko viešosios bibliotekos patalpose, 42nd St. ir 5th Ave. Slavonic Oriental Division katalogo koridoriuje lankytojų laukia 14 statuto tekstų, vertimų ir įvairias kalbas ir studijų rodinii. Paroda bus atidaryta iki vasario 28 d. kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Spaudos pranešimuose kažkodėl nutylioti šios parodos iniciatoriai bei rengėjai.

ČIKAGOS ARC GALERIJOJE sausio 11 d. atidaryta iki vasario 2 d. truksianti paroda „Atspindžiai“, kurioje su ofortais ir piešiniais dalyvauja dail. Dalia Rėklytė-Alekniene, su keramike skulptūra — dail. Myra Toth. ARC Galerija yra pirmoji moterų dailininkių kooperatinė galerija Čikagoje, turinti 18 narių, jų tarpe ir D. Rėklytė-Alekniene.

JAUNIMO CENTRO DRAMOS STUDIJA, vadovaujama Živilės Nungaudaitės, sausio 12 ir 13 d. d. Čikagoje suvaidino vilnietės Violetės Palčinskaitės dviejų veiksmų pasaką vaikams „Spruoklinis karavelis“, režisuotą studijos vadovės. Seniau ši studijinė grupė buvo vadinama Jaunimo Teatru ir buvo globojama LB kultūros fondo pirm. A. Kairio. Pastarajam iš tų pareigų pasitraukus, studija perėjo Jaunimo Centro globon. Didžiausia problema veikalų pasirinkime sudaro nelygus vaikinių ir merginų skaičius. Kaip paprastai tokiais atvejais, merginos yra žymiai veiklesnės ir veržlesnės už vaikus. Taigi, jų ir studijoje yra gerokai daugiau. Šią problemą išsprendė „Spruoklinis karavelis“, kuriame vaiduojamas žaislų pasaulis, o vaikų pavaldio tėra du veikėjai — Rūta ir Audrius. Spaudos teigimu, rež. Ž. Nungaudaitė atiteityje planuoja pastatyti graikų klasikų kurį nors kūrinį ar net Šekspyro veikalą. Studijos grupė daugiausia sudaro gimnazistai ir studentai.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

NAUJUOSIUS METUS vilniečiai sutiko tradiciniais kultūriniais renginiais. Operos teatre buvo atlikta G. Verdi „Traviata“, paveikslų galerijoje paverstojė Vilniaus katedroje įvyko S. Sondeckio vadovaujamo Lietuvos kamerinio orkestro koncertas su programom įtraukta J. Haydno „Atsisveikinimo simfonija“ bei eile kitų kūrinių. Koncerte taipgi dalyvavo vargonininkas L. Digrys ir tarptautinių konkursų laureatas G. Kremeris. J. Strausso kūrinių koncertą Vilniaus filharmonijoje surengė jos simfoninis orkestras, diriguojamas J. Domarko. Vilniaus sporto rūmuose tūkstančius dainos bei šokių mylėtojų žavėjo specialiai paruošta Vilniaus filharmonijos naujmetinė programa „Spalvos, svajos, ritmai“, pakartota ir N. Metų diena.

ADOMO MICKEVIČIAUS 175-tasis gimtadienis susilaukė net kelių minėjimų. Vilniaus universitete surengta minėjimą įvadinio žodžio pradėjo rektorius J. Kubilius. Pranešimą apie A. Mickevičiaus gyvenimą bei kūrybą skaitė universiteto docentas G. Bartkus, apie poeto veiklą ir studijas Vilniuje — Vilniaus pedagoginio instituto docentas J. Riškus. Programą „Pono Tado“ ištraukomis papildė Justinas Marcinkevičius, paruošęs šios poemos naująją vertimą, kuris šiemet bus išleistas. A. Mickevičiaus kūrinius skaitė ir aktorius Laimonas Noreika. Muzikinę programą atliko Vilniaus konservatorijos studentai ir Vilniaus J. Tallat-Kelpšos muzikos mokyklos styginis ansamblis. Atskirą A. Mickevičiaus kūrybos vakarą Vilniaus dramos teatre surengė aktorius L. Noreika. A. Mickevičiui skirti minėjimai bei literatūros vakarai įvyko ir kituose Lietuvos miestuose.

BURŲ DAINŲ K. DONELAITI 260-tąjį gimtadienio progą pagerbė klaidėdėčiai, jo vardu pavaldintoje aikštėje atidengdami skulptoriaus Petro Deltuvos sukurta dekoratyvinę skulptūrą — poeto biustą. Iškilmėje žodį tarė Klaipėdos vykdymo komiteto pirm. Alfonsas Žalys ir Lietuvos Mokslių Akademijos nuolatinės K. Donelaičio komisijos pirm. Kostas Korsakas. Šia proga K. Donelaičio vidurinėje mokykloje buvo atidaryta jos auklėtinį grafikos darbų paroda, vaizduojanti būrų dainiaus gyvenimą bei kūrybą. Parodos rodiniai vėliau bus nuvežti į Vengrijos Debreceno miestą, su kuriuo Klaipėda palaiko artimus ryšius.

„VAGOS“ LEIDYKLA Vilniuje išleido rusų kalbon išverstų daugiau kaip šimto lietuvių — liaudies dainų rinkinį. Pirmąją rinkinio dainą „Mėnuo saulėž vėdė“ yra jau XIX š. išvertęs gydytojas V. Achšarumovas. Nemažas vertimų pluoštas priklauso poetui Jurgio Baltrušaičio plunksnai. Lietuvos rinkinio dainas ir rusų kalbą vertė poetai — N. Bergas, M. Michailovas, V. Ivanovas, K. Balmontas, S. Mar, V. Neistatas. Įvadinį straipsnį apie lietuvių liaudies dainų vertimus rusų kalbon parašė J. Tumelis.

ESTRADOS SOL. NIJOLĖ ŠČU-KAITĖ surengė pramoginės muzikos koncertą Vilniaus filharmonijos salėje, programom įtraukus lietuvių ir kitų tautų kompozitorių kūrinius. Pirmoje dalyje jai talkino S. Sondeckio diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras, antroje — J. Tiskaus vadovaujamas ansamblis „Estradinės melodijos“. A. Raudonikio „Tėvynės“ daina pradėtame koncerte buvo ir pora klasikinių kūrinių — J. S. Bacho „Arioso“, J. Offenbacho „Barkarolė“, liudijanti dainininkės vien tik estradinį talentą. Šis koncertas N. Ščiukaitei buvo sukurtinis — 3.200-tasis, kartu primenantis ir jos debiutą prieš 10 metų. Solistė yra viena populiariausių lengvosios muzikos dainininkių, koncertavusi ne tik visoje Lietuvoje, Sovietų Sąjungoje, bet ir R. Vokietijoje, Vengrijoje. S. Sondeckio Lietuvos kamerinis orkestras šiuo koncertu žengė pirmą žingsnį estradinėn muzikon, maloniai nustebindamas klausytojus augštu atlikimo lygiu, pralenkiančiu estradinis ansamblius.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS salėje buvo surengtas bendras estų ir lietuvių chorų koncertas. Estams atstovavo Talino konditerijos imonės „Kalevas“ mišrus choras „Kalevas ir Linda“, vadovaujamas O. Jurisaro, Vilniui atvežęs eilę įvairių tautų liaudies dainų. Jų tarpe buvo ir M. K. Čiurlionio harmonizuota liaudies daina „Ant kalno gluosnys“. Antrąją programos dalį atliko jungtinis estų ir lietuvių choras. Pastariesiems atstovavo LM Akademijos mišrus choras, vadovaujamas V. Četkausko. Jungtinis choras atliko M. Luidžio harmonizuotą estų liaudies dainą „Sūpuoklinė“, T. Vėtikio harmonizuotą estų liaudies dainą „Jonas tinginys“, J. Gudavičiaus harmonizuotas lietuvių liaudies dainas „Kad aš jojaui“ ir „Oi, tu jėva“. Dirigavo O. Jurisara, A. Murdas, V. Četkauskas ir P. Bagdonavičius. Koncertą atskirai pasirodymu papildė LM Akademijos choras, atlikęs ir T. Vėtikio harmonizuotą estų liaudies dainą „Nokturnas“, kurią dirigavo pats T. Vėtikas.

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪMUOSE buvo surengta darbų Dailios Matalienės scenografijos dalis ir tautinių drabužių paroda. V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

COWAN — SPRINGHURST, mūrinis 8 kambarių namas, 2 virtuvės, vandeniu-alyva šildomas, reikalingas mažo remonto, arti krautuvų ir susisiekimo. Įmokėti \$6,000.

JANE — ANNETTE ST. 7 kambariai, mūrinis, 4 kambariai pirmame aukšte. Dvi modernios virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su šoniniu privažiu. Didelis kiemas. Įmokėti apie \$15,000.

KEELE ST. — HUMBERSIDE. Netoli parko ir susisiekimo, 8 kambarių mūrinis atskiras namas. Dvi virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su geru privažiu. Namas be skolų. Prašo apie \$10-\$15,000 įmokėjimo.

RONCESVALLES — WESTMINSTER AVE. Geras mūrinis pastatas — krautuvė ir du butai. Ideali verslui vieta, europiečių apgyventas rajonas. Namas be skolų. Savininkas prašo galimai didesnio įmokėjimo.

BLOOR — INDIAN RD. Didelis 15 kambarių, 3-jų butų namas. Du ištaigingai įrengti kambariai rūsyje. Naujas vandeniu-alyva šildymas, 2 mūriniai garažai. Platus privatus įvažiavimas. Sklypas 50 x 150 pėdų. Namas labai gerame stovyje. Įmokėti \$40,000. Viena atvira skola 10-čiai metų išsimokėjimui.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRS 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:

Pirmad.10-3

Antradi.10-3

Trečiadi. uždaryta

Ketvirtadi.10-7

Penktadi.10-8

Šeštadi.9-12

Sekmad.9.30-1

MOKA:

už termininius indėlius —

dvejų metų8½%

vienerių metų8%

už taupomąsias (savings) s-tas 7¼%

už depozitų-čekių sąskaitas6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines iki \$10,0008%

asmenines — naujas8½%

nekiln. turto iki \$50,0008%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Pirmame mokėjime už nekiln. turto, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybės.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Saugesniai žiemos sezono važiuojimui patikrinkite

savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.

(tarp Dundas ir College)

Atliekame visus autovežimjų mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame

MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETIT

NUO LUSNOS IKI DANGORAI 2101

VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS

ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas

- pensijų planus

- taupomuosius ląkstus

- invalidumo pajamas

- nuosavybių draudą

- šeimos apsaugą

- studentų draudą

- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life

2 Carton St., suite 714

Raštinė: 363-1468

Namai: 766-5857

John E. Soosaar, C.A.

DIPLOMUOTAS BUHALTERIS

Suite 402, 725 Don Mills Rd. • (chartered accountant)

Don Mills, Ontario • Telefonai: 781-3593, 429-4944

S. Amerikos lietuvių tinklinio rinktinė, nuo 1973 m. rugpjūčio 23 iki rugsėjo 26 d. viešėjo J. V. Europoje, išsūžais 17 rungtynių prieš valstybines ir miestų rinktines, meisterius ir t. t. iškovojo net 14 laimėjimų. Dvejas rungtynes pralaimėjo ir vienas sužaidė lygybomis. Šiai rinktinėi vadovavo Rytas Babickas iš Clevelando, o pačiai tinklinio išvykai — Zigmas Žiupsnys iš Čikagos. Nuotraukoje iš k. į d. klūpo: Ona Jameikienė, Kristina Juriytė, Nina Bernardzik, Aušra Babickienė; stovi: Rita Čyvaitė, April Bukaitė, Vilija Mockutė, Julija Staškūnaitė, Rita Yerkas, Ramūnė Žiupsnytė ir Nancy Shotaitė. Trūksta Valdonės Žiedonienės

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Geriausiu Lietuvos sportininku 1973 metais išrinktas baidarininkas Vladas Cesiūnas. Jis yra buvęs pasaulio ir Europos meisteris. Netoli nuo jo atsiliko kitas meisteris, dūdo specialistas Česlovas Jazerskas. Keletą metų iš eilės buvęs geriausiu sportininku krepšininkas Mōdes tas Paulauskas liko trečiuoju. Renkamųjų sąrašas buvo ir rusų. Nejaugi ir rusas galėtų būti išrinktas geriausiu Lietuvos sportininku?

Geriausiu Lietuvos lengvaatlečiu išrinkta 800 m. begikė, Sov. Sąjungos meistrė Nijolė Razienė-Sabaitė.

Lietuvoje 1973 m. buvo puoselėjamos 45 sporto šakos. Į tą skaičių įeina ir tokios sporto šakos, kaip ugnia-gesysbos sportas, sportinė žūklė, ritalinis, rugbis, orientacijos sportas, motobolas, dūdo, alpinizmas ir pan.

Vilniaus Kibirkštės krepšinio komanda pradėjo gerai žaisti krepšinį. Paskutinės pirmenybių rungtynėse pasiekė net 5 laimėjimus iš eilės. Jos nugalėjo Rygos TTT 78:50, Klevo Dinamo 64:61, Frunzės Strojtelį 67:47, Leningrado Burevestniką 63:48 ir Maskvos Spartaką 61:59. Paskutinės rungtynės vienu tašku pralaimėjo Maskvos Spartakui 57:58. Pirmenybių lentelėje kibirkšties atžėja prie pirmaujančių komandų.

Geriausiu Sov. Sąjungos plaukiku sąrašuose yra keli lietuviai. Geriausias vietas užėmė B. Užkuraitytė: 200 m. ir 400 m. įvairaus plaukimo į užimė ketvirtą ir penktą vietą.

Sov. Sąjungos jaunių stalo teniso pirmenybės vyksta Kuibyševė. Šiose pirmenybėse labai gerai žaidžia Lietuvos mergaitės. Kol kas jos laimėjo visus susitikimus. Jos nugalėjo Kazachiją 8:1, Latviją 6:3 ir labai pajėgią Ukrainos komandą 5:4. Komandoje žaidžia kaunietės — A. Sabulytė, R. Grigaričiūtė ir panevėžietė L. Mataitytė. A. Sabulytė laimėjo visus 9 susitikimus.

AUSROS ŽINIOS

Naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Nausėdas, vicepirm. sporto reikalams A. Žalauškas, vicepirm. administracinio reikalams K. Sapočkinas, sporto vadovai — V. Stukys ir A. Kaknevičius, išd. ir protokolų sekretorius L. Bazilauškas, išd. padėjėjas E. Punksis, turto globėjas S. Plučas, parengimų vadovai A. Grigonis ir V. Radžiūnas.

Motėrų krepšinio komanda žaidžia Borough of York krepšinio lygoje. Po nevisai sėkmingos pradžios pradeda atgauti prarastą lygį. Paskutinės rungtynės smarkiai nusiklaidė Hillers penktą rezultatą 50:23. Geriausios taškų medžiotojos buvo S. Ranonytė 13, D. Klimaitė 13, ir R. Breen-Birštonaitė 8.

Berniukų C krepšinio komanda žaidė draugiškas rungtynes su St. Christopher penktuku. Nors rungtynės ir pralaimėjo rezultatui 26:18, bet tenka džiaugtis padaryta pažanga, ypač gerai naudojamu zonos dengimu. Žaidė: V. Gataveckas 6, G. Karosas 6, V. Šimkus 6, R. Arlauskas 6, J. Stočkus, R. Karauskas ir R. Petronis.

Toronto miesto atviraime stalo teniso turnyre, suaugusių klasėje, auš-

kyklą, todėl ir Eatonas jį paskyrė reprezentaciniui pardavėju, kuris važinėja pas klientus su buitinių plytelių pavyzdžiais, daro apskaičiavimus, duoda patarimus ir t. t. A. ir P. Tutliai augina vieną sūnų, kuris gražiai kalba lietuviškai ir žaidžia krepšinį "Aušros" komandoje.

Pabaltijo kraštų temomis "Sun" dienraštyje kartais parašo čekų kilmės žurnalistas Lubor Zink. Viešu laišku jam už tai padėkojo latvių veikėjai T. Kronbergs ir G. Sukse "Sun" I. 17 laidoje.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje užakinu būdu šiais mokslo metais pradėjo studijuoti Gytis Andriulis iš Toronto ir Julija Adamonytė iš Montrealio.

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų šventė įvyks balandžio 27-28 d. Tai visų Toronto ateitininkų metinė šventė, pradedant jaunučiais ir baigiant sen-draugiais. Šeštadienio vakare prieš šventę sendraugiai ruošia tradicinę vakariene sendraugiams, tėvams ir studentams.

Vyr. moksleiviai nuosirdžiai dėkoja tėvų komitetui už finansinę paramą dalyvavusiems ideologiniuose kursuose Dainavoje. Tie kursai, kuriuos jau 7 metai su visu kruopštumu paruošia kun. St. Yla, jau yra išauginę daug vadų. Jie, galima sakyti, yra tikra Dievo palaima ateitininkų organizacijai.

Vyr. moksleiviai, norį vykti į re-kolekcijas, kurios įvyks Marylake vienuolyne šį savaitgalį, sausio 26-27 d., prašomi tuoj pat paskambinti Linai Vaitiekūnaitei.

Visiems ateitininkams įsidėmėtini dr. J. Girniaus žodžiai: "Du pagrindiniai lietuviškojo auklėjimo rūpesčiai: pakankamas lietuvių kalbos išmokimas ir teigiamas lietuviškas apsisprendimas." Tai būtinybė mums visiems.

Skautų veikla

Skautų akademikų sueiga — šį ketvirtadienį, sausio 24., 7.30 v.v., skautų būkle. Į korp. Vyti dar primami nauji nariai. Ištotti gali ir skautais nebuvę studentai.

Romuvos aukotojai, norį gauti pakvityvimus dėl pajamų mokesčio, kreipiasi į V. Sendžką, 19 Bermuda Ave., Tor. 18, tel. 233-4188. Taipgi šiuo adresu gali kreiptis Toronto pavieniai lietuviškojo auklėjimo rūpesčiai: pakankamas lietuvių kalbos išmokimas ir teigiamas lietuviškas apsisprendimas." Tai būtinybė mums visiems.

● Sekmadienį, sausio 27 d., 12 v., skautų būkle šaukiama bendra vyr. skautų ir sk. vyčių sueiga.

● Šeštadienį, sausio 26 d., 1 v. p.p., L. Namuose renkasi jaun. skautų ir vilkiukų dr-vės ir savo sueigas. Jų sueigos vyksta reguliariai kas antrą šėštadienį.

● Vasario 16 iškilminga "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu sueiga bus vasario 3 d., 4 v.p.p., L. Namuose.

● Mindaugo dr-vės žiemos iškyla — šį sekmadienį, sausio 27 d. Kada ir kur išvykstama, praneš vadovai.

● Sk. vyčių Romo Kalantos būrelio vadu perrinktas s. v. v. sl. L. Saplys, adj. išrinktas s. v. R. Kalinauskas.

● Sveikiname Maironio vardo mokyklą, švenčiančią 25 m. sukaktį. Č.S.

Brighton kino teatras

127 Roncesvalles Ave.

Telefonas 532-2710

Rodo 2 lenkiškus filmus

"3 — SERCA"

(3 ŠIRDYS)

Jaudinanti meilės drama

Antras filmas

"GDZIE JEST GENERAL?"

(KUR YRA GENERALAS)

Puikios 3 valandų programos

Sausio 25 — 31 d. d.

Kasdien nuo 7 v. v. Šeštad.

5 ir 8 v. v. Sekmad. 2.30,

5.30 ir 8.30 v. v.

NEPRALEISKITE PROGOS!

LENGVATOS

ONTARIO

GYVENTOJAMS

Apie 2,7 milijono Ontario gyventojų šiais metais gaus 300 milijonus dolerių provincijos mokesčių kredito pavidalų, kai užpildys 1974 m. pajamų mokesčių formas.

A. Grossmanas pareiškė, kad žymiai praplėtos Ontario mokesčių kredito sistema, Ontario gyventojai gaus kreditus pagal šeimos sudėtį bei pajamų dydį.

Turintieji teisę pasinaudoti šia galimybe būtinai turi užpildyti ir federacinių pajamų mokesčio formas ir kartu pridėtą violetinę Ontario pajamų mokesčių kredito formą.

Kadangi šiais metais šia programa pasinaudos daug žmonių, tai Ontario vyriausybės stengiasi padėti gyventojams užpildyti ir ištaisyti užpildytas formas. Specialūs informacijų centrai su paruoštais patarėjais pradėjo veikti sausio mėnesio pradžioje. Gyventojai taip pat galės teirautis informacijų telefonu. Gyvenantieji metropolio Toronto miesto ribose galės skambinti telefonu 965-8470.

Kiti gali skambinti prašydami sujungti su ZENITH 8-2000. Paruoštas personalas moka kalbėti ir kitomis kalbomis — jie palengvins susikalbėti nemokantiems angliskai ar prancūziskai.

Šių metų mokesčių kredito programa bus trejopa. Nuosavybių mokesčių kredito palengvinimas savivaldybių mokesčių našta namų savininkams, nuomininkams (įskaitant kambarių nuomininkams). Pirkimo mokesčių kreditas palengvins pensininkams ir gausioms šeimoms. Pensininkų mokesčių kreditas pagelbės seneliams.

Gauti mokesčių kreditui reikia užpildyti federacinių pajamų mokesčių formą net ir tuo atveju, jei neturėtų apmokestinamą pajamų. Federacinių pajamų mokesčių forma kartu su violetine Ontario mokesčių kredito forma išsiuntinėjama visiems sausio mėnesį. Taip pat jas galima gauti kiekvienoje pašto istaigoje. P.

8 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. I. 24 — Nr. 4 (1251)

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

BLOOR — RUNNYMEDE, 10 kambarių atskiras šurkščių plytų namas; 4 kambariai pirmame aukšte; vandeniu-alyva šildomas; geras įvažiavimas, erdvus sklypas. Arti požeminio. Prašoma kaina \$65,900. Galima greitai užimti.

SWANSEA, \$10,000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, garažas su šoniniu įvažiavimu. Prašoma \$45,000. Arti Bloor gatvės.

BLOOR — ALHAMBRA, 3 butų atskiras mūrinis namas su atskirais įėjimais, 3 prausyklos, 3 virtuvės, vandeniu - alyva šildomas, 2 atskiri sklypai, dvigubas garažas, apie \$25,000 įmokėti ir viena atvira skola; visai netoli Lietuvių Namų.

JANE — BLOOR, 12 kambarių, 3 miegamųjų, dvibutis (duplex), 4 užbaigti kambariai rūsyje, dvigubas garažas su privažiu įvažiavimu, arti Bloor; galima greitai užimti. Apie \$20,000 įmokėti.

AL. GARBENIS

Pr. KERBERIS

Namų tel. HU 9-1543

Namų tel. LE 5-1584

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

6% už depozitus

7¼% už taupymo s-tas

8% už 1 m. term. dep.

8½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už ašm. paskolas

8% už mortgičius

Kapitalas — septyni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •

R. Stasiulis Tel. 249-7691

Namų — 241-5181

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų

E. D. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terrylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1113 DUNDAS St. W., Toronto 3, Ontario

1

\$9790.01 Tautos Fondui Toronte

Tautos Fondui 1973 m. dar auکو: \$350,57: KLB krašto valdyba gautą pelną iš VLIKO seimo; \$200: P. Salna, OLS; \$100: V. Stanaitis; \$50: X. X., S. Kėkštas, V. Martinaitis (\$100), PLIAS-gos Toronte skyrus, inž. G. M. Šernas; \$25: inž. B. Baranauškas, dr. A. Barkauskas, X.X., Al. Garbenis, Pr. Jankauskas, dr. A. Spudis, dr. J. J. Vingilis; \$20: E. Jelenski, Ant. Raščius, B. Saulėnas (\$10), inž. J. Stankus, inž. Ig. Stasiulis, F. Stirbys, S. Telšinskas; \$10: B. B., V. Germanavičius, inž. J. Kulikauskas, S. Petryla, X. X.; \$5: J. A. Medelis, gyv. Osavoj, L. M. Razgaicius, V. Šlenys; \$1: X. X.

Už gautus iš VLIKO seimo \$350.57

Nauja pensininkų valdyba

1973 m. sausio 12 d. Toronto Lietuvių Namų sekyčio įvyko pensininkų klubo metinis narių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 60 narių, jų tarpe 22 nauji. Po valdybos pirm. S. Paciuono atidarojo žodžio ir pagerbimo tylos minutę praėjusiais metais mirusių narių, susirinkimui pirmininkauti pakviestas K. Kalendra, sekr. Vl. Kazlauskas. Priėmus valdybos pateiktą darbotvarkę, buvo perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas ir priimtas be pataisų.

Apie praėjusių metų klubo veiklą pranešimą padarė pirm. S. Paciuonas. Esą per nepilnus metus narių skaičius iš 40 paauėjo iki 200. Iš Health and Welfare Canada — New Horizon gauta \$5,145.00, nors pateiktą sumą siekė virš \$10,000. Kalkiurios išlaidų pozicijos buvo apkarpytos, o iš gautos sumos už visus metus \$2,000 sumokėta Lietuvių Namams už patalpą, įsigyti reikalingi baldai, Lietuvos ir Kanados vėlavos, įremtas karalienės portretas, Vytis, šachmatai bei kitų žaidimų reikmenys. Dail. J. Dagys per visą klubo patalpą sieną nupiešė Lietuvos ūkininko sodybos vaizdą. Šiam reikalui išleista \$965 ir dar lieka \$2,195, kurie bus panaudoti virtuvės rakandams, kečionėms krašto pažinimui ir parodėlių vitrinoms įsigyti.

Izd. M. Račys pateikė klubo apyskaitą, iš kurios matyti, kad turėta pajamų \$287.50 ir išlaidų \$128.65. Pajamos sudaro: \$218.00 nario mokeskis ir \$69.50 aukos.

Revizijos aktą perskaitė S. Banelis. Atsiskaitymą vedama tvarkingai. Pinigai laikomi "Paramoje" eina namose sąskaitose. Valdžios skiriamas lėšas vedama atskira atsiskaitymą, laikantis tam tikros atsiskaitymų bei

dėkojame suvažiavimo rėmėjams: bankui "Parama" už \$150, Prisiškėliui parapijos bankui už \$150, Lietuvių Namų valdybai už nuolaidą nuo salės nuomos, Hamiltono mergaičių chorui "Aidas", jo vadovui solistui V. Verikaitiui, muzikui J. Govėdai, S. Simonaitiui už nuolaidą nuo atlyginimo už darbą, taktininkams J. Matulaiskui, M. Antanaičiui, P. Bičiūnui.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams, remiantiems Tėvynės laisvinimo darbą. Tikimės, kad 1974 metais jįsų parama ne mažės, bet didės.

Tautos Fondo
Toronto apylinkės atstovybė

vesti nurodytos formos.

Valdybai už kruopštų darbą, revizijos komisijai pasiūlius, susirinkimams išreikšė padėką.

Valdybos pateiktas pensininkų klubo statuto projektas atidėtas sekantiems susirinkimui. Naujai valdybai pavesta tam projektui apsaustyti sudaryti komisiją, kuri savo nuomonę bei siūlymus pateiktis sekantiame klubo visuotiniame susirinkime. Pateikta prieštarių statuto projekto išsintinti visiems klubo nariams susipažinti.

Dauguma balsų nustatyta: įstojamasis mokeskis — \$2, metinis \$1.

I valdybą slapto balsavimu dauguma balsų išrinkti ir pasiskirstę pareigoms: pirm. S. Paciuonas, vicepirm. M. Račys, izd. P. Jurksaitis, sekr. M. Šerfenienė, kultūr. reikalams J. Jagėla. Iš kandidatų kooptuoti į valdybą — M. Šakalinis ir J. Dagys. Pusiauslypiu balsavimu į revizijos komisiją išrinkti — Vl. Kazlauskas, V. Streitas, St. Banelis, S.B.

NAUJOS ŽINIOS APIE BUVUSIAS KOVAS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

naumijos. Tai mums primena ir laiškas iš Izraelio rusų opozicinių žurnale. Esame dėkingi už tą priminimą laisvės gyventojams lietuviams. Pirmą kartą ant slenkstis reikšmingos sukakties: lygiai prieš trisdešimt metų Lietuvos miškuose prasidėjo naujas istorinių laisvės kovų tarpsnis. Būtų gražu, kad ir užsienio lietuvių prisidėtų svairių indėlių, pažymint laisvės kovų sukaktį. J. G.

SKAITYTOJAI PASISAKO

APIE VLIKĄ

"Naujuose" teisininkas P. Stravinskas išsamiai pasisakė apie VLIKą teisinę struktūrą ir gražiai, aiškiai išdėstė, jog VLIKAS teisiniu atžvilgiu yra pats stipriausias Lietuvos laisvinimo veiksnys. Vis dėlto atrodo, kad jo įreminimas VLIKo į griežtus teisinius rėmus yra per daug dirbtinis, nepraktiškas ir nelankstus. Daug dalykų mūsų visuomeniniame gyvenime vienaip atrodo iš teisinės teorijos pusės, kitaip iš praktiškos. Galbūt "T2" iškelta mintis VLIKą su visuomenininti ir yra kiek perplati, tačiau tai yra tik mintis. Kiekvienam lietuviui yra aišku, kad VLIKAS kokiu nors būdu turi rasti ryšį su plačiaja visuomene ir, atrodo, jau to ir ieško.

Baliminimas, kad išleidus į VLIKą nepartinis žmonės tas svarbus veiksnys nustos savo teisinio pagrindo, neatrodo pagrįstas. Niekas nepasikeičia, VLIKas ir toliau bus tas, kas buvo. Išlaikimas visuomenės tam tikrais pagrindais yra būtinas. Jis VLIKą tikrai sustiprins. Sustiprės ir visuomenė.

Siaip ar taip mūsų partinis gyvenimas šiais laikais yra daugiau formos reikalas, negu turinio. Net paverčioje Lietuvoje vargu kas daugiau siejosi partinėmis idėjomis, negu tautos laisvinimu. Pats VLIKas, kas ir atstovauja partinei — demokratinei Lietuvos struktūrai, vis tiek praktiškai remiasi nepartine, plačiąja visuomene.

VLIKas, suprantama, tą politinę struktūrą turi išlaikyti visai laikais. Jis tesia politinį laisvos Lietuvos gyvenimą. Forma lieka ta pati, bet partinis turinys turėtų keistis, nes gyvenimas nestovi vietoje. Jei kuri partija tebegyvena tom pačiom idėjom, kaip ir Lietuvoje, nėra gerai, nes neina su gyvenimu. Didžioji tautos dalis nėra partinė.

Reikia atsiminti, kad partijų ryšys su visuomene yra lygus beveik nuliui. Partijos, palaikydamos ryšį su visuomene per VLIKą, galetų tapti lyg ir politinės visuomenės formuotojai. Gi to kaip tik mums trūksta. Negali juk partinis gyvenimas būti užsidaręs už VLIKo tvirtovės sienų — jis turi išeiti į gyvenimą, į bendrą veiklą. Į tautos laisvinimo kovą turi įsijungti kiekvienas lietuvis. Tai padaryti prasmingiausia būtų per VLIKą. S. Šetkus

KVISINGALIS

V. Semaška "T2" š. m. 1 nr. užsimena apie lietuviškus kvisingalus. Sovietinė okupacija — ne jų nuopelnas. Jos priežastis — tarptautinė situacija ir tuometinės Lietuvos valdžios nesugebėjimas.

Kvisingų klausimas man yra ypatingai opus, nes prie jų kaitas priiskiria ir mano seserį Salomėją Nerį. Ji buvo savųjų persekiojama Lazdiuose ir kitur, smerkiama už išsireikškimą poezijoje: "be bažnyčios, be altorių, be sumainymo žiedų". Atėję rusai ją patraukė savo pusėn ir panaudojo savo reikalams. Ji buvo klaidinama Raily, Venclovų ir kitų. Nepažino komunizmo, juo labiau rusų imperializmo — suklydo ir savo klaidą gyvybe sumokėjo.

Mes, pavojui išitikus, kišome galvas į smėlį ir išlikę jaučiamės esą didvyriai — smerkiam nelaiminguosius. Kas yra perygvenęs gyvybinius pavojus, žino, kad žmogus yra pajėgus sueiti į kontaktą su Dievu.

B. Bačiūnas

MOKSLAS IR MENAS

Bakstelėjo nostalgija, skaitant apie IX LK Mokslo Akademijos suvažiavimą Bostone. Bostonui didelės nostalgijos nejaucia; mintimis klausiau tiktai paskaitų. Radau, kad ir dalyvių skaičius buvo mažesnis, o jų portretai pikėsnai negu VII suvažiavime. Architektūros ir meno sekcija šį kartą apsiėjo be meno. Kodėl?

Parinko Pr. Alš.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai

Taip pat primame užsakymus ("Catering") vestuvėms ir mažesniems pobūviams. Susitarus pristatome į namus bei salę šiltą arba šaltą maistą su aptarnavimu ar be jo.

- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

V Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

spauda. "Pravdos" atstovai Kanados federacinio parlamento spaudos galerijoje Konstantinui Geivandovui netgi buvo surengtas oficialus priėmimas Otavos spaudos klube tokiu nevykusių laikų, kai sovietų bei jų sąjungininkų tankiai traukėnė laisvės apraiškas Čekoslovakijoje. Knygos "KGB" autorius J. Barron K. Geivandovą ir "Novosti" agentūros atstovą B. Korolevą taip pat priskiria KGB agentų grupei. Dėl oficialaus priėmimo K. Geivandovui Otavos spaudos klube iš jo narių pasitraukė L. J. Zink, čekoslovakų kilmės žurnalistas, jau tada K. Geivandovą laikęs KGB agentu. Dabar šį įtarimą patvirtino ir Kanados vyriausybė, atsisakiusi duoti vizą ir suteikti korespondento teises atostogų Maskvon išvykusiems K. Geivandovui. Oficialiai buvo pareikšta, kad jo veikla nesiderina su žurnalisto darbu.

Kanados 90,000 geležinkeliečių pernai rudėn pradėtą streiką po 10 dienų nutraukė federacinio parlamento priimtas įstatymas ir provizorinis atlyginimų padidinimas. Arbitru paskirtas teismo teisėjas E. Hall ne tik patvirtino parlamento paskelbtą atlyginimų padidinimą, bet dar gi jį pakėlė 15 centų į valandą. Valandinis atlyginimas geležinkeliečiams padidinamas net 85 centais. Jų ligišolinis valandinio atlyginimo vidurkis svyravo tarp \$3.50 ir \$4. Dvejų metų sutartimi geležinkeliečiams dabar užtikrintas algų pakėlimas net 24%, kuris iš CPR ir CNR geležinkelio bendrovių pareikalauja daugiau kaip \$300 milijonų papildomų išlaidų, o algų metinė suma prašos bilijoną dolerių. Kyla klausimas, iš kur geležinkelio bendrovės gaus tiek pinigų, kai jau dabar sunkiai besuveddavo galą su galu? Lieka dvi galimybės — arba tarifo padidinimas už pervedžiamus gaminius bei žaliavas, arba didoka pašalpa iš valstybės iždo, kurios ne mažda dalis bus sudaryta iš gerokai mažiau uždirbančių kanadiečių pajamų mokesčių. Dabartinį geležinkelio tarifų federacinė vyriausybė yra užšaldžiusi, geležinkeliai neleidama pabranginti savo paslaugų.

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė nutarė pratesti Albertso natfotiekį iš netoli Toronto esančios Sarnijos į Montrealį. Apie \$175 milijonų pareikalautantis pratešimas bus užbaigtas tik 1975 m. pabaigoje. Šį pratešimą jau prieš ketatį metų buvo pasiūliusi R. Stanfieldo vadovaujama konservatorių partija, bet ji atmetė P. E. Trudeau liberalų vyriausybė, nes iš Venecuolos ir arabų kraštų įvežama nafta buvo gerokai pigesnė už kanadišką. Iki Montrealio prateštas natfotiekis šiai šričiai galės kasdien tiekti 250,000, o reikalui esant, 500,000 statinių naftos. Federacinio energijos išteklų ministerio D. Macdonaldo pranešimu, nauja natfotiekio sekcija bus įrengta tarp Winniepo ir pietinės Ontario dalies, nes šioje srityje natfotiekis yra prarastas JAV teritorijoje ir gali būti kontroliuojamas amerikiečių. D. Macdonald taipgi pabrėžė, kad natfotiekį iš Montrealio nutarta praplešti toliau į rytus iki specialaus uosto Kvebeko, New Brunswicko ar Nova Scotia provincijoje. Ši sumanymą, pareikalautantis beveik bilijono dolerių, tebus galima įgyvendinti iki 1980 m.

Naujuoju Ontario gubernatorium premjeras P. E. Trudeau pirmą kartą Kanados istorijoje paskyrė moterį — dr. Pauline McGibbon, pastaruoju metu ėjusią Toronto universiteto kanclelės pareigas. Ji yra gydytoja, Toronto Women's College ligoninės tarybos pirmininkė ir Kanados Meno Federacijos vadovė. Dr. P. McGibbon, 63 metų amžiaus, pakeis iš Ontario gubernatoriaus pareigų pasitraukusį R. Macdonaldą, 81 metų amžiaus.

Kanados pašto ministerio A. Ouellet pranešimu, 1972-73 biudžetiniai metais paštas turėjo net \$90,9 milijono deficitą, per metus padidėjusį \$13,9 milijono. Kaltė dėl deficito padidėjimo suverčiama naujai kodo įvedimo ir darbo mechanizavimo programai. Paštas 1972-73 m. turėjo \$563.1 milijono pajamų ir \$654.1 milijono išlaidų. Siuntų kanadiečiams pristatyta 4.751.000.000. Per pastaruosius metus siuntų skaičius padidėjo 38.000.000.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

METAI PRADĖTI TEATRU

Kelerius metus Čikagoje gražiai gyvavo jaunimo dramos studija, vadovaujama jaunosios kartos režisores Z. Numgaudaitės ir globojama LB Kultūros Fondo pirm. rašytojo A. Kairio, o kitą LB vadovaujantieji žmonės dramos studiją nebepradė dėmesio. Laimė, ją globon perėmė Jaunimo Centro vadovybė. Tuo būdu dramos studija, kurią lanko gimnazistai ir studentai, susidarė vėl puikios salygų gyvuoti. Sausios 12 ir 13 d.d. jaunimo dramos studija Jaunimo Centro didžiojoje salėje scenon išvedė spalvingą Lietuvoje gyvenančios autorės V. Palcinskaitės veiklą vaikams "Spyruoklinis kareivėlis". Tai buvo bene pirmoji 1974 m. kultūrinė šventė Čikagoje. Per dvi dienas veiklą matė apie 600 vaikų bei suaugusiųjų. Pats veiklas skirtingas nuo mūsų, parašytų lietuvių lietuvių autorii. Mūsų autorių nuolat įvedamos karalaitės, visokios plyš, įvairūs žvėrys ir pan. Tuo tarpu Lietuvoje gyvenanti autorė vaikus naveda į žaislų krautuvę, kur jie randa spyruoklinį kareivėlį, elektronę, tigra, įvairias kalades. Žaismingo ir patrauklaus veikalo intriga įsisiūbuoja, kai spyruoklinis kareivėlis pasiryžia išsprogdyti gėrio pasaulį — žaislų krautuvę. Jaunosios žiūrovis tai labai sudomina ir įtempta. Bet pagaliau pavyksta išaiškinti slaptažodį, išsiskleidžia skėtis ir žaislų krautuvė palieka neišsprogdytą. Simboliškai gėrio pasaulis lieka nepalietas ir užkandą nusileidžia prieš besidžiaugiančius mažuosius žiūrovis. Čikagos scenoje "Spyruoklinis kareivėlis" jaunosios režisores bei jaunimo dramos studijos vedėjos Z. Numgaudaitės buvo pastatytas tikrai meistriškai. Tikrai įspūdingai buvo išspręstos spalvingos dekoracijos, o savo vaidmenyse su gražia lietuvių kalba pasirodė studijos lankytojos — L. Rudaitytė, A. Zygas, E. Butėnas (pagrindiniame "Spyruoklinio kareivėlio" vaidmenyje), D. Runimaitė, D. Bilaitytė, R. Martytė, A. Cibaitė, V. Lietuvninkaitė, R. Weinchoferytė (su nuostabiomis tikslia lietuviška tarimu). A. Mikutaitis, D. Markelytė, D. Kiudulaitė, R. Likanderytė ir A. Vaitkus.

400-TOJI TELEVIZIJOS PROGRAMA

Sausio 13 d. su Lietuvių Žurnalisto S-gos c.v. pirm. kun. J. Vaišniu ir sekr. A. Pužausku teko trumpai pasirodyti "Lietuvių televizijoje" programoje. Išsikalbėjus su programos vedėju T. Šluta paaiškėjo, kad ta programa buvo 400-jų ir š.m. kovo 26 d. "Lietuvių televizijoje" programa, transliuojama kiekvieno sekmadienio vakarą nuo 8.30 iki 9 v., minės aštuonerių metų sukaktį. Nuo pat pusvalandžio įvedimo jam vadovauja Tullius Šlutas. Vieno pusvalandžio išlaikymas atsieina \$400. Už to pusvalandžio skelbimus surenkama \$205. Tad už 400 pusvalandžių teko užmokėti jau apie \$160,000. Skelbimai davė apie \$82,000 pajamų, grįžtą suma, skirtumą tarp padaromų išlaidų ir turimų pajamų, sudarė lietuvių įvairiomis aukomis. Žinoma, šie skaičiai gal nėra visai tikslūs, bet apytikriai. Kartu tai akivaizdus ženklas, rodąs kokias sumas pinigų laikas sukala ir kad mūsų tautiečiai aukoti jaučia pareigą.

GYDYTOJŲ ATŽALYNO ORKESTRAS

"Lietuvių televizijoje" programoje pasirodė ir muzikinė grupė "Vytis". Tai Čikagos šiaurvakariuose priemiesčiuose gyvenančių lietuvių gydytojų sūnūs bei dukros, sudarę savąjį orkestrėlį su besireiškiančia soliste Irena Mažeikaite. Grupėje įvairiais instrumentais groja broliai Rimas ir Aidis Kožickai, Jonas Salna, Liūtauras Dargis ir Irena Mažeikaite. Muzikinės grupės kirkštinės nos įvyks vasario 2 d. Tautiniuose pačios plokštelė užsaisak, kitoms gi reprezentaciniams reikalams tenka pasiūti savomis lėšomis. Beje, Čikagos Lietuvių Opera, daug pinigų

je pasirodė ir muzikinė grupė "Vytis". Tai Čikagos šiaurvakariuose priemiesčiuose gyvenančių lietuvių gydytojų sūnūs bei dukros, sudarę savąjį orkestrėlį su besireiškiančia soliste Irena Mažeikaite. Grupėje įvairiais instrumentais groja broliai Rimas ir Aidis Kožickai, Jonas Salna, Liūtauras Dargis ir Irena Mažeikaite. Muzikinės grupės kirkštinės nos įvyks vasario 2 d. Tautiniuose pačios plokštelė užsaisak, kitoms gi reprezentaciniams reikalams tenka pasiūti savomis lėšomis. Beje, Čikagos Lietuvių Opera, daug pinigų

INSURANCE

W. G. Drescher Insurance Inc.
Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESHERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

Frank Barauskas Ltd.
REALTOR
3828 Bloor Street West,
Islington, Ontario
231-6226 — 231-2661

Mūsų specialybė — užmiesčio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay.

Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. LE 1-4251.
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

MEDUS -

reikalingas
sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bitynų:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

OKULISTĖS

Br. BUKOWSKA-BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v. v.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

VITALITY • NATŪRALAUS MAISTO • KRAUTUVĖ

3288 LAKESHORE Blvd. West • Long Branch Plaza
(5 blokai į vakarus nuo Kipling Ave.) • Tel. 259-8364
Importuoti šveicariški natūralūs vitaminai ir kosmetika, lietuviški sūriai, medus, riešutai, organinė duona ir t.t. R. STATULEVICIUS

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatvę tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavesys gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiūsti automobilį, prašome pirmo pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodomųjų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ
ISTAIGA Baltic Exporting Co.
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (hody) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Durbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.,
telefonas 536-5936
Parduodami kaštiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepturės.
Priimami užsakymai. Darami pataisymai bei persiuvimai.

"Tėviškės Žiburių" SPAUDOS BALIUS

vasario 9, šeštadienį, Prisikėlimo salėse

• Pradžią – 7 v.v., programos pradžia – 7.30 v.v. • Orkestras "Muzika" • BILIAI – "TZ" administracijai

TORONTO

Šv. Jono Kr. parapijos ir Anapilio žinios

— Dalis tėvų, lankančių Anapiliję sekmadienio pamaldas, pareiškė pageidavimą vaikų Sutvirtinimo sakramentui ruošti Anapilio patalpose po 11 v. pamaldų. Pranešama, kad suinteresuotos šeimos šį sekmadienį susirinkti Anapiliję pasitarimui pamokų reikalui.

— Naujai gautas Anapilio sodybos telefonas: 277-1270.

— Praėjusį sekmadienį Anapiliję per pamaldas giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus.

— Parapijos tarybos posėdyje gyvai svarstytas Anapiliję pamaldų dalyvių giedojimo pravedimas, tartasi dėl poilsio namų rinkliavų bei sekmadieninių skaitymų. Numatyta praplešti par. tarybą, įjungiant moterų ir jaunimo sekcijų atstovus.

— Anapiliję pamaldų metu atskiroje patalpoje moterų būrelio ponios kas sekmadienį pagloboja vaikučius. Sekmadieniais po pamaldų paruošiama pamaldų dalyviams kavutė.

— Praėjusią savaitę lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Algis Pliskevičius. Velionies vaikams ir visai giminei gili užuojauta.

— Anapilio kraitvakario rengimas — šį sekmadienį, 5 v.p.p. Seimos prašomos pasiimti kartu ir vaikus.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 9 v.v., už a.a. Joną Sargautį; sekmadienį, 10 v.v., už a.a. Vladą ir Mariją Stungurius, 11 v., už a.a. Juozą Simonaitį, velionies 4 metų mirties metinių progą; 11 v. Anapiliję — už a.a. Veroniką Juškevičienę.

Maironio mokyklos 25-rių metų jubilėjinis vakaras praėjusį šeštadienį turėjo labai didelį pasisekimą — salė buvo pilna. Vakaro programą pradėjo mokyklos tėvų komiteto pirm. P. Murauskas. Sveikinimo žodį tarė šiuo metu mokyklos tarybos pirm. kun. Aug. Simanavičius, OFM. Gražiai pasirodė mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas ses. Teresės. Daug juoko sukėlė įdomi komedija "Kopūstai", kurią suvaidino Toronto vaidybos būrelis, vadovaujamas Aldonos Biškevičienės. Komedija vaidino: Leokadija Nakrošienė, Stepas Ramanauskas, Vita Balčiūnaitė, Danutė Jokūbaitytė, Regina Giniotienė, Vidmantas Šilinkas ir Vytautas Staškevičius. Po vaidinimo pasirodė tautinių šokių grupė "Atžalynas". Šokiams grojo orkestras "Muzika". Buvo ir loterija. Programą pranešinėjo S. Šarkutė.

VIENTINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji jūdesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PARDUODAMI tautiniai drabužiai. Skambinti tel. 279-9688.

PAGYVENUSI NASLĖ vedybų tikslu norėtų sutikti rimtą, švelnų būdo, teisingą našlį be vaikų, mėgstantį gamtą. Gali būti pensininkas, gyvenantis kaime ar mažame miestelyje. Atsakysiu ir rimtus laiškus. Pastaruosius siųsti "TZ" administracijos adresu, pažymint ant voko "perduoti Marijai L."

SCARLETT RD. — EGLINTON AVE. W., mūrinis, atskiras (steel beam construction) 4 metų senumo, 6 butų su balkonais, gražūs ir švarūs patalpos. Užbaigtas rūšys, 4 kambariai, moderni virtuvė, 4 gabalų prausykla. Sklypas 50 x 180 pėdų, privatus įvažiavimas. Įmokėti \$70,000.00. P. H. JANZEN REAL ESTATE. Skambinti — J. Kudaba tel. 485-9477.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

FOTOGRAFAUS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

BARONESSA Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairūs stiliaus sušukavimai, pūsmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmamos kainos.

SPAUDOS BALIUS

• Garsusis kvartetas "Aušra" • Didžiulė loterija

TORONTO

Šv. Jono Kr. parapijos ir Anapilio žinios

— Dalis tėvų, lankančių Anapiliję sekmadienio pamaldas, pareiškė pageidavimą vaikų Sutvirtinimo sakramentui ruošti Anapilio patalpose po 11 v. pamaldų. Pranešama, kad suinteresuotos šeimos šį sekmadienį susirinkti Anapiliję pasitarimui pamokų reikalui.

— Naujai gautas Anapilio sodybos telefonas: 277-1270.

— Praėjusį sekmadienį Anapiliję per pamaldas giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus.

— Parapijos tarybos posėdyje gyvai svarstytas Anapiliję pamaldų dalyvių giedojimo pravedimas, tartasi dėl poilsio namų rinkliavų bei sekmadieninių skaitymų. Numatyta praplešti par. tarybą, įjungiant moterų ir jaunimo sekcijų atstovus.

— Anapiliję pamaldų metu atskiroje patalpoje moterų būrelio ponios kas sekmadienį pagloboja vaikučius. Sekmadieniais po pamaldų paruošiama pamaldų dalyviams kavutė.

— Praėjusią savaitę lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Algis Pliskevičius. Velionies vaikams ir visai giminei gili užuojauta.

— Anapilio kraitvakario rengimas — šį sekmadienį, 5 v.p.p. Seimos prašomos pasiimti kartu ir vaikus.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 9 v.v., už a.a. Joną Sargautį; sekmadienį, 10 v.v., už a.a. Vladą ir Mariją Stungurius, 11 v., už a.a. Juozą Simonaitį, velionies 4 metų mirties metinių progą; 11 v. Anapiliję — už a.a. Veroniką Juškevičienę.

Maironio mokyklos 25-rių metų jubilėjinis vakaras praėjusį šeštadienį turėjo labai didelį pasisekimą — salė buvo pilna. Vakaro programą pradėjo mokyklos tėvų komiteto pirm. P. Murauskas. Sveikinimo žodį tarė šiuo metu mokyklos tarybos pirm. kun. Aug. Simanavičius, OFM. Gražiai pasirodė mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas ses. Teresės. Daug juoko sukėlė įdomi komedija "Kopūstai", kurią suvaidino Toronto vaidybos būrelis, vadovaujamas Aldonos Biškevičienės. Komedija vaidino: Leokadija Nakrošienė, Stepas Ramanauskas, Vita Balčiūnaitė, Danutė Jokūbaitytė, Regina Giniotienė, Vidmantas Šilinkas ir Vytautas Staškevičius. Po vaidinimo pasirodė tautinių šokių grupė "Atžalynas". Šokiams grojo orkestras "Muzika". Buvo ir loterija. Programą pranešinėjo S. Šarkutė.

VIENTINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji jūdesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PARDUODAMI tautiniai drabužiai. Skambinti tel. 279-9688.

PAGYVENUSI NASLĖ vedybų tikslu norėtų sutikti rimtą, švelnų būdo, teisingą našlį be vaikų, mėgstantį gamtą. Gali būti pensininkas, gyvenantis kaime ar mažame miestelyje. Atsakysiu ir rimtus laiškus. Pastaruosius siųsti "TZ" administracijos adresu, pažymint ant voko "perduoti Marijai L."

SCARLETT RD. — EGLINTON AVE. W., mūrinis, atskiras (steel beam construction) 4 metų senumo, 6 butų su balkonais, gražūs ir švarūs patalpos. Užbaigtas rūšys, 4 kambariai, moderni virtuvė, 4 gabalų prausykla. Sklypas 50 x 180 pėdų, privatus įvažiavimas. Įmokėti \$70,000.00. P. H. JANZEN REAL ESTATE. Skambinti — J. Kudaba tel. 485-9477.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

FOTOGRAFAUS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

BARONESSA Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairūs stiliaus sušukavimai, pūsmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmamos kainos.

Sausio 27, sekmadienį, 5 valandą po pietų, naujoje ANAPILIO sodybos salėje rengiamas

kraitvakaris-popietė

• TRUMPA PROGRAMA • LOTERIJA • VAIŠĖS

• Bilietai gaunami Anapiliję ir Šv. Jono Kr. Parapijos spaudoje kioske po pamaldų. Kaina asmeniui — \$3.00, jaunimui — \$1.50.

Rengia: Šv. Jono Kr. parapijos katalikių moterų skyrius ir Anapilio moterų būrelis

Maloniai kviečiame atsilankyti į KANADOS LIETUVIŲ FONDO

100,000 dol. vajeaus užbaigimo proga rengiamą

KONCERTĄ-AKADEMIJĄ-

vasario 2, šeštadienį, 7.30 v.v.,

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor St. W.

Programoje: 1. koncertas —

sol. St. BARAS, akompaniatorius J. Govėdas

2. VAKARIENĖ 3. AKADEMIJA 4. Linksmoji dalis,

grojant populiariam DIMSKIO orkestrui

baliu

Bilietai bei stalai (8 asmenim) rezervuojami iki sausio 29 d. Lietuvių Namuose, "Paramoje", pas valdybos sekretorių tel. 762-8998 ir pas visus valdybos narius. Įėjimas — \$10 asmeniui.

Kanados Lietuvių Fondo taryba

TORONTO UNIVERSITETO LIETUVIŲ STUDENTŲ KLUBAS

— TULSK

rengia ŠOKIŲ

VAKARA

studentams

sausio 25, penktadienį, 8 val. vakaro, Toronto LIETUVIŲ NAMUOSE (III augšto salėje), 1573 BLOOR STREET WEST

* Sokiams gros orkestras "MUZIKA"

* Įėjimas — \$1.50 klubo nariams — \$1.00

Valdyba

"T. Žiburių" metinio spaudo balius ruošia jau eina į pabaigą. Susidomėjimas šiuo renginiu yra gana didelis. Nemažai bilietų nupirko jaunimas, kuris spiečia si daugiausia Parodų salėje. Meninė programą atliks jaunų lietuvių kvartetas "Aušra" su savo akordeoniste iš Windsor. Toronto Prisikėlimo salės (vissos trys) yra erdvios — užteks vietos visiems. Baliaus dalyviai vasario 9, šeštadienį, galės dalyvauti net dviejose loterijose — didžiojo ir mažojo.

Apylinkės valdyba šiuo metu vykdo solidarumo įnašų vaju. Sekmadieniais po pamaldų parapijoje, liet. bankeliuose ir privačiai valdybos nariai arba jos pakviesti asmenys priima įnašus. Vasario 16 minėjimui sudaryta meninė programa, kurią atliks Toronto jaunimo meniniai vienetai.

"Gintaras" dėkoja apylinkės valdybai už \$200 tautiniams draubūiams įsigyti. Drabužių fondą jau yra \$325. Reikia sutelkti apie \$1500, įskaitant juostas ir drabužių pasiuvimą. "Gintaras" tikisi, kad torontiečiai gausiai dalyvaus jų koncerte vasario 23 d. ir tuo padės reikiamus pinigų sutelkti. Be to, jei kas norėtų stambiau paremti, prie įėjimo į koncertą bus aukų lapai drabužių fondui.

Lietuvių Pensininkų Klubas praneša, kad kiekvieną savaitę ketvirtadieniais 4 v.p.p. rengiamą popietę pensininkų seklyčioje Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., į kurią visi pensininkai ir jų svečiai kviečiami atsilankyti. Būna kavutė ir rėdamos skaidrės. Valdyba

Ryšium su A. Solženicino knyga "Gulago salynas" angliškoje Toronto spaudoje pasirodė poeto Milton Acorn laiškas, kritikuojas Solženiciną. Į jį reagavo daug skaitytojų, jų tarpe ir lietuvių. "The Toronto Star" 1. 16 laidoje gerai jam atkirto Irena Kairienė, o dienraštis "Sun" 1. 13 panašia tema pasisakė V. Lapaitienė, reaguodama į kito skaitytojo prokomunistinį pasisakymą tame dienraštyje.

10 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. I. 24 — Nr. 4 (1251)

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. klebonas kun. dr. F. Juzevičius nuo vasario vidurio išvyksta 2 mėn. atostogų — sveikatos pataisyti. I Montrealį sugrįš po Velykų. Parapijiečiai turėtų paskubėti atsiimti pajamų mokesčio reikalui pakvitavimus, kurie yra išduodami kiekvieną sekmadienį po 11 v. pamaldų. Kleboną pavaduos kun. Rafaelis Sakals, pranciškonas.

Šių metų Sv. Kazimiero par. k-tą sudaro: pirm. J. Staniulis, A. Smitas, J. Asipavičius, O. Cečkauskienė, J. Skučas ir Kl. Strausas. Pirm. J. Staniulis jau šeši metai yra k-to sudėtyje. Jis dirba Montrealyje Kvebeko prov. policijos rūmose kaip policijos leitenantas. Jis ir jo žmona Onutė yra abu gimę čia ir puikiai kalba lietuviškai, o Jonas net ir rašo lietuviškai. Onutė dalyvauja su savo gražiu balsu par. chore. Kai Joną aplankai jo kabinete, jis pakeltu balsu, pasididžiudamas kalba lietuviškai. Tai pavyzdinga Montrealyje gimusių pora.

Sv. Kazimiero par. taryba vasario 8-9 ir 10 dienomis ruošia mažąjį bazarą par. svetainėje. K. A.

Metinis AV parapijos susirinkimas įvyko sausio 13 d. po 11 v. Mišijų. Jį pradėjo klebonas kun. J. Kubilius malda. Pirminkavo J. Šiaučius, sekretoriavo — A. Vapšas. Kun. J. Kubilius smulkiai apibūdino 1973 m. religinius, tautinius ir kultūrinius parapijos darbus, paruošė metinę apyskaitą, kurios 1974. I. 1. balansas buvo \$111,516.50. Nuosirdžiai padėkojo visiems parapijiečiams, prisidėjusiems savo darbu ir pinigine parama. Savo kadenciją baigė du komiteto nariai — A. Ošienė ir Br. Staškevičius. Į jų vietą slapto balsavimu išrinkti A. Čepulis ir inž. Iz. Mališka. Aptartas 1974 m. darbo planas. Baigusiems kadenciją komiteto nariams kun. J. Kubilius įteikė dovanų — Sv. Raštą. Komiteto nariui G. Klisevičiui ir jo žmonai, švenčiantiems 25 m. vedybų sukaktį, taip pat įteikė dovanų. Susirinkime dalyvavo apie 40 parapijiečių. Dalyviai buvo pavašinti kava ir pyragais. Susirinkimas baigtas bendra malda.

Dantų gydytojas Kazys Ambrozaitis, kelierius metus dirbęs savo profesijoje, dabar Toronto universitete gilina studijas.

Bernadeta Kuncevičiūtė, kuri yra baigusi Lojolos kolegiją, išvyko į Europą ir dirba amerikiečių turistinėje bazėje Vokietijoje, Garmish-Partenkirchen. Ji dalyvavo arkivyskupo J. Skvirsko 100 metų gimtadienio minėjime Romoje. Jos motina J. Kuncevičienė, likusi našlė su trimis mažamečiais vaikais, visus juos išmokslo. Sūnus Klaudijus dirba kaip mokytojas nepilnamečių nusikaltėlių įstaigoje. Dukrė Silvija, registruota medicinos sesuo, kelis metus dirbusi savo specialybėje, susitaupė pinigų ir dabar gilina mediciniškas studijas Fredericton universitete. Visi vaikai yra baigę lituanistinę mokyklą ir dalyvavę jaunimo organizacijose.

Montrealis galėtų pasekti kitas lietuvių kolonijas ir neužmiršti pensininkų. Skaitant laikraščiuose įvairius parengimų skelbimus, matyti pažymėta, kad įėjimas studentams ir pensininkams — pusė kainos. Montrealyje vyresnio amžiaus žmonės pamiršti, nors, teisybė sakant, ir parengimuose, ir įvairiuose minėjimuose vyrauja vyresnės kartos žmonės. Galbūt organizacijos bijosi deficito. K. A.

Olimpinių sidabrinų dolerių galima užsisakyti "Lite". Jų kainos už keturių monetų rinkinį su pavienėmis monetomis plastiniame įpakavime — \$36, su pavienėmis monetomis dėžutėse — \$43, keturių monetų rinkinys raudonoje dėžutėje — \$45.50; toks pat rinkinys mėlynoje dėžutėje — \$50; de lux rinkinys juodoje dėžutėje — \$72.50. Rinkinyje yra po dvi skirtingas penkių ir dešimties dolerių monetos. Užsakyti iki vasario 10 d. Užsakymus numatoma gauti vasario mėnesį. Pr. R.

Kazys Knekevičius, Carling alaus daryklos darbininkų unionos pirminkas, su Ponia ir grupe imonės pareigūnų tarnybos reikalais sausio 19-23 d.d. lankėsi Montrealyje. Be tarnybinių posėdžių, grupės dalyviai bei jų šeimos nariai turėjo progos apžiūrėti Montrealį ir tolimesnes jo apylinkes.

Mergaičių choro "Aidas" iš Hamiltono numato kviešti Sv. Kazimiero par. komitetą.

Adamonis

INSURANCE AGENCY INC.

20 METU

- Mūsų patirtis — klientų gerovei!
- Prašome naudotis

Dėkojame klientams

už pasitikėjimą ir aplamai visiems už dėmesį!

Tel. 722-3545

P. Adamonis, C.I.B.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŲNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių.

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einaamasas s-tas	Asmenines
Taupomasas s-tas	Asmenines
Term. ind. 1 m.	Nekiln. turto
Term. ind. 2 m.	Ceklių kredito
Term. ind. 3 m.	Investacijos nuo 9.5% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorių apdrauda. Kreiptis: Gil Constant, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.